
CIAPE

Centre d'Informació i Atenció per a
Persones Estrangeres.

MEMÒRIA DEL SERVEI ANY 2015

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Equip Tècnic

Alba Salas

Montserrat Castelló

Jing Zhang

Zahoum Ettouali

Sergi López

INDEX

1. **ANÀLISI DEMOGRÀFIC.** EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ. FLUXOS MIGRATORIS.
 2. **INFORMES D'ESTRANGERIA:** INFORMES D'ARRELAMENT SOCIAL I INFORMES D'INTEGRACIÓ SOCIAL.
 3. **ATENCIIONS CIAPE:** INFORMACIÓ, ASSESSORAMENT, SUPORT I TRAMITACIÓ EN MATÈRIA D'ESTRANGERIA. ATENCIÓ AL CIAPE.
 4. **SERVEI DE PRIMERA ACOLLIDA.**
 5. **ATENCIÓ I SUPORT JURÍDIC.** CITE
 6. **PROGRAMA CENTRES OBERTS.**
 7. **ALTRES.**
-

NOTA METODOLÒGICA.

Alhora de treballar amb dades demogràfiques podem optar per fer-ho amb dades provisionals procedents del padró viu o amb dades definitives de resultats ja depurats. En el cas de l'anàlisi demogràfic que es presenta en aquesta memòria, des del CIAPE ens hem estimat més treballar amb resultats definitius amb data 1/1/2014. Som perfectament conscients que aquestes xifres poden estar desactualitzades en relació a la situació actual però ens són veritablement útils per estudiar l'evolució dels cicles migratoris, i en especial quan es tracta d'analitzar els fluxos de nacionalitats molts concretes residents en un determinat municipi.

El principal instrument que ens permet una radiografia més actualitzada sobre les moviments demogràfics és la consulta del padró continu, però les dades que aquest ens ofereix són provisionals, i també solen tenir uns mesos d'antiguitat. Per analitzar tendències demogràfiques creiem que és un instrument interessant però si volem disposar d'una fotografia el més real possible de la situació demogràfica d'un municipi, ens cal esperar a disposar de resultats definitius, on les dades de padró han estat depurades i tractades per l'INE a partir dels diferents padrons municipals, això vol dir, s'han eliminats les duplicitats, s'han reflectit les baixes d'ofici corresponents, i les baixes per caducitat padronal. En definitiva, moltes variants que poden alterar significativament les xifres resultants, màxim quan es vol tenir un coneixement el més acurat possible.

Això suposa, -i ho admetem, és un inconvenient, que treballem amb dades més antigues però més fiables. L'avantatge és que com sempre utilitzem resultats definitius, l'evolució i el seguiments dels fluxos és més fiable i consistent en un període llarg de temps. L'inconvenient, es que una part del nostre treball es basa amb dades de dos anys enrere, que van ser validades com a definitives un any després. Els resultats definitius de l'explotació dels padrons municipals en data 1/1/2014 va ser publicada a 20/1/2015, quasi un any més tard. I nosaltres, fem aquest anàlisi, encara un any més tard. Malgrat tot, creiem que és la millor opció per estudiar l'evolució dels fluxos migratoris, en combinació amb la nostra tasca d'atenció diària i contacte amb la població estrangera resident a Santa Coloma.

1. ANÀLISI DEMOGRÀFIC DELS FLUXOS MIGRATORIS

1.1 CONTEXT

Encara sota els efectes de la crisi econòmica i després de l'espectacular creixement de població estrangera que va tenir lloc a Espanya durant el període 1999-2008, la frenada de l'arribada de població estrangera és un fet constatat. Això no vol dir en cap cas que no es segueixin produint entrades de població estrangera a l'estat espanyol¹ sinó que el ritme d'arribades s'ha alentit molt en els darrers anys. Podem dir que estem dins d'un nou cicle migratori, o un sub-període d'un cicle més extens, depenent del període de temps que pretenguem analitzar. En qualsevol cas, entenem que des de la segona meitat dels anys 80 fins el començament de la crisi econòmica i els seus anys posteriors (1985-2008-2009) es va produir el tercer gran cicle migratori del segle XX a Espanya es va encavalcar amb els inicis del segle XXI. D'ençà aleshores comencen a produir-se canvis que fan que parlem d'una nova etapa (o cicle) pel que fa als fluxos migratoris. L'any 2011 és el primer on es registra un saldo migratori negatiu (marxen més persones d'Espanya que no pas arriben) des de que es registren les dades fa quasi més de dues dècades.

Després de la dècada prodigiosa de la immigració, a partir del 2008 comença lentament a produir-se un canvi de cicle migratori que s'accentua especialment a partir dels anys 2011 i 2012. **Els efectes de la crisi econòmica provoquen una important disminució dels fluxos anuals d'entrada de persones estrangeres combinada amb un augment del nombre de persones que abandonen el territori espanyol**, a la cerca de noves oportunitats laborals. Tant en un cas com en l'altre, les persones d'origen estranger són protagonistes del canvi de tendència, tot i que dins dels fluxos de sortida destaca per primera vegada des dels anys 60-70, un nombre important de joves espanyols que abandonen el país davant la manca d'oportunitats i es traslladen a Alemanya, França i Regne Unit per buscar feina. Al mateix temps, dins d'aquest contingent de sortida **hi ha immigrants que retornen als seus països d'origen i/o es traslladen a tercers països.**

¹ Del milió d'entrades que van tenir lloc al 2007 hem passat a les 120.975 entrades de persones estrangeres que hi va haver durant el primer semestre de 2014.

La població immigrada que es queda a l'estat espanyol i persisteix en la seva voluntat de mantenir viu el seu projecte migratori, s'enfronta a un paisatge devastat pels efectes de la crisi econòmica. **L'increment de les taxes de desocupació, temporalitat, i economia submergida, així com la reducció de les cobertures de determinades prestacions socials com l'atur, afecten especialment a les persones d'origen estranger.** Les estadístiques dels darrers anys demostren com s'han eixamplat les diferències entre població estrangera i població espanyola. La destrucció i precarització de llocs de treballs, l'increment de la temporalitat, la fi de la cobertura del subsidis i la baixada dels salaris ha afectat molt més als/les estrangers/es que no pas a la població autòctona.

Davant d'aquesta realitat, la població immigrada ha hagut d'enfrontar-se la crisi amb diverses estratègies per tal de mantenir dempeus el seus projectes migratoris. Tot i així, no són pocs els que han esgotat totes les possibilitats de supervivència aquí, i després d'anys d'espera, han assumit que el retard en la recuperació econòmica no els deixa més opció que deixar l'estat espanyol. D'entrada, el mercat de treball que va estimular l'arribada de quasi un milió de població estrangera l'any 2007 ja no és el mateix, però també ha canviat la mà d'obra de la qual s'hi va nodrir. Deu anys més tard, lògicament la població estrangera s'ha envellit i presenta una mitjana d'edat en les seves franges d'edat activa més elevada que no pas fa una dècada. Les famílies s'han vist obligades a adaptar-se i re enfocar les expectatives també respecte al mercat de treball, la qual cosa ha provocat l'acceptació de pitjors condicions laborals, una major mobilitat sectorial i geogràfica i l'accés al mercat de treball de persones del nucli familiar que no havien previst treballar. **Hi ha una creixent feminització de la immigració** que en part té a veure amb un mercat de treball que actualment ofereix més oportunitats –altre cosa és en quines condicions- a les dones immigrades que no pas als homes. El focus del mercat de treball que demandava mà d'obra estrangera s'ha desplaçat de la construcció als serveis. Els homes immigrants, davant la davallada patida per aquest sector, les dificultats per trobar feina, i l'esgotament de les prestacions d'atur, han protagonitzat bona part de les sortides d'Espanya ja sigui en forma de retorn a origen o re-emigracions a un

tercer país. Han marxat doncs més homes que dones i s'ha produït una re-feminització de la població estrangera resident a Espanya². La terciarització del mercat de treball ha provocat que la dona tingui més oportunitats que no pas l'home en sectors com el servei domèstic, la cura de la gent gran i la dependència, o la Hosteleria.

Aquest fet ha comportat una importància creixent del paper de la dona com a pol del projecte migratori però alhora la situat en una posició d'especial vulnerabilitat. Ha augmentat la monoparentalitat de les dones migrades, que han esdevingut sovint l'únic ingrés d'una família transnacional. Amb fills/es a càrrec o sense, a la pròpia condició de dona com a factor de vulnerabilitat s'hi ha de sumar la condició de migrant com un factor afegit d'invisibilitat i de fragilitat social. Han de viure sota condicions d'alta precarietat econòmica, sense xarxes de suport i inserides en nínxols laborals subjectes a una major explotació laboral, sense gaire marge per arriscar el lloc de treball, sobretot quan es tenen fills i filles a càrrec.

Així doncs les característiques d'aquest nou període o cicle migratori que podem observar actualment, tot i que no sabem cap a on pot ens pot conduir, **ens diuen que es redueix el nombre de persones estrangeres que entren, augmenta el nombre de persones que surten, però potser no amb la magnitud que caldria esperar donada la gravetat de la crisi econòmica.** Perquè tot i la centralitat del treball és un factor decisiu en el comportament dels fluxos migratoris, hi ha d'altres factors com la cultura migratòria dels diferents països, les polítiques de gestió de fluxos i la presència o no de xarxes de suport, que explicarien perquè no s'ha produït un retorn massiu i perquè la sortida de població estrangera no hauria estat tant elevada com s'hauria hagut d'esperar davant la greu situació econòmica, laboral i social que afecta la societat espanyola, amb taxes d'atur del 24%.

El fet és que, moltes famílies immigrades, han desenvolupat estratègies per fer front a la crisi econòmica i evitar posar fi a projectes migratoris que els han suposat grans costos i inversions de

² Òbviament aquest comportament no ha estat el mateix i difereix en funció de les nacionalitats però estem davant d'una tendència generalitzada.

tot tipus. Bàsicament, les famílies immigrades busquen protegir –o almenys no descapitalitzar- els guanys assolits al llarg del seu procés migratori (permisos de residència i treball, coneixement de la societat d'acollida, inversions en l'educació dels fills/es...etc). Algunes d'aquestes estratègies s'observen clarament en les estadístiques oficials quan s'estudien de forma detinguda el fluxos i es creuen variables entre si, però les respostes a la crisi, a més de ser diverses, no han estat les mateixes per a tots els territoris ni per a totes les nacionalitats. **La tornada al país d'origen és només una de les opcions que la població immigrada tria per escapar de la desocupació i el creixement de la pobresa. Cada vegada més aquest retorn no respon a l'estructura clàssica de tornada definitiva i punt i final del projecte migratori sinó que adopta diferents formes** que cal tenir en compte alhora de la planificació i intervenció amb les famílies persones/immigrades. Tot seguit n'apuntem algunes:

Retorn: la majoria tenen lloc al marge dels programes oficials dissenyats per les polítiques oficials del govern espanyol i els Plans Oficials de Retorns. Es tracta de retorns no definitius sinó que responen a una estratègia de tipus transnacional autònoma.

Migració circular: implica la separació de la família en dos països. Una part de la família torna al país d'origen, generalment l'adult (l'home) que té més dificultats per trobar feina. La persona que es queda aquí sosté amb remeses (inverses) a la família en origen, que té una despesa inferior en cost econòmic a la que tindria aquí.

Re-emigracions: població immigrada que re-emigra a un tercer país, ja sigui perquè allí hi ha un mercat de treball amb més oportunitats o perquè hi ha xarxa de suport que pot generar expectatives positives. No es tracta d'un retorn a origen sinó a un tercer país on hi ha família establerta, com en el cas dels marroquins residents a Espanya que marxen a Bèlgica a on tenen família.

Migració d'arrastre: On una vegada els pares han obtingut la nacionalitat espanyola, retornen al seu país d'origen amb doble nacionalitat, acompanyats dels seus fills (de nacionalitat espanyola) que migren per primera vegada amb els seus pares. Es tracta d'un fenomen creixent que s'ha incrementat els darrers 3-4 anys.

Movilitat sectorial i geogràfica: condicionada a les condicions i oportunitats del mercat de treball interior (Espanya) i Europeu.

Si fem una mirada una mica més específica a l'evolució dels fluxos migratoris, veiem com globalment podem afirmar que **el nombre de persones d'origen llatinoamericà a Espanya ha disminuït**. Cal tenir en compte però, que eren el contingent més nombrós en termes absoluts. No hi ha una única raó per aquesta reducció sinó una conjunció de factors que a vegades han coincidit de manera simultània. **L'adquisició de la nacionalitat espanyola per part d'un nombre important de persones d'origen llatí ha afavorit la migració circular, mitjançant la qual la persona pot sortir del territori sense perdre drets**³. Al mateix temps, alguns països d'origen com Equador o Bolívia han estimulat el retorn dels seus nacionals amb plans governamentals basats en ajudes econòmiques. També s'ha detectat un increment del retorn de famílies llatines amb els seus fills menors de 16 anys amb nacionalitat espanyola, que sempre han viscut aquí però que ara acompanyen als seus pares amb doble nacionalitat en el retorn al seu país d'origen (el que anomenem migracions d'arrastre). Tots aquest canvis han tingut com a efecte una re-feminització dels fluxos llatinoamericans.

Mentre disminuïa el nombre de l'Amèrica Llatina **ha augmentat el nombre d'estrangers provinents de l'Àfrica, l'Àsia i l'Europa de l'Est, així com la mobilitat intracomunitària**, que es preveu, encara creixerà més els propers anys. Sembla que es configura un nou espai regional est-oest en detriment de l'històric pol nord-sud en l'estructura dels fluxos migratoris. Cal veure també com afectarà tota la situació dels refugiats que arriben a Europa i en quines condicions arribaran.

Tot i que l'any 2014 es van reduir, l'any 2013 van adquirir la nacionalitat espanyola per residència 261.295 persones, una xifra molt elevada, amb un nombre de concessions a Catalunya molt superiors als de la resta del territori espanyol. Aquestes nacionalitzacions van afectar especialment als i les nacionals de Bolívia, Brasil, Colòmbia, Rep Dominicana, Perú, i sobretot, Equador, i van provocar i segueixen provocant avui cicles de migració circular i migracions d'arrastre.

D'altra banda, **s'han reduït les entrades per reagrupament familiar** a causa de l'enduriment dels requisits legals -sobretot en la reagrupació d'ascendents- al mateix temps que ha augmentat el

³ Sempre i quan no superi un màxim de tres anys fora del territori espanyol.

nombre de denegacions i s'ha reduït el de sol·licituds inicials. La baixada del reagrupament familiar en regim general ha anat acompanyada de un **important augment de la reagrupació en règim comunitari**, sobretot de conjugues i descendents, fet al qual ha contribuït l'augment de les nacionalitzacions que han permès reagrupar en regim comunitari a persones estrangeres que fins aleshores només podien fer-ho en el regim general.

Segueix el descens continuat de població estrangera .

La crisi econòmica ha tingut i està tenint un major impacte en la població immigrada, que adopta diverses estratègies per fer-hi front, una de les quals és el retorn, que té lloc en menor mesura del que caldria esperar donada la magnitud de la crisi, i que sovint, no es mai definitiu.

Re-emigracions a països tercers, migracions circulars, retorns parcials, migracions d'arrastre o retorns assistits són algunes de les estratègies que configuren els nous fluxos migratoris.

1.2 EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ.

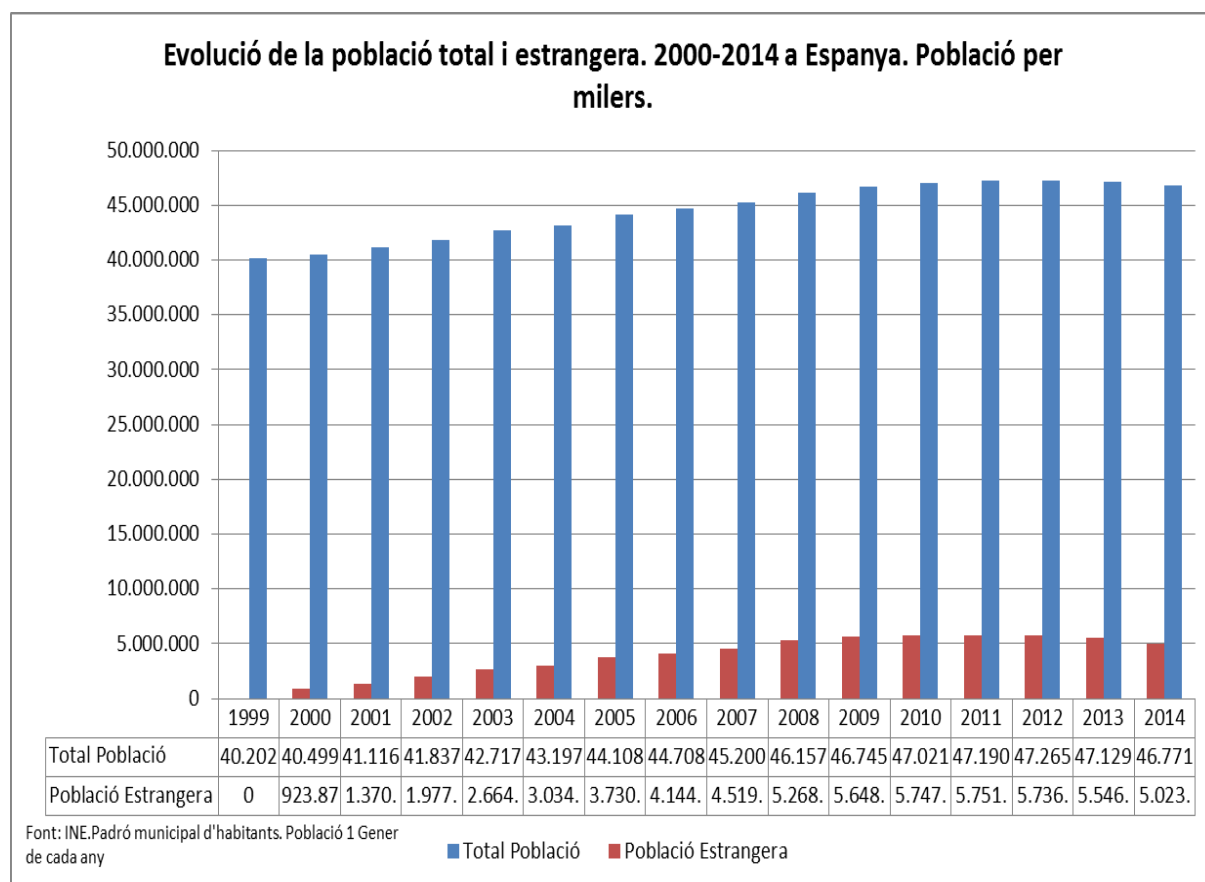
1.2.1. ESPANYA

Segons les xifres definitives del Padró Continu elaborada per l'INE, en data 1 de gener de 2014 vivien a l'Estat Espanyol, 46.771.341 persones, de les quals 5.023.487 tenien nacionalitat estrangera. **Per tercer any consecutiu, es produeix un descens de la població estrangera empadronada a Espanya**, d'ençà que l'any 2011 es va assolir el pic màxim de població estrangera resident d'aquest darrer boom migratori que va començar a principis del 2000. La diferència respecte l'any anterior és de 522.751 persones estrangeres més, però en aquesta xifra cal descomptar-l'hi les 205.880 persones que van adquirir la nacionalitat espanyola al llarg de l'any 2014. La disminució després d'aquesta resta suposa una reducció de 316.871 de l'any 2013 respecte del 2014. No només hi va haver una reducció de la població d'origen estranger sinó que també va disminuir la població espanyola. Concretament, de 358.442 persones menys en un any.

El saldo migratori –la diferència entre immigració i emigració– va ser de -94.976 persones, és a dir, van marxar més persones que no pas van arribar. Tot i així, l'any 2014 el saldo migratori es va reduir molt respecte l'any anterior, i les darreres dades (provisionals) del primer semestre de l'any dibuixen una reducció encara més important del saldo negatiu que s'apropa al zero. I això és no tant perquè torni a augmentar la població estrangera – que de fet es redueix tot i que segueixen arribant persones estrangeres– com per què es redueix el nombre total de persones que sortien d'Espanya. De fet, durant el primer semestre de 2015, si ens fixem només en les entrades i sortides de persones estrangeres, es constata⁴ que aquest saldo és positiu, i va suposar una diferència neta de 20.380 persones entre les 134.143 que van entrar i les 113.763 que van sortir.

⁴ Estadística de Migraciones. Primer semestre de 2015. Datos provisionales.

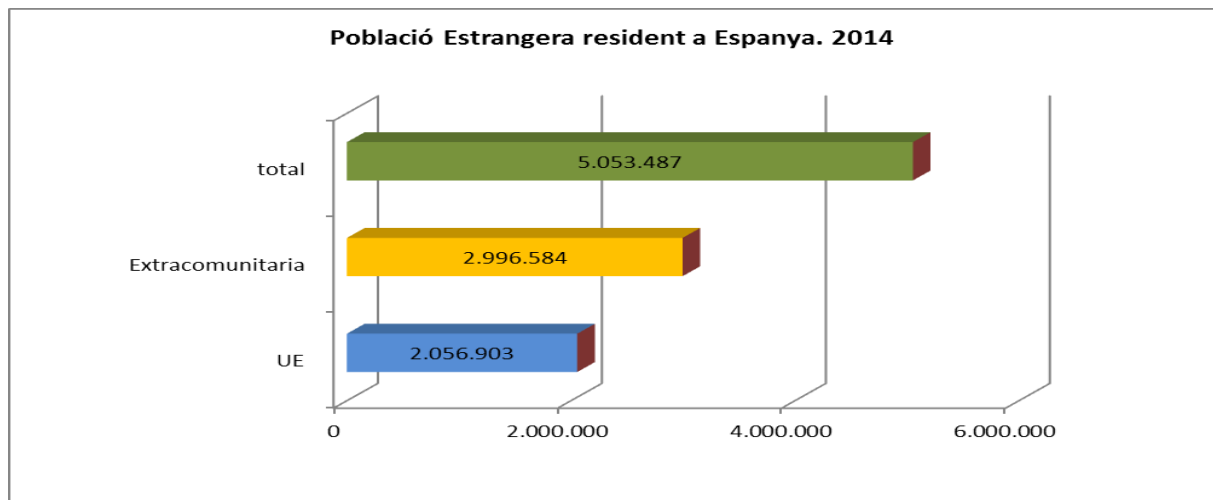
Gràfic 1.

A 1 de gener de 2014, segons dades de l'INE, vivien a Espanya, 46.507.760 persones, 5.023.000 eren estrangeres. Això suposa un índex de població estrangera del 10,80%.

En data 1/1/2014 segons dades del Padró Continu elaborat per L'INE, de les 5.053.487 persones estrangeres residents a Espanya, 2.056.903 eren ciutadans i ciutadanes de la UE, i la resta, 2.996.584 eren d'origen extracomunitari, xifra aquesta última, que representa un percentatge major (59,3%) que el percentatge de residents d'origen comunitari (40,7%).

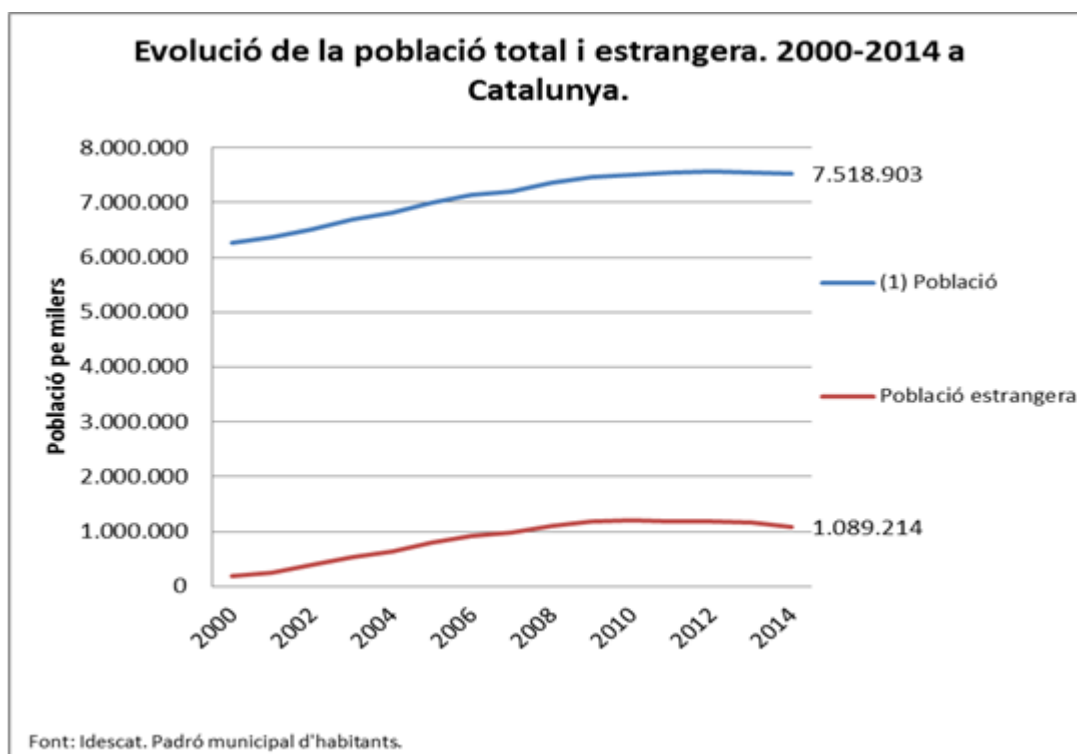
Gràfic 2.

1.2.2 CATALUNYA

Segons l'IDESCAT amb xifres oficials del Padró Municipal d'Habitants, l'any 2014 residien a Catalunya 7.518.903 persones, de les quals 1.089.214 eren de nacionalitat estrangera, la qual cosa representava el 14,49% sobre el total de població. Si ens fixem en l'evolució del padró durant els darrers anys podem observar com el percentatge de població estrangera sobre el total de població disminueix respecte l'any anterior, i continua baixant, tot i que molt lentament, des de l'any 2010. Si tenim en compte la variació interanual entre els anys 2013 i 2014, d'un any a l'altre va disminuir en 69258 persones, el nombre d'estrangers⁵.

Gràfic 3

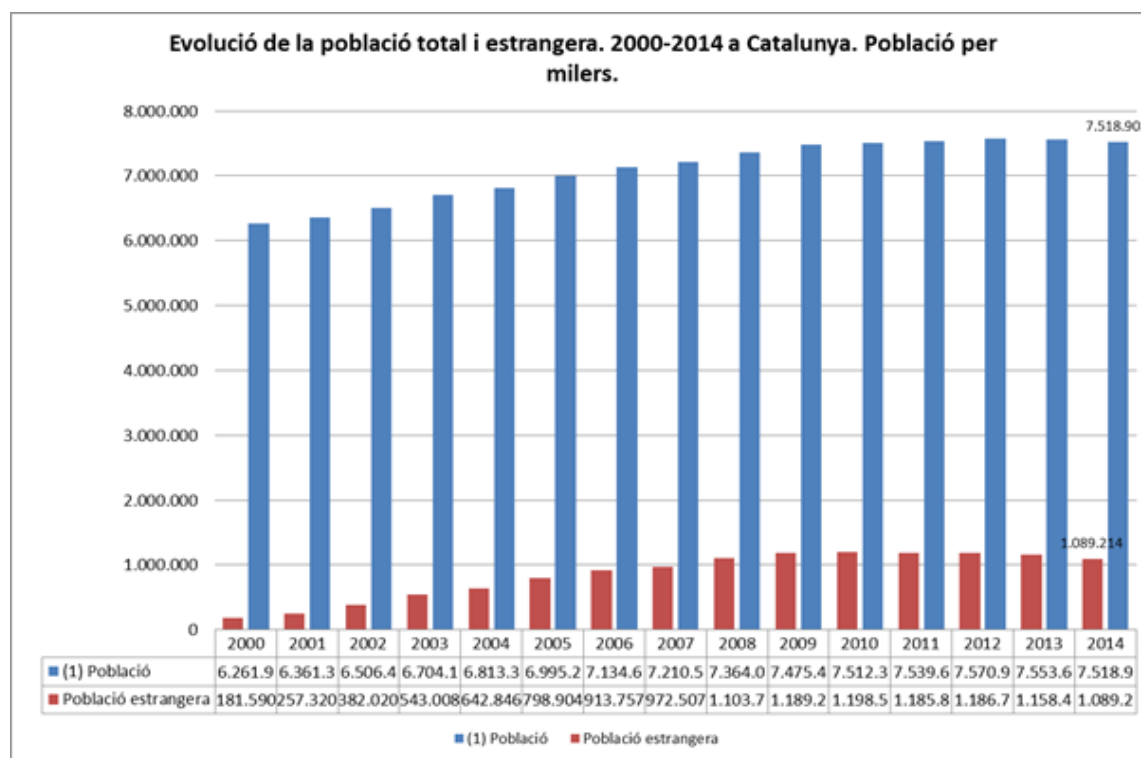

A 1 de gener de 2014, la diferència entre l'índex de població estrangera a Espanya i a Catalunya era de 3,69 % punts. Catalunya sempre ha estat per damunt de la mitjana espanyola en nombre de persones estrangeres.

⁵ Cal tenir en compte que el nombre de concessions de nacionalitat espanyola per residència l'any 2013 a Catalunya fou de 21658.

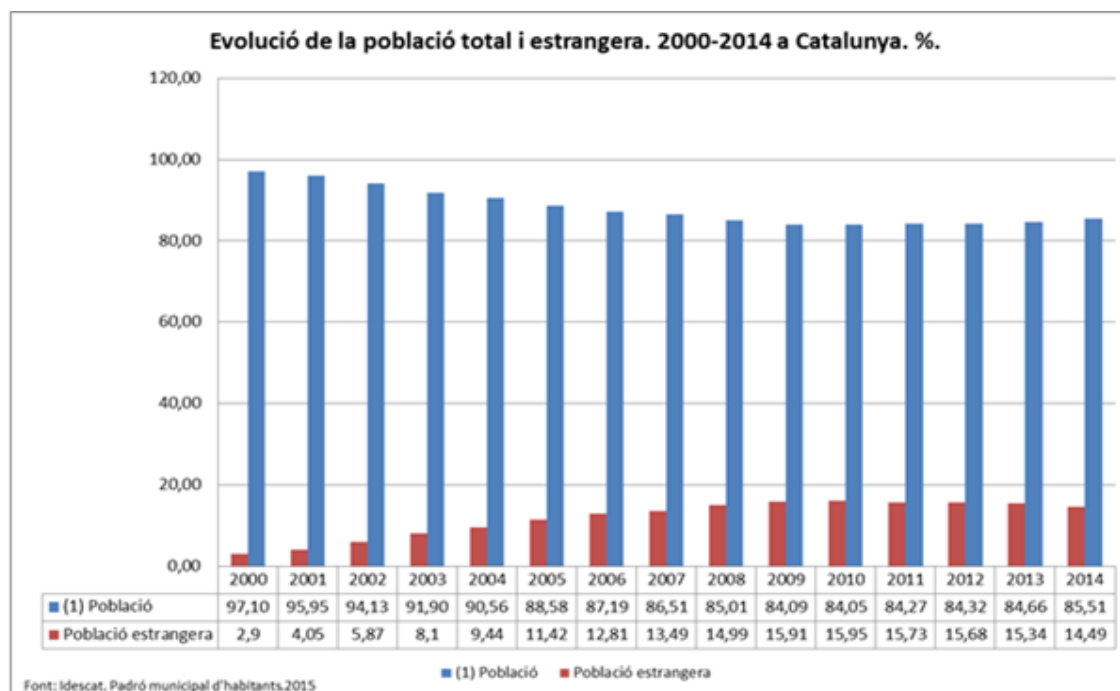
EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ A CATALUNYA. COMPARATIVA POBLACIÓ TOTAL I POBLACIÓ ESTRANGERA. PERÍODE 2000-2014.

Gràfic 4.

Font:

Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT. 2015

EVOLUCIÓ PERCENTATGE POBLACIÓ ESTRANGERA CATALUNYA. PERÍODE 2000-2014.**Gràfic 5**

Després d'haver assolit un percentatge màxim de quasi el 16% de població estrangera l'any 2010, el nombre de persones estrangeres comença a disminuir a partir del 2011 per l'efecte combinat de la crisi econòmica, les nacionalitzacions, el retorn al país d'origen, i les migracions a un tercer país.

Segons l'IDESCAT, la pèrdua de població en les variacions interanuals (2013-2014) han afectat als cinc continents d'origen de la població estrangera però amb diferents intensitats. La població originària de l'Amèrica del Sud va ser la que va perdre més població respecte l'any anterior, amb 36.002 persones, quasi la meitat de les 69.258 menys que es van registrar respecte el 2013., en una població que ja venia registrant una reducció de la seva població resident. També hi ha haver un decreixement de la població d'origen europeu, però es va centrar en els estrangers comunitaris. Contràriament van créixer aquells estrangers provinents de la resta d'Europa. Els originaris de l'Àfrica i Àsia van patir un decreixement dels 3,7% i l'1,2% respectivament.

A Catalunya les deu nacionalitats amb més volum de persones estrangeres són el Marroc (226.818) Romania (98239) Xina (49773) Itàlia (48.773) Pakistan (44.449) Bolívia (42039) Equador (41834) França (32071) Colòmbia (31671) i Perú (24269). D'aquesta llista, excepte Itàlia, França i Colòmbia, les altres set formen part de les 10 nacionalitats estrangeres més nombroses residents a Santa Coloma.

Segons L'IDECAT, l'any 2014 residien a Catalunya 7518903 persones, de les quals 1089214 eren estrangeres, un 14,49 % del total de població.

1.2.3. SANTA COLOMA DE GRAMENET

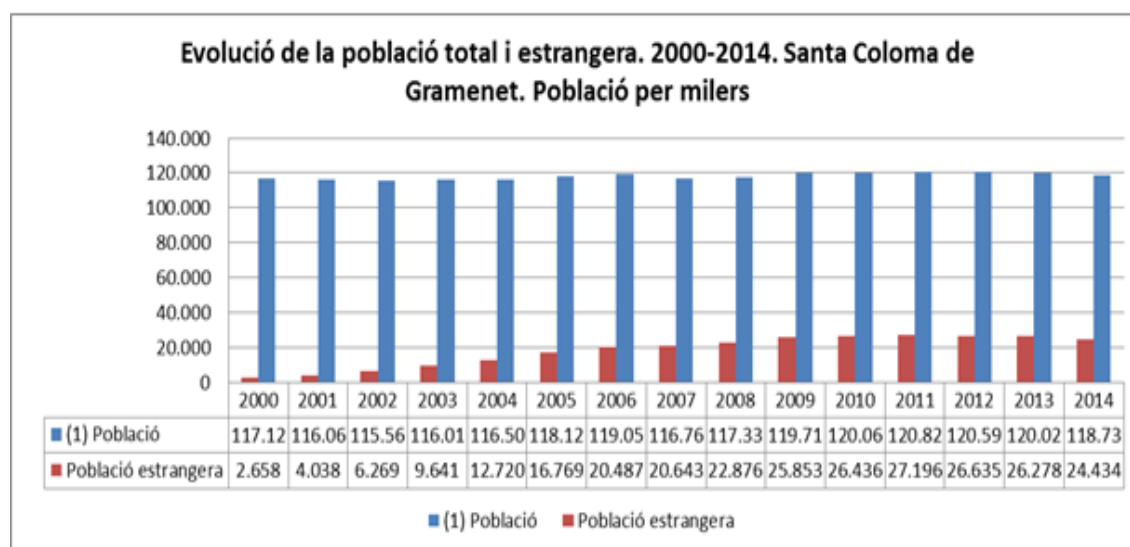
Santa Coloma de Gramenet sempre ha estat receptora de població immigrada. La ciutat ha anat creixent i desenvolupant-se a partir de les diferents onades migratòries que van tenir lloc al llarg del segle XX entre diferents zones de l'Estat Espanyol, i d'ençà fa un parell de dècades amb l'arribada de població estrangera d'altres continents. **L'índex de població estrangera a la ciutat sempre ha estat per damunt de la mitjana catalana i espanyola**, i en certa manera, les peculiaritats del seus fluxos migratoris han conformat alguna característica que es dona manera específica a Santa Coloma de Gramenet (tret d'alguna excepció més). En primer lloc, **la ciutat és porta d'entrada de població estrangera i no només d'una sola comunitat sinó de diverses. Aquí troben les primeres xarxes de suport i un accés a l'habitatge més accessible que a d'altres pobles i ciutats i s'instal·len en el primer moment de l'arribada** per distribuir-se posteriorment per altres parts del territori. En segon lloc, **la ciutat està "especialitzada" en la immigració asiàtica**, en percentatges molt superiors als que registra la població d'aquest origen en d'altres municipis.

1.2.3.1. EVOLUCIÓ POBLACIÓ SANTA COLOMA DE GRAMENET.

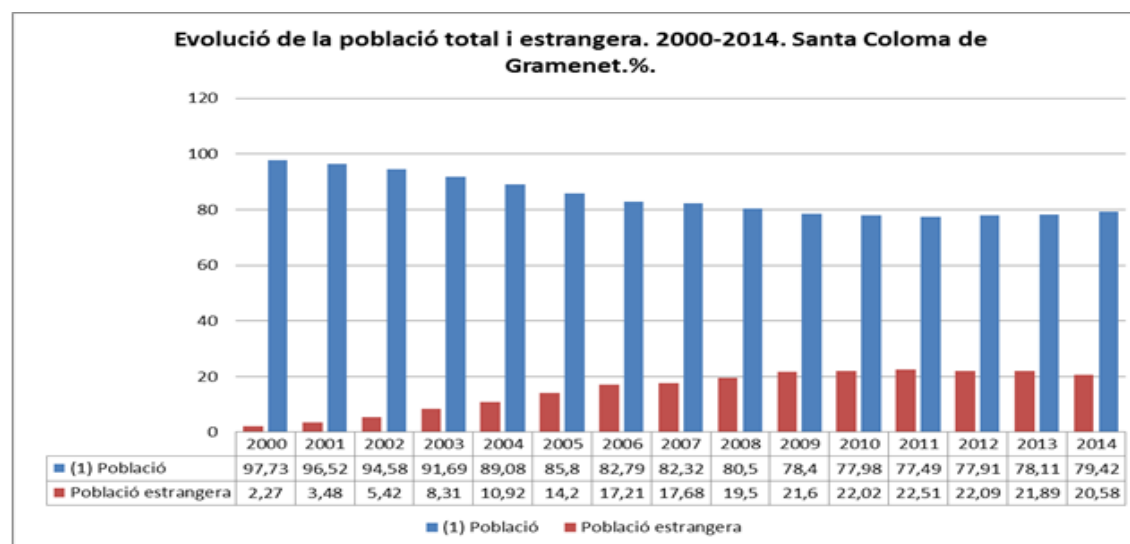
A 1 de Gener de 2014, amb dades definitives del Padró Continu hi havia 118.738 persones residents a Santa Coloma de Gramenet, de les quals 24.434 tenien nacionalitat estrangera, la qual cosa suposa un 20,58% sobre el total de població empadronada. El percentatge és més de cinc punts superior respecte la mitjana de Catalunya en la mateixa data, que era de 14,49%, i quasi el doble del percentatge per de l'estat espanyol. Als gràfics 6 i 7, s'observa com l'any es va assolir el màxim percentatge de població estrangera a la ciutat amb un 22,5%. El municipi va seguir augmentant el nombre de població estrangera a un ritme superior respecte a la resta de Catalunya i Espanya, que havien iniciat l'actual cicle de descens, un o dos anys abans. De la mateixa manera, els fluxos d'arribada de població estrangera es van allargar en el temps i van seguir creixent fins l'any 2013 quan van assolir el seu sostre màxim. A d'altres municipis, i en el conjunt d'Espanya i Catalunya ja feia un parell d'anys que disminuïen anualment. A partir d'aquest moment, l'any 2013, el percentatge ha anat disminuint cada any, però segueix sent molt important, i per damunt de la mitjana catalana. La variació interanual del 2013 al 2014 va ser de -1,3 punts. Aquesta disminució de

la població estrangera té lloc en un marc més ampli de reducció general de la població d'origen estranger a Espanya des de l'any 2012, i a Catalunya des de l'any 2011, però les estadístiques assenyalen uns ritmes dels fluxos sensiblement diferents per Santa Coloma de Gramenet.

Gràfic 6.

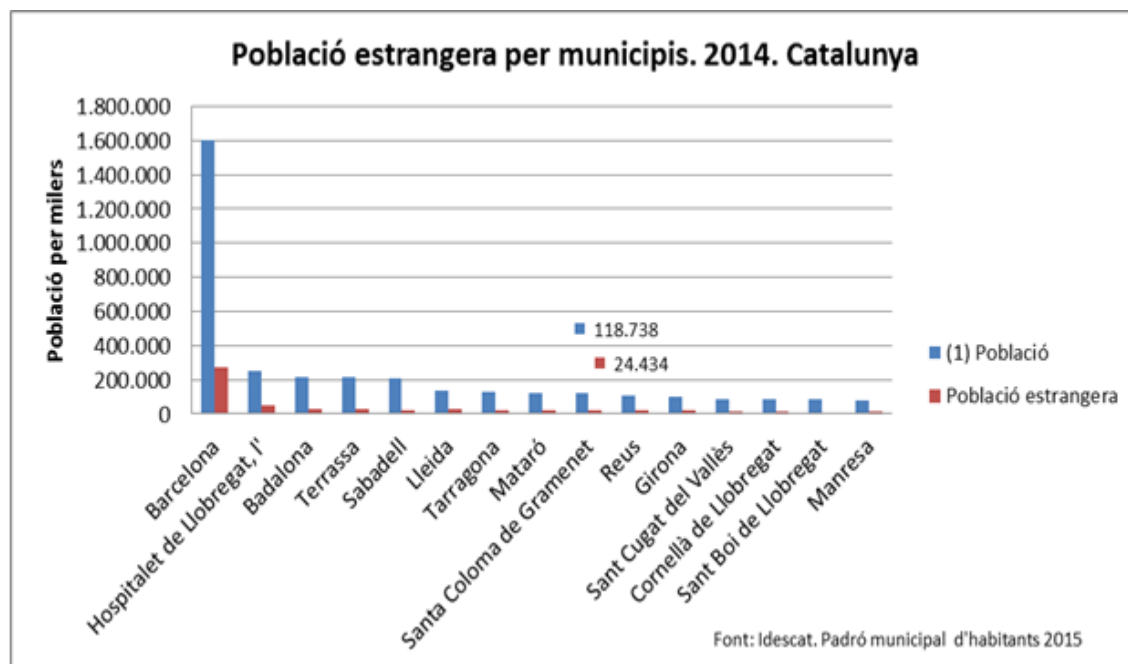
Gràfic 7

Tot i així, **Santa Coloma de Gramenet segueix sent la novena ciutat de Catalunya en termes absoluts, pel que fa al nombre de persones estrangeres que hi resideixen (24.434) i la primera en termes relatius (20,58% de població estrangera) d'entre aquelles ciutats que superen els 100.000**

habitants, per davant de ciutats com Barcelona, Hospitalet de Llobregat, Lleida, Mataró, Sabadell o Terrassa. Això significa que un de cada cinc veïns i veïnes de la ciutat és d'origen estranger, i que 24.434 persones de més de vuitanta nacionalitats diferents resideixen a la ciutat. I ho fan **especialment als districtes cinquè i sisè, els barris dels quals registren els percentatges més elevats de residents estrangers.**

Gràfic 8.

Venint d'un cicle recent on els darrers quinze anys, la població estrangera s'ha multiplicat per tretze, s'albiren canvis de tendència en alguns dels fluxos de les comunitats estrangeres que s'han establert a la ciutat en aquestes darrers anys. El primer gran canvi és que pràcticament, **quasi totes les comunitats estrangeres més importants en volum de residents a la ciutat perden població** a excepció de les persones de República Dominicana i d'Hondures. La resta, perden població, i en alguns casos, es tracta de la reafirmació d'una tendència que es consolida any rere any. En d'altres casos, caldrà esperar per veure si es tracta d'un descens més o menys important, o una estabilització del flux de residents a la ciutat. Cal advertir però, que no tota la reducció d'estrangers es pot traduir com un retorn a origen o un desplaçament a un tercer país, ja que cal tenir en compte l'important efecte de les nacionalitzacions aquests darrers anys, especialment per part de col·lectius llatinoamericans amb forta presència a la ciutat com és el cas de l'Equador, Bolívia o Colòmbia.

Amb les dades que disposem ja podem fer una mirada enrere i advertir que els fluxos recents de població estrangera assentada al municipi, responen a dos grans cicles de creixement i decreixement, o si es vol, un gran cicle subdividit en dos períodes. Globalment podem dir que des de l'any 2000 hi ha un creixement important d'algunes nacionalitats, algunes de les quals ja residien a la ciutat amb un nombre important, i d'altres que comencen a establir-se de manera important alhora que creixen ràpidament any rere any. Coincidint amb el boom migratori que té lloc a Espanya 2000-2008, coincideixen a la ciutat dos cicles migratoris de creixement de la població estrangera.

D'una banda, les dues comunitats estrangeres històricament més nombroses a la ciutat des de l'any 2000, la Xina i el Marroc experimenten creixements continuats de la seva població (amb sub-períodes de descens o acceleració del flux migratori) que s'allarguen fins l'any 2011 en el primer cas, i fins el 2013 en el segon. En el cas dels xinesos/es el ritme de creixement és més elevat que no pas el dels marroquins/es, que és més sostingut en el temps, i la presència dels quals a la ciutat es remunta molt abans. Al mateix temps que la Xina i el Marroc, creixen de manera sostinguda del 2004 al 2008 un grup de països que multipliquen la seva població amb diferents graus d'intensitat entre els quals destaquen el Pakistan, Bangladesh, l'Índia, Bolívia, Rep Dominicana, Romania, Brasil, Colòmbia o Armènia.

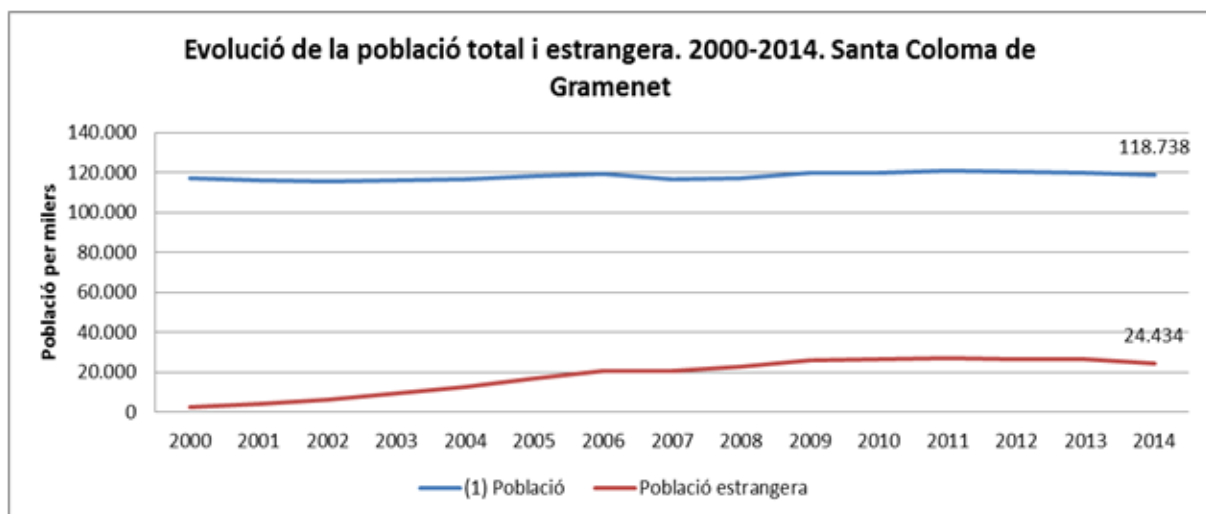
A partir de l'any 2009, quan els efectes de la crisi ja es comencen a notar sobretot en la població llatinoamericana –tret d'excepcions– s'inicia un nou cicle demogràfic. Mentre països com el Marroc, Pakistan, Bangladesh, l'Índia o Romania seguiran creixent sostingudament fins l'any 2013, hi ha tot un seguit de països que comencen a perdre població, en part perquè part dels seus nacionals adquireixen la nacionalitat espanyola per residència però també perquè una part important del contingent abandona a Espanya i retorna al seu país d'origen o es desplaça a un tercer país europeu. Són els països llatinoamericans com l'Equador, Bolívia, Brasil, Colòmbia, Perú els que protagonitzen fonamentalment aquest descens, al mateix temps que els països asiàtics més el Marroc seguiran creixent fins fa un parell d'anys.

Així mentre un grup de països comencen a reduir la seva població l'any 2009 un altre grup segueix augmentant la seva població resident, donant lloc a una substitució continental de la població estrangera, on perden pes els residents d'origen Llatinoamericà i el guanyen els dels països asiàtics, especialment de la zona de l'Hindustan.

Tanmateix hi ha comunitats que no segueixen cap dels dos cicles migratoris anteriors i avui excepcionalment encara augmenten la seva població tot i que a un ritme moderat com és el cas d'Hondures o República Dominicana. També hi ha alguna comunitat que manté un flux més o menys estable de població sense grans alts i baixos, com és el cas d'Armènia.

En el següent gràfic nº 9 podem veure com la corba d'evolució estrangera resident a la ciutat reflexa un creixement suau però sostingut en un període de quasi quinze anys, en el marc d'un creixement de la població en general en el mateix període de temps que s'ha mantingut més o menys estable, sense grans variacions. L'any 2000 hi havia 117.127 residents a Santa Coloma dels quals només 2658 eren de nacionalitat estrangera. Catorze anys després hi ha 118.738 residents (mil cinc-centes persones més que l'any 2000) 24.434 són estrangers. Ha estat clarament degut a l'arribada de població estrangera, que la ciutat ha mantingut el seu nombre de residents els darrers anys, altrament el descens de població hauria estat més acusat.

Gràfic 9.

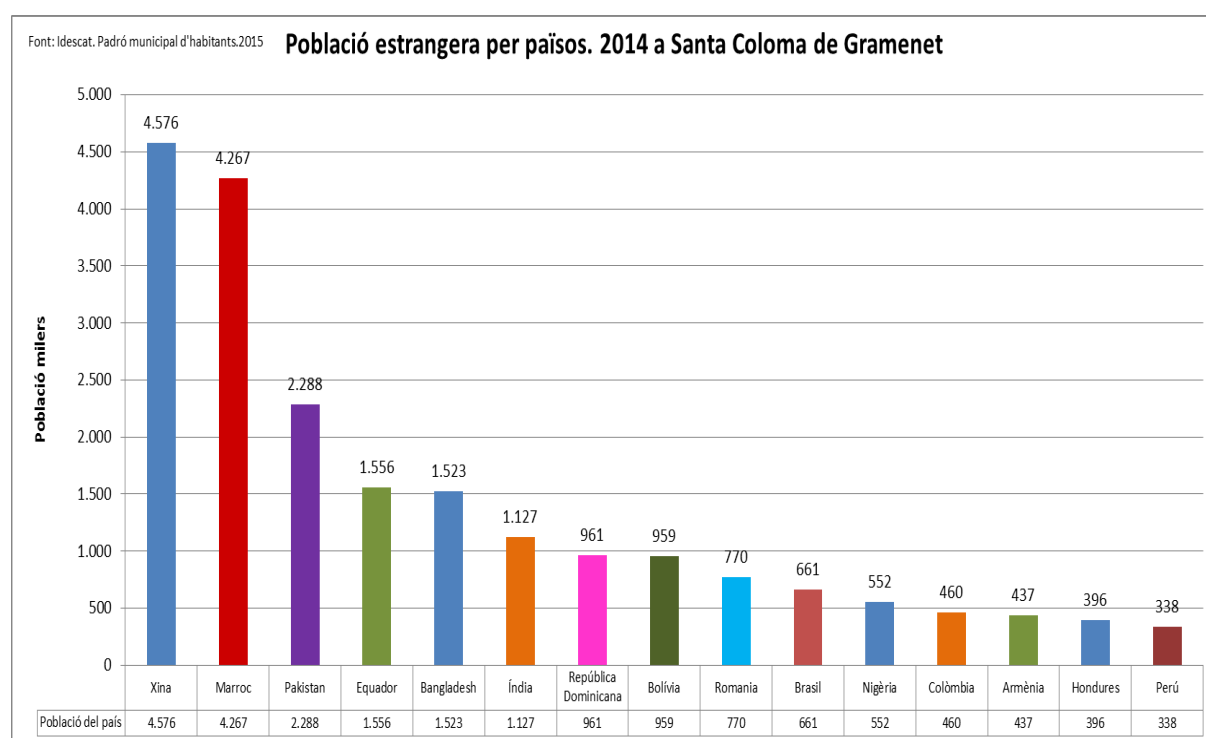

L'any 2014, Santa Coloma de Gramenet era el sisè municipi de Catalunya en nombre de persones estrangeres residents. Tot i així, en un any ha disminuït el pes de la població estrangera sobre el total de població, passant del 22% al 20,5%.

1.2.3.2. EVOLUCIÓ POBLACIÓ ESTRANGERA PER NACIONALITAT A SANTA COLOMA

De les deu nacionalitats estrangeres més nombroses residents a la ciutat, vuit superen el miler d'habitants, i dues mezen estan molt a prop d'aquesta xifra. En tots els casos és tracta de nacionalitats extracomunitàries exceptuant la comunitat romanesa, que ocupa el novè lloc amb nombre de residents a Santa Coloma.

Gràfic 10.

Hi ha dues nacionalitats que destaquen en volum de residents per damunt de la resta, sense les quals no es possible entendre el desenvolupament demogràfic recent de la ciutat i l'establiment de població estrangera. La Xinesa és la comunitat més nombrosa amb més de 4576 residents seguida de prop per la comunitat del Marroc amb 4267 residents. Mentre en el cas de Xina, la seva evolució ha tingut creixements interanuals molt intensos en anys concrets (en el període 2004-2009) en el cas del Marroc, el creixement ha estat més sostingut, registrant inclús descensos de població entre un any i un altre. En el cas de Xina el sostre màxim de població va ser al 2011 i des d'aquell any la seva població es redueix. En el cas del Marroc, després d'un període de descens l'any 2006, va tornar a créixer de manera sostinguda fins l'any 2013. És aquest mateix any, quan un segon grup de nacionalitats, Pakistan,

Bangladesh i l'Índia, que havien crescut de manera important des de l'any 2008 assoleixen el seu sostre màxim de residents a la ciutat, després d'haver escalat fins a les primeres posicions en el llistat de nacionalitats estrangeres amb més volum de població. El mateix procés a la inversa succeeix amb l'Equador, que assoleix el seu sostre màxim de residents l'any 2009 esdevenint llavors la tercera nacionalitat estrangera més important de la ciutat, per iniciar una progressiva disminució del nombre de residents, sent superada per la comunitat el Pakistan i gairebé per la de Bangladesh.

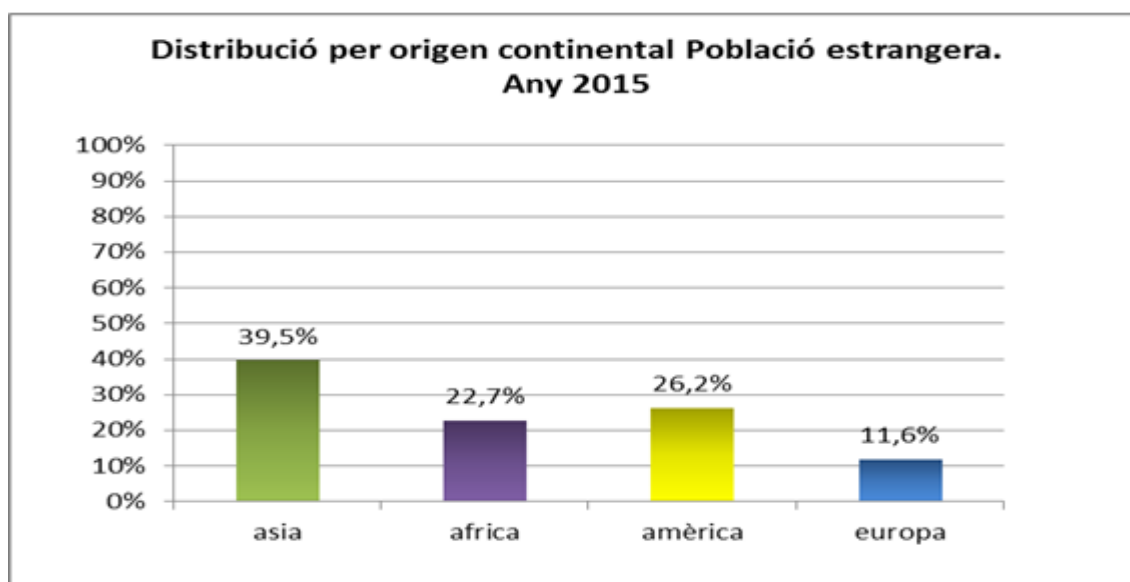
No menys important és la presència a la ciutat d'altres comunitats estrangeres amb menys pes absolut pel que fa el nombre de persones a la ciutat, però amb un pes relatiu molt important sobre el total de residents d'aquella nacionalitat a Catalunya. Comunitats com la nigeriana, salvadorenya, guineana, georgiana o egípcia, estan sobre-representades a la ciutat en relació amb la seva presència a d'altres municipis catalans.

L'any 2014, sis de les deu comunitats estrangeres més nombroses a la ciutat superaven el miler de persones .

1.2.3.4. ORIGEN CONTINENTAL DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA EMPADRONADA A SANTA COLOMA.

Bàsicament, la població estrangera resident a Santa Coloma de Gramenet és d'origen **extracomunitari**. Representen gairebé el 88% del total de població estrangera a molta distància del 12% de població comunitària. Però dins del grup d'extracomunitaris la presència d'estrangers/es dels diferents continents no té el mateix pes en el global de la població estrangera. **Destaquen per sobre de tot aquelles nacionalitat d'origen asiàtic que representen el 40% del total de residents estrangers/es a la ciutat.** A molts distància, amb un 26% del total hi ha els estrangers/es d'origen americà, bàsicament d'Amèrica del Sud i Centre-Amèrica. Amb quasi un 23%, hi ha estrangers/es d'origen africà, i finalment, prop d'un 12% d'origen europeu (tot i que no tots pertanyen a la UE).

Gràfic 11

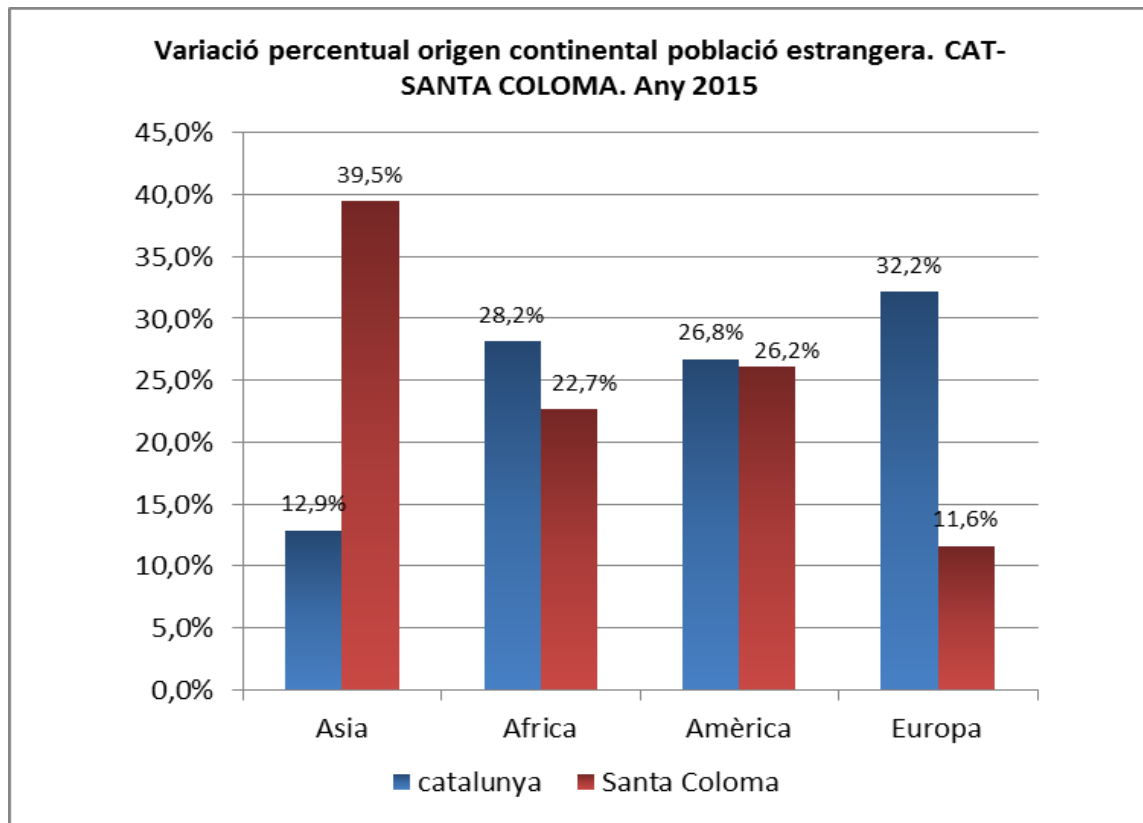
COMPARATIVA SANTA COLOMA-CATALUNYA SEGONS L'ORIGEN CONTINENTAL DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA RESIDENT.

Si fem la comparativa de l'origen continental dels residents estrangers/es a Santa Coloma de Gramenet amb els residents estrangers/es establerts a Catalunya, advertim importants diferències. La més rellevant és **la híper-representació de les comunitats d'origen asiàtic a Santa Coloma respecte el seu pes i distribució a la resta de Catalunya**. Mentre els asiàtics representen el 13% dels residents a Catalunya, a Santa Coloma tripliquen aquest percentatge, representant el 40% del total de residents estrangers/es. Per contra, Santa Coloma registra un percentatge molt més baix d'estrangers/es europeus (11,6%) que no pas el 32,2% que representen ple global de Catalunya. La ciutat sí que presenta una proporció molt més equilibrada respecte les dades de Catalunya pel que fa als estrangers/es d'origen americà, a l'entorn del 26-27%, i percentualment la població africana hi està sensiblement menys representada que a la resta de Catalunya. Mentre que els estrangers/es d'origen africà són el 22,7% del total d'estrangers/es residents, pel conjunt de Catalunya, aquest percentatge és del 28,2%.

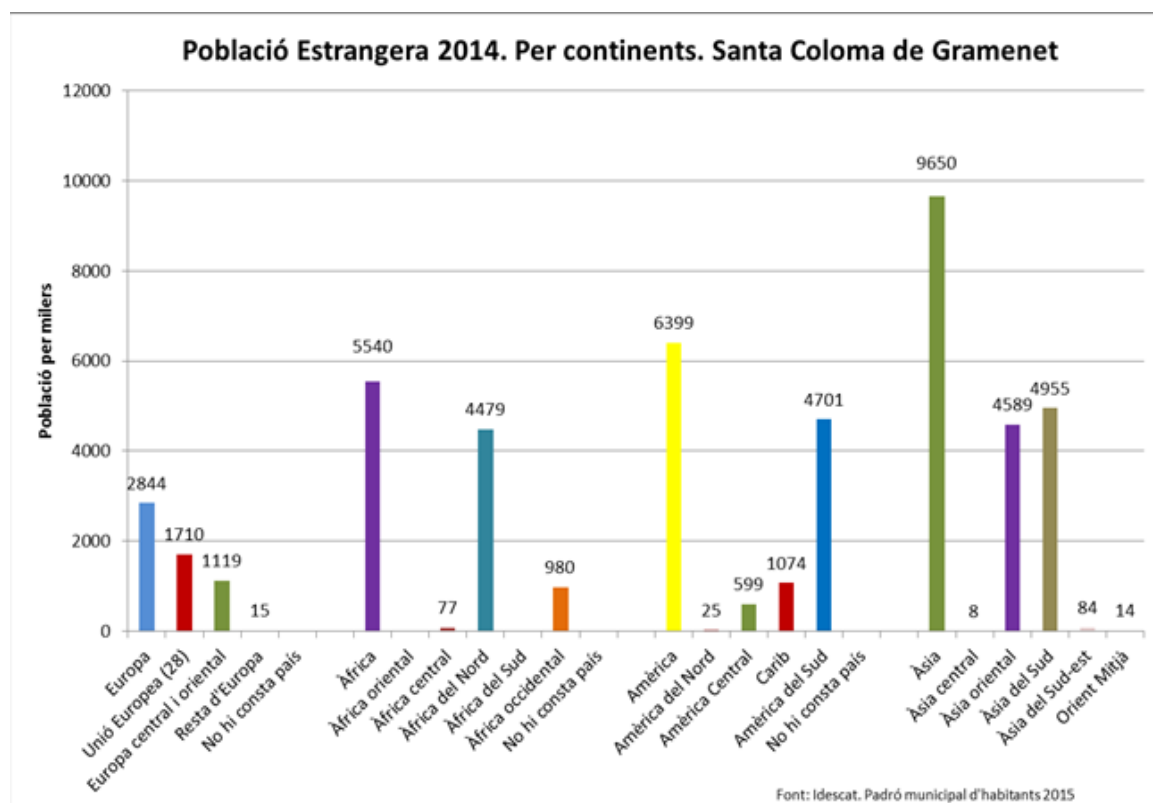
A Santa Coloma hi ha una clara prevalença de població estrangera d'origen asiàtic molt per damunt de la mitjana de Catalunya, i de la resta de municipis amb percentatges moderats i alts de població estrangera, unes proporcions similars de població d'origen llatinoamericà i centreamericà, i una menor presència de població africana i europea respecte a la mitjana de Catalunya.

La suma dels percentatges de població estrangera i els resultats comparats amb la mitjana de Catalunya, tant pel que fa al volum de residents estrangers/es com pel que fa al seu origen, permeten afirmar que Santa Coloma de Gramenet és un destí important pel que fa als fluxos estrangers que tenen com a destinació Catalunya, i la província de Barcelona, i que específicament atrau per damunt de la resta de municipis catalans, població d'origen asiàtic, que assoleix a la ciutat graus de concentració molt superior a la mitjana.

Gràfic 12

Gràfic 13

Quan diseccionem aquest gràfic continental per sub-àrees de procedència, podem afinar encara més respecte a l'origen de la població estrangera i apreciar-hi importants diferències.

Si ens fixem en la població europea, veiem que no tota la població resident d'aquest origen pertany pròpiament a països de la UE. Aproximadament un 40% de les persones nascudes a Europa residents a Santa Coloma formen part de països de l'Europa central i Oriental que no pertanyen a la UE. Es tracta de prop d'un miler de persones no s'inclouen dins del règim comunitari, i que són nacionals de Geòrgia, Ucraïna, Rússia i Armènia. A més, destaquen els 770 residents de Romania, que en aquest cas, sí s'inclouen en el règim comunitari a tots els efectes de residència i treball.

Els estrangers/es d'origen Africà residents a Santa Coloma són bàsicament del Magrib, i d'origen marroquí (4267) i menor mesura Algèria (157). De la zona de l'Àfrica Occidental hi ha una comunitat

nigeriana que supera el mig miler de residents (552), i la comunitat de Ghana que té 222 homes i dones que viuen al municipi. Pel que fa a la resta de veïns i veïnes d'origen africà hi ha petites proporcions de residents de nacionalitats com Guinea (61), Mali (45), o Egipte (50).

Els residents d'origen americà provenen principalment d'Amèrica del Sud, destacant en aquest grup els nacionals de l'Equador (1556) Bolívia(959) Brasil (661) Colòmbia (460) o Perú (339). Hi ha un segon sub-grup de petits contingents que tenen entre 100 i 200 residents. És el cas dels nacionals de Paraguai (199), Argentina (176), Xile (155) El Salvador (119) i Uruguai (107). La resta de nacionals del contingent Americà són originaris de la zona del Carib i l'Amèrica Central, destacant els residents de República Dominicana (961), Hondures (396) El Salvador (119) i Cuba (107)

Però el gruix més gran de residents estrangeres/es establertes a Santa Coloma és d'origen asiàtic. Provenen de dues grans zones diferenciades. La zona de l'Àsia Oriental és l'origen de la comunitat resident més nombrosa de Santa Coloma, la xinesa (4589). Però també és molt important la presència d'asiàtics de la zona sud (Hindustan) que superen la comunitat xinesa per la suma de les persones de Pakistan, Bangladesh i l'Índia (4955).

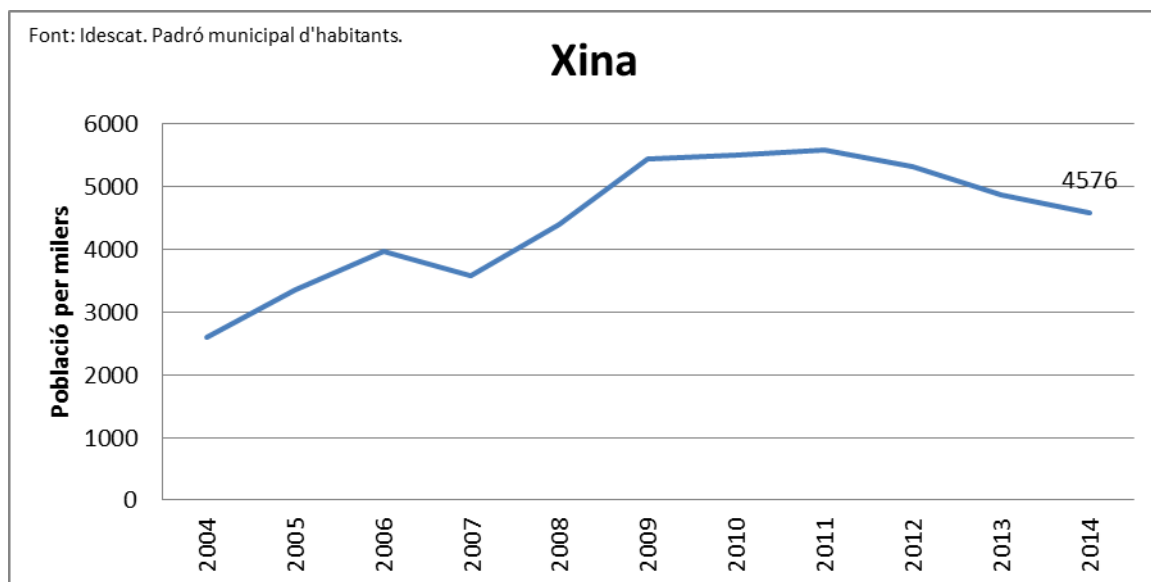
La població estrangera empadronada a la ciutat és en un 88% d'origen extracomunitari, i en un 12% d'origen comunitari.

1.2.3. 6. LES DEU NACIONALITATS ESTRANGERES MÉS NOMBROSES EMPADRONADES A SANTA COLOMA DE GRAMENET. A DATA 1/1/2014. Font : IDESCAT 2015

XINA

Després d'haver assolit el seu pic poblacional l'any 2011 amb 5585 persones, la població xinesa resident a Santa Coloma continua el seu descens continuat per sota de les cinc mil persones, però s'observa una moderació del ritme de decreixement en els darrers dos anys dels quals es tenen dades depurades i definitives del padró, que són 2013 i 2014. Amb tot, segueix sent la població estrangera resident més nombrosa de la ciutat, amb 4576 persones, representant el 18,73% del total de població estrangera. Un 52,36 % són homes i un 47,64% són dones. El 40% de la comunitat xinesa empadronada a Santa Coloma de Gramenet està compresa en la franja d'edat que va del 35 als 49 anys, i quasi un 10% té entre 0 i 4 anys. Respecte l'any anterior, al 2014 es va escurçar lleugerament la proporció entre sexes. En termes globals, les dades ens diuen que quasi un de cada deu xinesos residents a Catalunya ho fa a Santa Coloma de Gramenet, concentrats espacialment al districte VI, al barri del Fondo, on representen quasi el 39% de tota la població estrangera del districte.

Gràfic 14

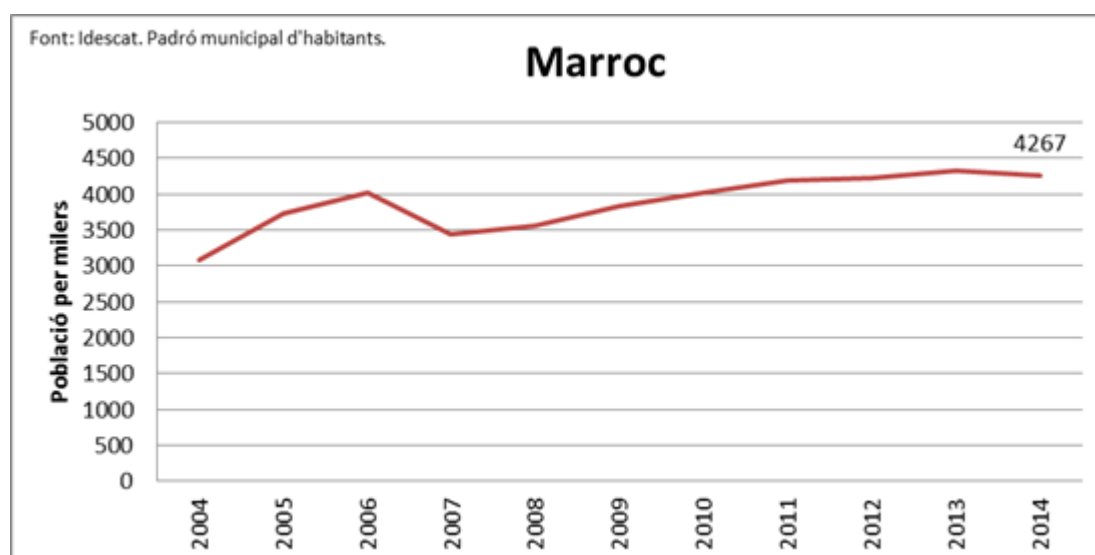

La comunitat xinesa és la comunitat estrangera més nombrosa a Santa Coloma. Des de l'any 2011 minva la seva població, però representen el 18,5 % del total de població estrangera resident a Santa Coloma de Gramenet, i quasi el 10% del total de xinesos establerts a Catalunya.

MARROC.

La comunitat marroquina és la segona comunitat estrangera més nombrosa i fou de les primeres en establir-se a la ciutat a la dècada dels anys 70, molt abans del cicle migratori més recent de començaments de segle. Si observem la línia d'evolució de la seva presència a la ciutat veiem com des del període 2007-2013 s'havia anat produint un suau creixement anual que s'atura l'any 2014, on es produeix per primera vegada en set anys un descens de la població. No es tracta d'una reducció important però haurem de veure si estem davant d'un inici de cicle descendent de població, o només una aturada després d'anys de creixement continuat, que curiosament ha tingut lloc en un context socio-econòmic gens favorable. El seu pes en el total de la població estrangera resident a la ciutat segueix sent molt important representant un 17,5%. Pel que fa a la proporció per sexes, tot i tractar-se d'un flux migratori que va ser protagonitzat bàsicament per homes en un inici, es pot apreciar com amb el pas del temps s'ha anat re-equilibrant el percentatge entre homes i dones, tot i que segueixen sent clara majoria els homes, que són el 55,80% del total versus un 44,20% de dones. Quan prenem la variable edat com a objecte de referència observem que el 40% de col·lectiu té entre 30 i 44 anys (on destaquen especialment els que tenen entre 30 i 34). És particularment important el pes de la població marroquina entre 0 i 4 anys que arriba al 14% de la comunitat marroquina. Pel que fa a la seva concentració a la ciutat, una tercera part dels marroquins i marroquines viu al districte V que comprèn els barris de Raval, Santa Rosa i Safaretjos.

Gràfic 15

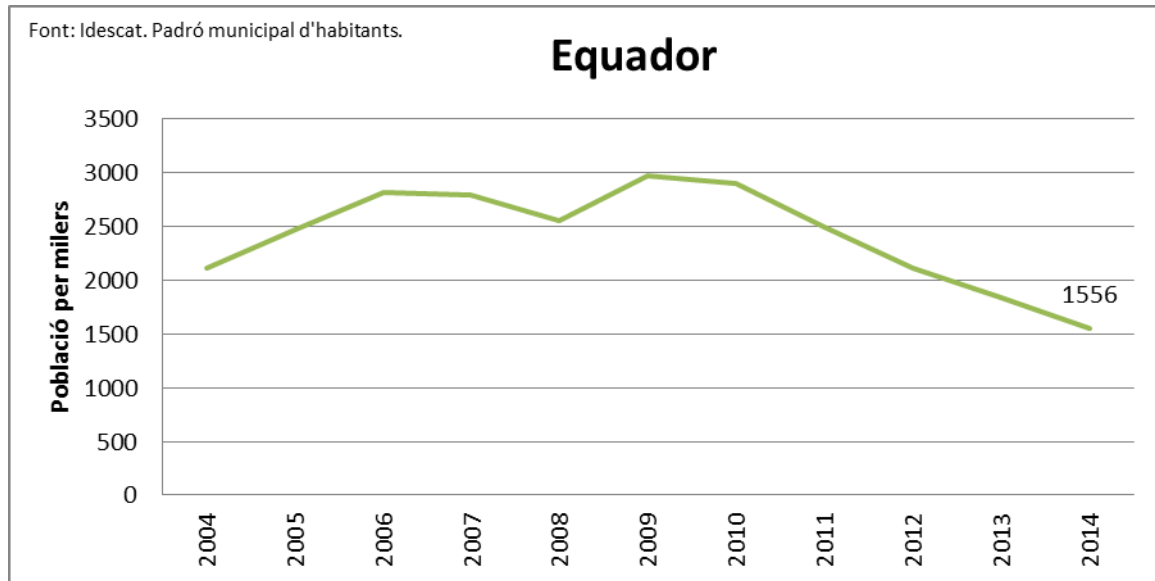

La marroquina, és la segona comunitat més nombrosa a la ciutat i la que primer es va establir. Supera els 4000 residents a la ciutat.

EQUADOR

La població de l'Equador es troba en un descens continu de població d'ençà l'any 2009 on va arribar gairebé a ser de 3000 persones residents. La baixada del nombre de persones d'aquesta comunitat ha estat important i en cinc anys el seu volum s'ha reduït a la meitat. Un part d'aquesta reducció no correspon a persones que hagin marxat del municipi, sinó que contràriament hi segueixen vivint però al adquirir la nacionalitat espanyola ja no es registren com a nacionals d'origen sinó que a les estadístiques del padró consten com a persones espanyoles. L'any 2004, als inicis de l'actual cicle migratori van arribar a ser la tercera comunitat estrangera més nombrosa a la ciutat. Des de l'any 2010 no només perd població en termes absoluts sinó que també ha anat minvant el seu pes relatiu sobre el total de població estrangera resident a la ciutat. El retorn al país d'origen, la migració a tercers països i l'accés a la nacionalitat espanyola, expliquen en bona part aquesta disminució de la població equatoriana a la ciutat. Pel que fa al seu equilibri per gènere, hi ha un 51,61% d'homes per un 48,39% de dones. Això no sempre ha estat així, ja que fins al 2013 hi havia un major nombre de dones que no pas d'homes entre la comunitat equatoriana resident a Santa Coloma. Pel que fa a les edats del col·lectiu, el 60% de tota la comunitat se situa en una franja d'edat entre els 20 i els 44 anys, destacant especialment el 12% de joves de 20 a 24 anys, que probablement són els fills i filles que durant el període 2005-2010 van arribar reagrupats pels seus pares. Pel que fa a la seva distribució al municipi, la majoria (28%) resideixen al districte V, un 18,5% ho fan al barri del Fondo, i el districte I (Centre i Can Mariner) i el districte IV (Riu Sud i Riu Nord) registren percentatges superior al 16% sobre el total de la comunitat. Tot i residir majoritàriament al districte V i VI, estan presents d'una forma força homogènia en els diferents districtes de la ciutat.

Gràfic 16

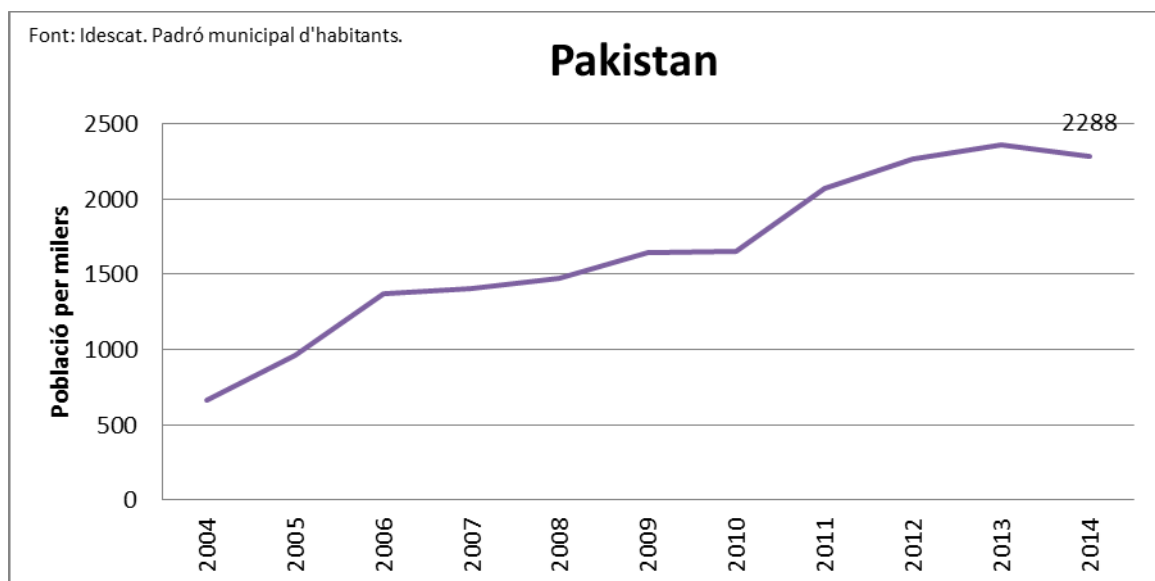

En sis anys s'ha reduït quasi a la meitat el nombre de persones de l'Equador empadronades, en part perquè alguns han adquirit la nacionalitat espanyola, en part perquè d'altres han retornat al seu país, o s'han desplaçat a un tercer país.

PAQUISTAN

Com en el cas de la població del Marroc, la comunitat paquistanesa ha tingut un important creixement a la ciutat els darrers anys fins l'any 2013. L'any 2014 és el primer que registra una reducció interanual i cal veure si es tracta d'un inici de cicle descendent o una aturada del ritme d'arribada. El pes de la comunitat paquistanesa en el total de població estrangera és del 9,36%, i el situa en la tercera posició en el nombre de residents estrangers a Santa Coloma de Gramenet. Es tracta d'una comunitat fortament masculinitzada amb un 70% d'homes i un 30 % de dones. El 39% del total de la comunitat es concentra en les franges d'edat entre 30 i 44 anys. La gran diferència d'edat entre homes i dones en les edats reproductives ens fa pensar que és un col·lectiu que protagonitzarà els propers anys processos de reagrupament familiar sobretot de dones que avui estan al Paquistan. També cal destacar que aproximadament un de cada quatre persones amb nacionalitat paquistanesa a la ciutat és menor de 18 anys, la qual cosa suposa una presència important de població infantil i juvenil. Quasi un 70 % de la comunitat paquistanesa es concentra en els districtes V i VI, especialment en el primer que compren els barris de Raval, Santa Rosa i Safaretjos.

Gràfic 17

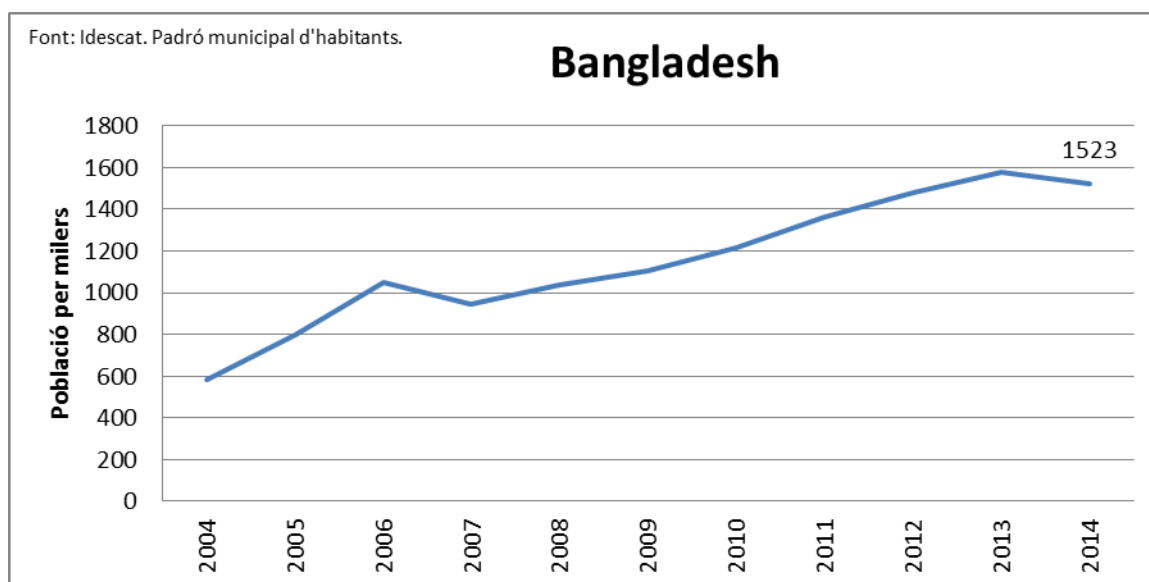

La paquistanesa és una comunitat molt desequilibrada en quant a sexes. Els homes són un 70% del total de residents. Caldrà estar atent als futurs processos de reagrupant familiar.

BANGLADESH

La comunitat bengalí ha anat creixent de manera important a la ciutat des de l'any 2000 i ho ha fet de manera constant i sostinguda en el temps fins l'any 2013 que arriba al seu màxim de persones residents a la ciutat. AL 2014 ja s'adverteix un petit descens de la seva població, i com en el cas del Marroc i el Pakistan en els propers anys veurem si estem davant d'una aturada del flux o d'una disminució dels residents a la ciutat. És la cinquena comunitat estrangera amb més nombre de residents a Santa Coloma de Gramenet, i representa un 6,23% sobre el total de població estrangera a la ciutat. Però encara més important és la seva presència global a la ciutat en relació al nombre total de persones de Bangladesh residents a Catalunya. Es tracta de la comunitat més concentrada a la ciutat respecte a la resta de Catalunya. Un de cada quatre bengalis que resideix a Catalunya viu a Santa Coloma, la qual cosa converteix inevitablement la ciutat en una clara porta d'entrada de la comunitat bengalí a Catalunya, Espanya i Europa, una mica com en el cas de la comunitat xinesa però amb més incidència. Aquesta comunitat es caracteritza per una marcada predominança dels homes respecte les dones, essent els primers el 71,24% del total d'ella comunitat per 28,76 que representen les dones. Per cada dona hi ha tres homes. Quasi un 60% de tot el col·lectiu se situa en les franges d'edat de 20 a 39 anys on a més a més hi ha una clara sobre-representació masculina, la qual cosa ens fa pensar (com en el cas del Pakistan) que es tracta d'una comunitat que protagonitzarà els propers anys processos de reagrupament familiar de les dones que encara resideixen a Bangladesh. Si ens fixem en la seva distribució residencial a la ciutat veiem com quasi la meitat de la comunitat resideix al districte cinquè (46,5%), al Fondo (30%) i en menor mesura al districte 1 (10,70%) que compren els barris de Centre i Can Mariner.

Gràfic 18

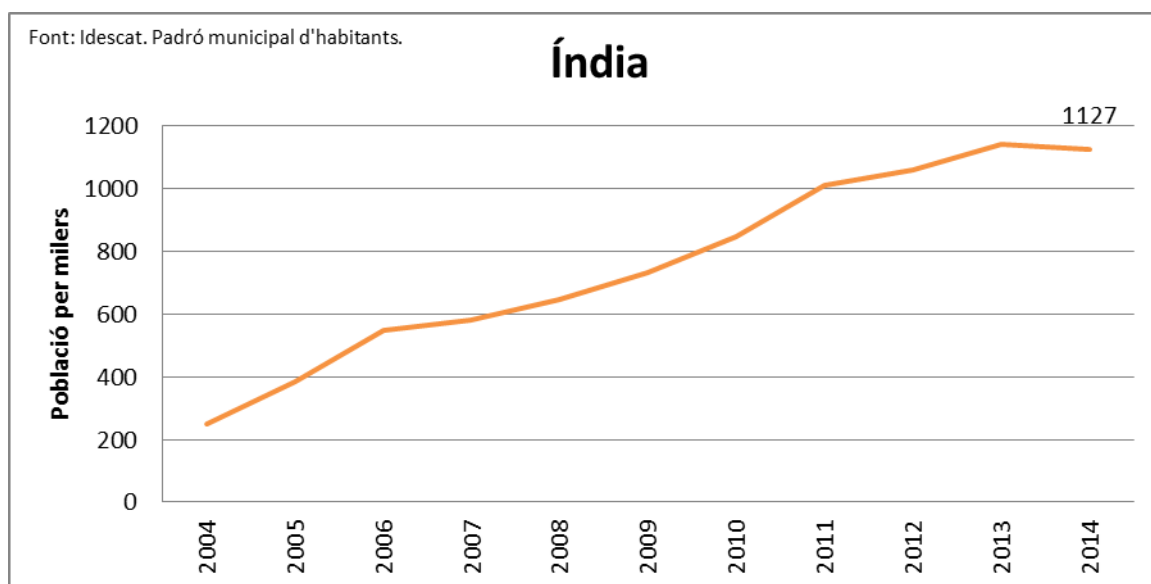

Es tracta d'una comunitat fortament concentrada a Santa Coloma de Gramenet. Un de cada quatre bengalis residents a Catalunya, viu al municipi.

INDIA

L'any 2014 va ser el primer any en que la comunitat índia va perdre població després d'anys continuats de creixement moderat que va assolir el seu màxim amb 1141 persones l'any 2013. Des de l'any 2000 han tingut un notable creixement pel que fa a la seva presència a la ciutat. Un 62% de tota la comunitat que resideix a la ciutat té una edat entre els 20 als 44 anys. Predominen els homes, que són el 67,7% de la població per un 32,30% les dones. És un altre col·lectiu per tant, a tenir en compte de cara a futures reagrupacions familiars. Resideixen bàsicament al districte cinquè -44% de tota la comunitat viu en aquest districte- i en menor mesura al barri del Fondo, districte sisè (23,3%).

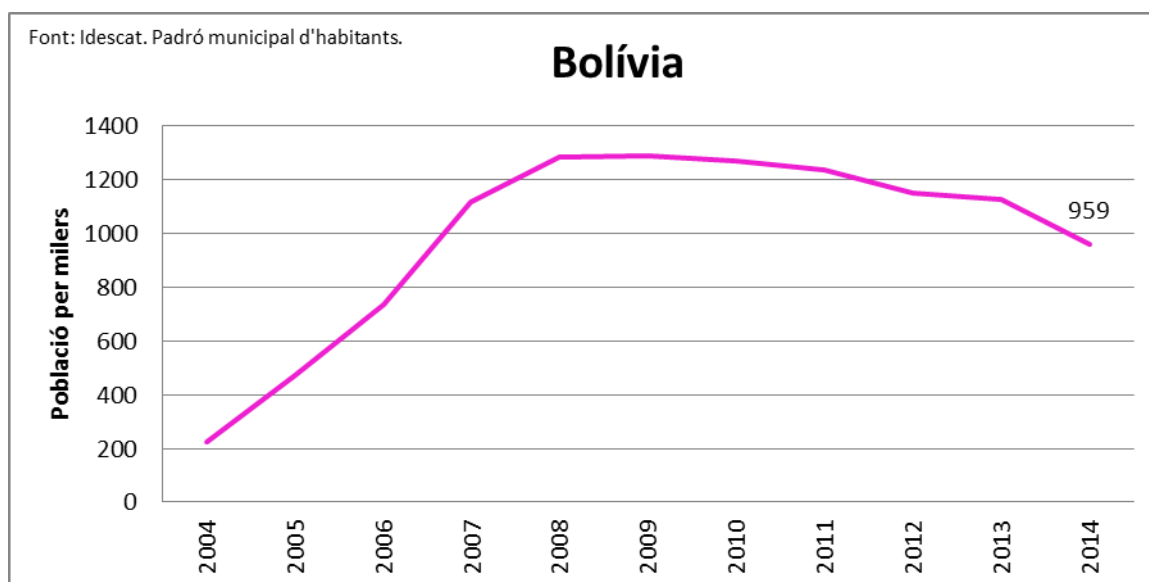
Gràfic 19

BOLIVIA

La comunitat boliviana va assolir el seu màxim de població resident a Santa Coloma l'any 2009 amb 1287 persones. A partir d'aquest moment, cada any ha anat perdent poc a poc població però de manera molt feble, tot i que el ritme de decreixement s'ha accentuat els darrers dos anys. Es tracta d'un flux protagonitzat fonamentalment per dones, que representen un 60.69% del total de residents bolivians, i un 39,31% format per homes. Un 58,9% per cent tenen entre 25 i 44 anys d'edat, destacant aquella que va dels 30 als 34 anys. És una comunitat que apareix relativament repartida pels diferents barris de la ciutat. On estan més presents és al barri del Fondo, però també viuen nuclis importants d'aquesta nacionalitat al districte cinquè i al districte 1, i en menor mesura al districte 4, als barris de Riu Nord i Riu Sud (districte quart).

Gràfic 20

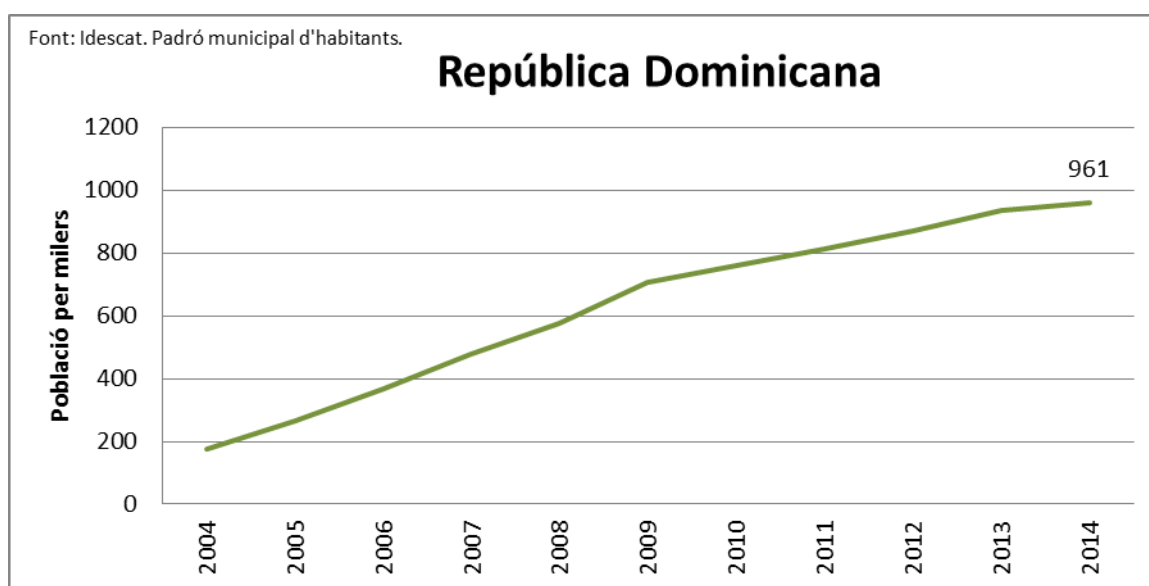

La comunitat boliviana és la comunitat llatinoamericana que ha patit menys alt i baixos pel que fa al seu flux poblacional. El darrer any s'ha accelerat el seu decreixement.

REPÚBLICA DOMINICANA

És una de les poques comunitats que creixia fins a l'any 2014 de manera lenta però constant. Pel que fa a les seves proporcions per gènere, tot i ser una comunitat on en els inicis del flux els caps de projecte migratori van ser les dones, després dels processos de reagrupació familiar el saldo de la diferència per gènere és bastant semblant. La comunitat està repartida quasi a la meitat entre homes (50,68%) i dones (49,39%). El 50% de tota la comunitat té entre 20 i 39 anys, i es reparteixen força uniformement pels diferents districtes de la ciutat, amb una major proporció al barri del Fondo (25%) i una menor presència als barris que conformen el districte III.

Gràfic 21

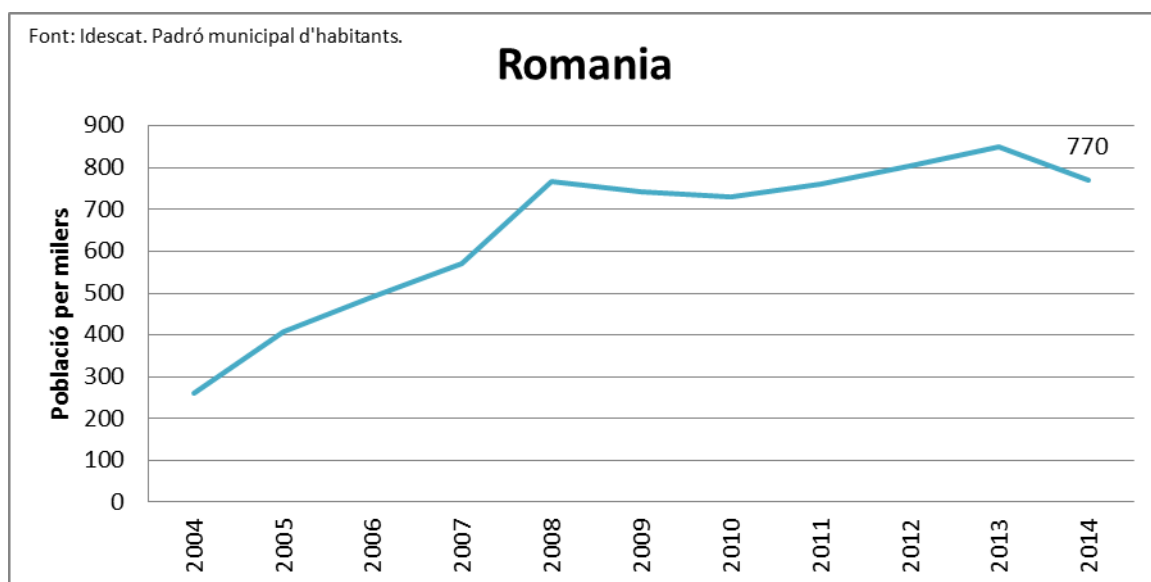

És una de les dues comunitats que segueix creixent sostinguda i continuadament des de fa deu anys. Registra quasi un miler de residents.

ROMANIA

La segona nacionalitat més present a Catalunya, té un pes relativament moderat a Santa Coloma – ocupa el vuitè lloc entre les comunitats estrangeres més nombroses- i d'ençà l'any 2013 es detecta un descens de la seva població. En aquest cas és tracta d'una nacionalitat que es regeix pel règim comunitari i que no té les dificultats per residir i treballar que poden tenir els estrangers extracomunitaris. A 1 de Gener de 2014 hi havia 770 persones romaneses empadronades, amb una proporció relativament equilibrada entre sexes, on el 51,30% són homes i el 48,70% dones. No es concentren tant especialment en les franges d'edat activa com la resta de nacionalitats, i són presents en tots els districtes de la ciutat, especialment al districte V on resideix quasi una tercera part de la comunitat, al districte I, al segon i al quart. Es tracta d'una nacionalitat que accedeix poc al CIAPE. Segurament, la seva condició de comunitaris, facilita la seva integració a nivell socio-jurídic, així com la seva mobilitat “amb reserves” al llarg de l'espai Schengen.

Gràfic 22

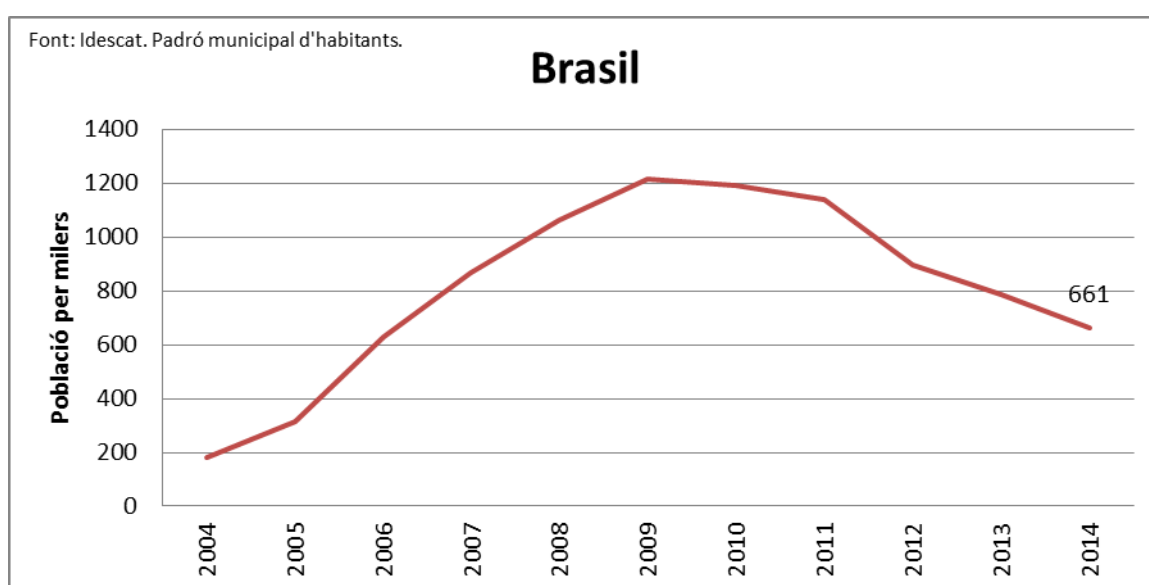

La comunitat romanesa creix a la ciutat però accedeix poc al CIAPE. El règim comunitari els facilita la residència.

BRASIL

Es tracta d'una comunitat que va ser molt important a la ciutat, i a on l'any 2009 va arribar a tenir 1218 persones residents. Des d'aquell moment la seva presència a la ciutat ha anat minvant de manera gradual, reduint-se a la meitat en quasi sis anys. A 1/1/2014 hi havia 661 persones empadronades després d'un ritme de decreixement força intens els darrers anys. Hi ha prevalença femenina (56,43%) per damunt dels homes (43,57%). El 58,5% de la comunitat brasilera resident a la ciutat té entre 25 i 44 anys. El seu lloc de residència són majoritàriament el districte cinquè i els barris del riu, tot i que també viuen al districte primer i al segon. Clarament en un cicle descendent, la seva presència a la ciutat minva cada any.

Gràfic 23

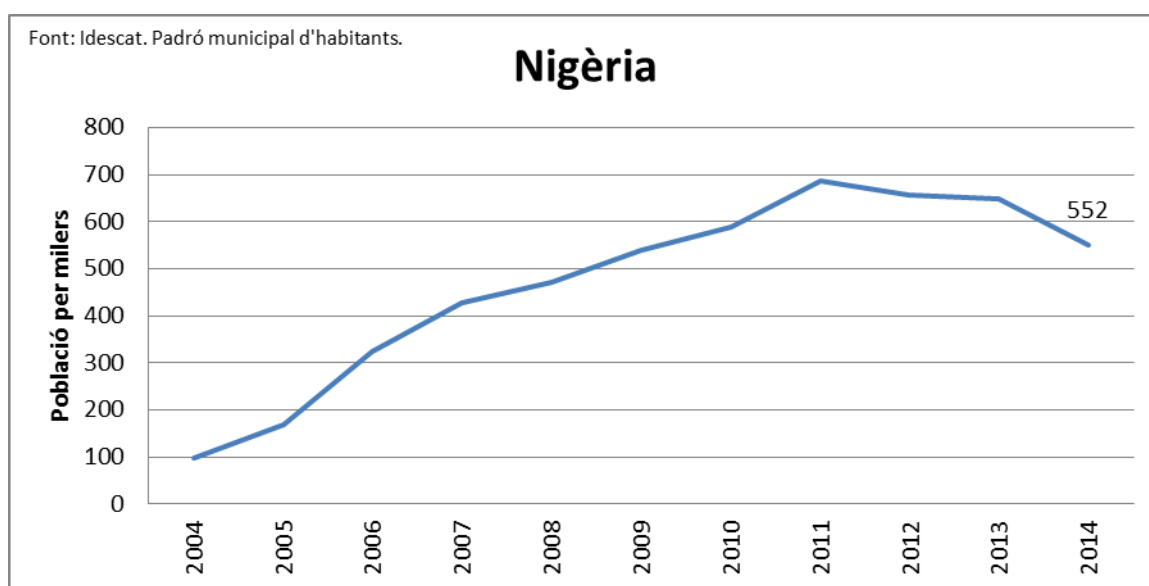
La població brasilera a Santa Coloma està clarament en un cicle minvant.

ALTRES COMUNITATS REPRESENTATIVES PRESENTS A LA CIUTAT.

NIGERIA

Poc més de mig miler de persones nigerianes resideixen a la ciutat, però tenen un pes important (8%) sobre el conjunt de la comunitat nigeriana establerta a Catalunya. Després d'assolir el seu màxim de població l'any 2011, el seu flux està en suau descens amb un increment entre els anys 2013 i 2014. De les 552 persones de Nigèria residents a la ciutat, hi ha majoria d'homes (56,34%) respecte les dones (43,66%). En la franja que va dels 30 als 44 anys es concentra el 60% de tota la seva població. A partir d'aquesta edat en endavant quasi no tenen representació, i en canvi, tenen una proporció molt elevada sobre la mitjana de menors de 0 a 4 anys, que són els 15% de tota la comunitat. Tenen un nivell de concentració residencial alt al districte V (barris de Santa Rosa i Raval) i en menor mesura al Fondo. També viuen al districte primer, segon i tercer però amb proporcions menors que les que registren als dos anteriors districtes.

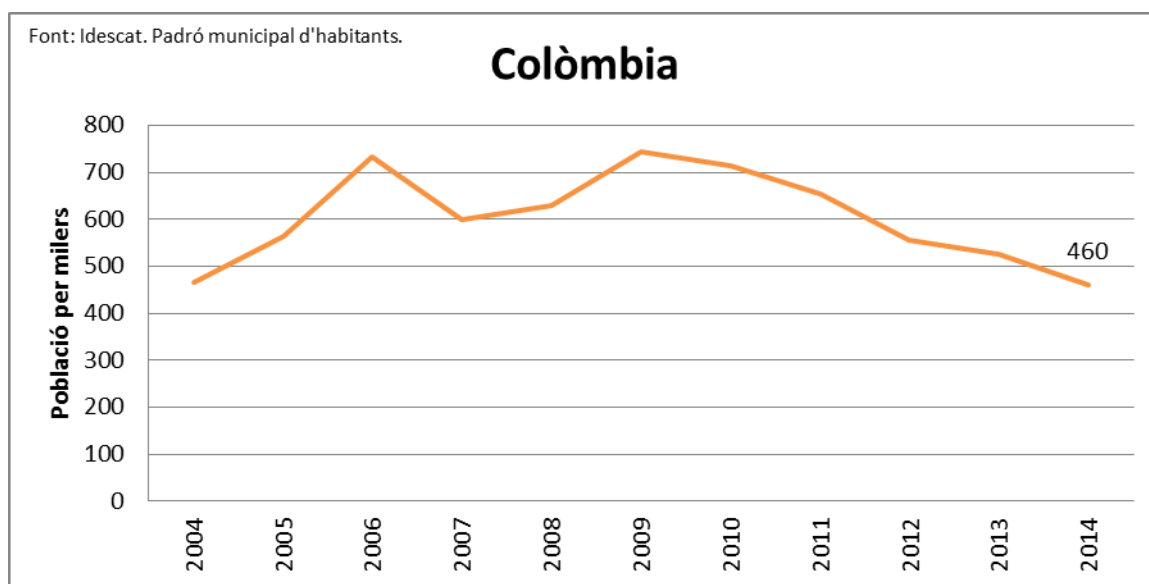
Gràfic 24

COLÒMBIA

La població colombiana a la ciutat també es triba en un descens continuat de la seva població d'ençà l'any 2009 que va registrar el seu màxim amb 745 residents. Avui hi viuen 460 persones, un 51,09% dones i un 48,91 homes. Amb poca canalla, és una comunitat sobre-representada en la franja d'edat que va dels 40 als 54 anys. Estan distribuïts força uniformement en els diferents districtes de la ciutat tot i que hi ha una major proporció de residents als districtes I (Centre i can Mariner), cinquè i quart. És tracta d'un flux de població estrangera que clarament va a la baixa pel que fa a la seva presència a la ciutat.

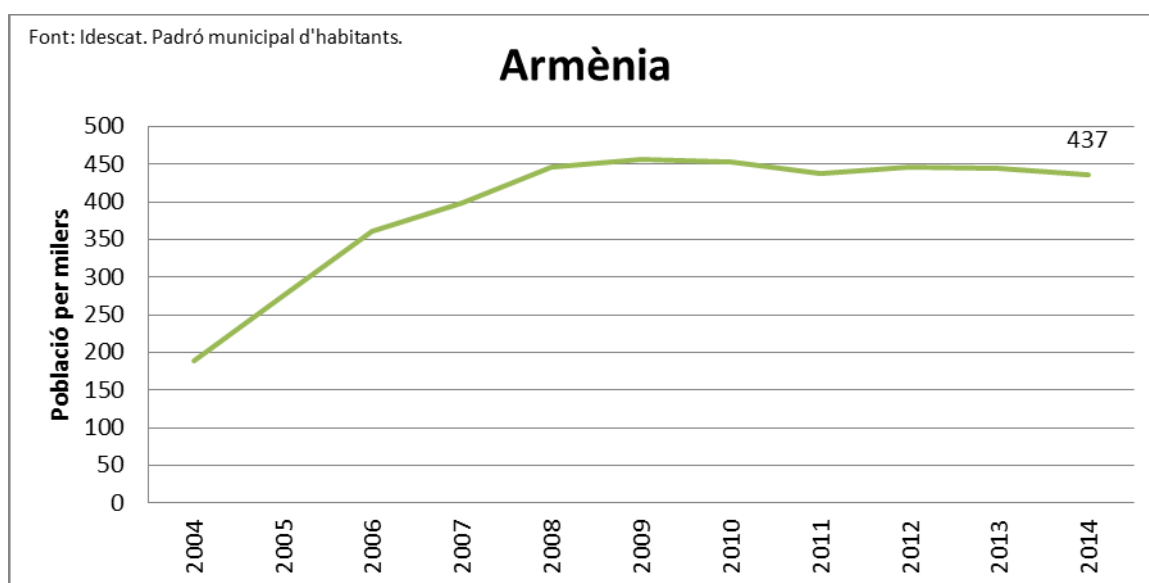
Gràfic 25

ARMENIA

Es tracta d'una població que ja fa uns quants anys que es manté estable pel que fa al seu flux i presència a la ciutat. A 1/1/2014 eren 437 residents amb una proporció per sexes forà equilibrada amb majoria dels homes (51,5%) respecte les dones (48,5%). Tot i concentrar la seva presència en la franja d'edat dels 25 als 39 anys, tenen una mitjana d'edat superior en les franges de 40 anys en amunt respecte d'altres comunitats estrangeres. Viuen bàsicament als barris de Centre, Can Mariner, Riu Nord i Riu Sud, tot i que també resideixen en menor mesura al barri de Fondo, Santa Rosa i Raval.

Gràfic 26

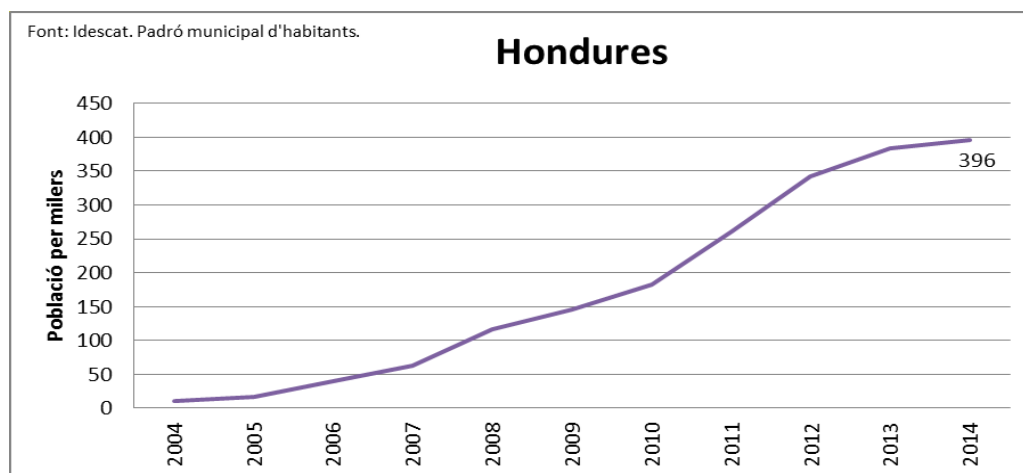

L'any 2014 només les comunitats de República Dominicana i Honduras (d'entre les més rellevants en nombre) van augmentar la seva població resident a Santa Coloma de Gramenet. La resta de nacionalitats van perdre població.

NOTA:

A més de totes les anteriorment presentades, hi ha tot un seguit de comunitats amb percentatges importants sobre el total de residents a tota Catalunya, que mereix ser tingut a compte encara que sigui, perquè assoleixen mitjanes de concentració relativament elevades, sobre el total de població d'aquella nacionalitat resident a tota Catalunya. Ens referim a la comunitat de Ghana (4,21% sobre el total de ghanesos de Catalunya) Geòrgia (4,50%) El Salvador (5,12%) Guinea Equatorial (4,05%) Egipte (4,27%). En la majoria de casos, en nombres absoluts, les dades no són especialment rellevants⁶, però sí que s'han de tenir en compte els percentatges de concentració sobre el total d'aquestes mateixes poblacions a Catalunya, ja sigui perquè ens indiquen que la seva presència opera com a porta d'entrada d'aquestes comunitats a Catalunya, o simplement, perquè apunten com a tendència un progressiu assentament d'aquella comunitat a la ciutat. Per exemple, en el cas de Ghana, Geòrgia, Guiana o Egipte han perdut pes d'un any a l'altre, però en el cas de El Salvador és un flux que augmenta.

Gràfic 27

⁶ Tot i que en el cas de Ghana, Geòrgia i el Salvador, el nombre de persones residents supera el centenar.

2. INFORMES D'ESTRANGERIA: ARRELAMENT SOCIAL (INF 02) I INTEGRACIÓ SOCIAL (INF 03)

INFORME ANUAL 2015**INFORMES ARRELAMENT SOCIAL. INF 02.****2.1 EVOLUCIÓ INFORMES ARRELAMENT**

Durant l'any 2015 s'han tramitat des del CIAPE 308 informes d'estrangeria ⁷. Aquesta xifra dona una mitjana mensual de 25,75 informes d'arrelament social al mes.

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Total
Sol·licituts registre OAC	35	34	16	60	25	20	32	12	22	26	16	17	315
EXP rebuts mail CIAPE	19	47	18	34	28	24	32	15	27	26	18	15	303
Informes emesos	17	36	34	33	24	31	33	9	29	27	21	14	308

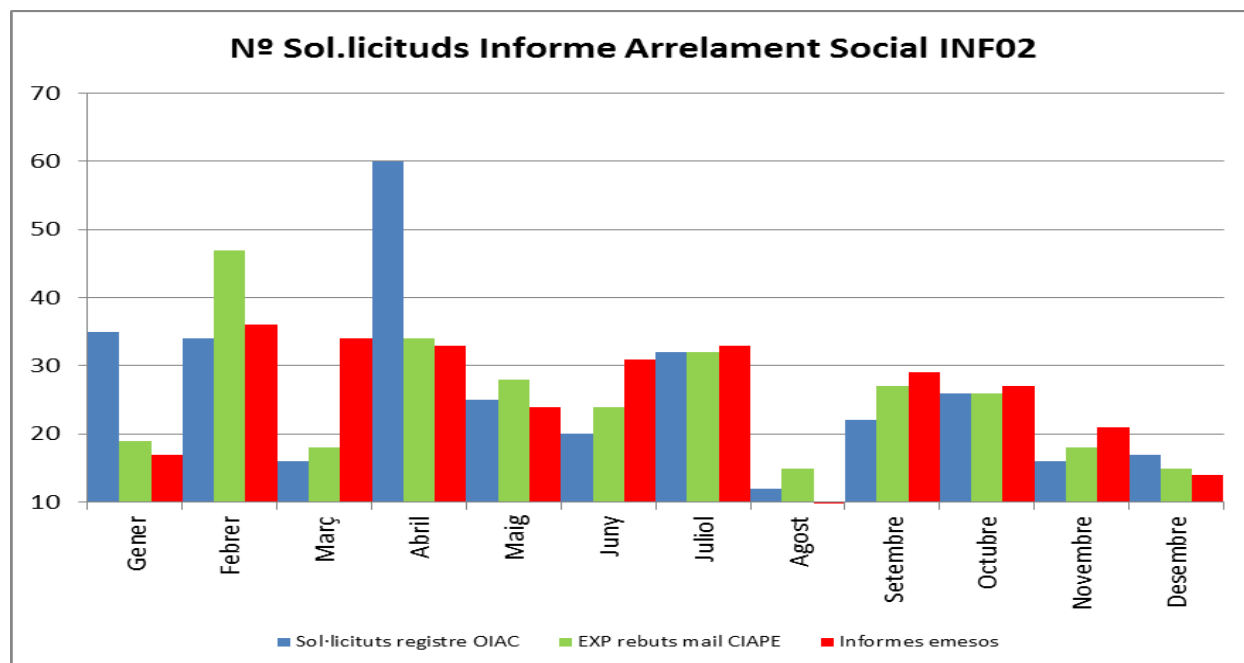
Aquests 308 informes representen 58 informes més que els tramitats l'any 2014, la qual cosa suposa un increment del 20%, i una aturada del descens progressiu en el nombre d'arrelaments que es venia produint d'ençà l'any 2009. Val a dir tanmateix, que alguns dels expedients tramitats al llarg de l'any corresponen a persones que ja n'havien tramitat anys anteriors o fins i tot aquest mateix any resultant denegats per la Subdelegació del Govern. I aquesta no és una dada menor. Hi ha persones que per més que intenten una vegada i un altre regularitzar la seva situació no ho aconsegueixen.

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Sol·licituts registre OAC	35	69	85	145	170	190	222	234	256	282	298	315
EXP rebuts mail CIAPE	19	66	84	118	146	170	202	217	244	270	298	313
Informes emesos	17	53	87	120	144	175	208	217	246	273	294	308

⁷ La diferència entre els informes tramitats, els informes rebuts al mail del CIAPE i les sol·licituds d'informes registrades a l'OAC, tenen a veure amb el procediment intern que segueix cada expedient. Les dades d'aquesta taula reflecteixen les xifres acumulades el darrer dia de mes, de manera que els expedients que entren al registre municipal els darrers dies de mes no arriben al CIAPE (i no es resolen com a tals) fins els primers dies del mes següent, i son comptats en l'estadística del mes que han estat emesos. D'aquí el decalatge existent a les taules. La diferència de + 7 informes emesos del CIAPE respecte als totals rebuts són els 6 expedients de Desembre de 2014 que van ser resolts a principis de 2015.

Observant les dades veiem com l'any 2015 va començar amb un elevat nombre de sol·licituds, que es va anar mantenint durant el primer semestre de l'any. A partir d'aquest moment, s'observa un lleuger descens en el nombre d'informes tramitats. És important tenir en compte que al mes d'Abril de 2015 va tenir lloc un increment de sol·licituds d'arrelament social que es van tramitar sense un dels requeriments bàsics, el contracte de treball. Aquests expedients (ASC en codi intern) no es van tramitar dels del CIAPE i es van enviar directament a la DGI per a la seva resolució. Els expedients que es van tramitar d'aquesta manera excepcional van ser aproximadament 41.

Gràfic 28

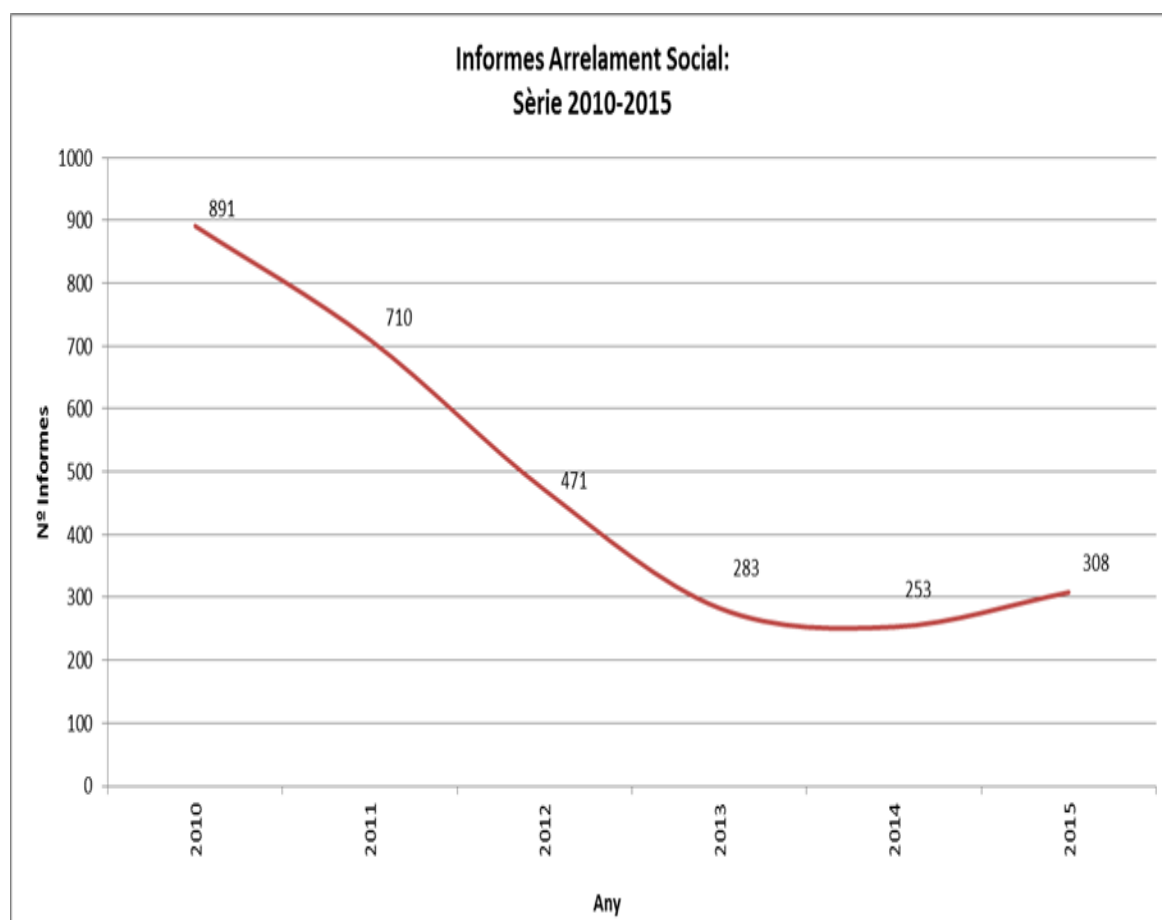

Font: elaboració pròpia a partir de base de dades CIAPE.

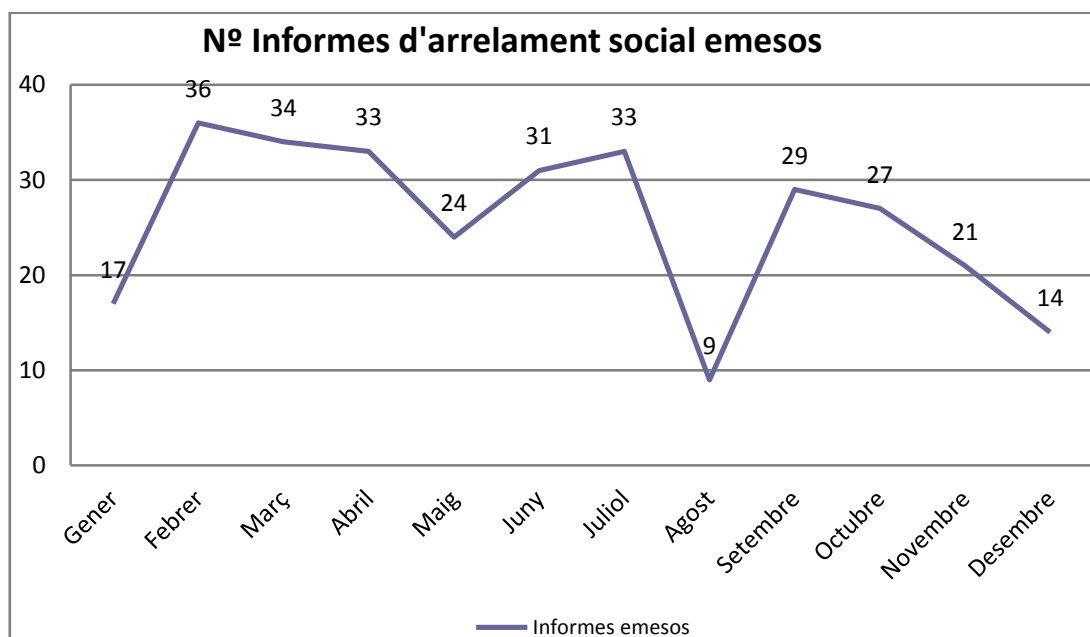
2.1.2. EVOLUCIÓ INFORMES ARRELAMENT SOCIAL EN ELS DARRERS CINC ANYS.

Certament el nombre d'arrelaments socials va patir una important davallada amb la crisi econòmica i la reducció dels fluxos d'entrada. La dificultat de trobar una oferta de 40 hores en un mercat laboral amb una taxa d'atur del 24% és clarament un motiu que frena les sol·licituds d'arrelament social. Al 2015 per primera vegada després de 5 anys de caiguda continuada, el nombre d'arrelaments va tornar a créixer tot i que un percentatge d'ells –no quantificat– correspon a persones que el sol·liciten més d'una vegada en el període d'un any.

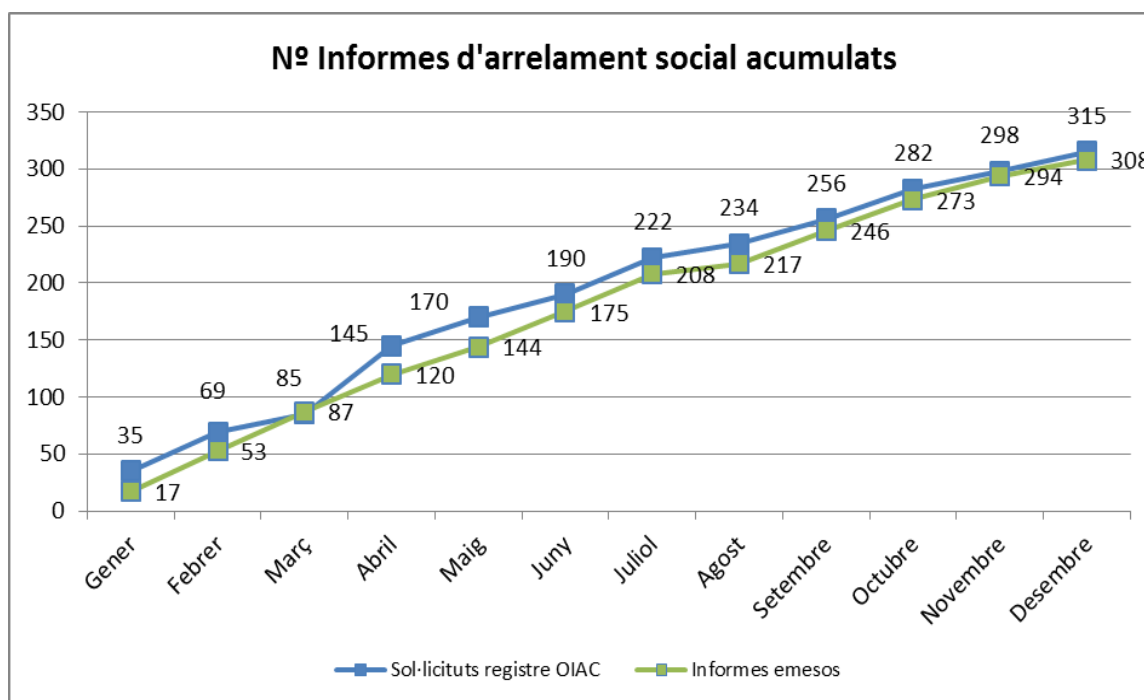
Gràfic 29

Gràfic 30

Gràfic 31

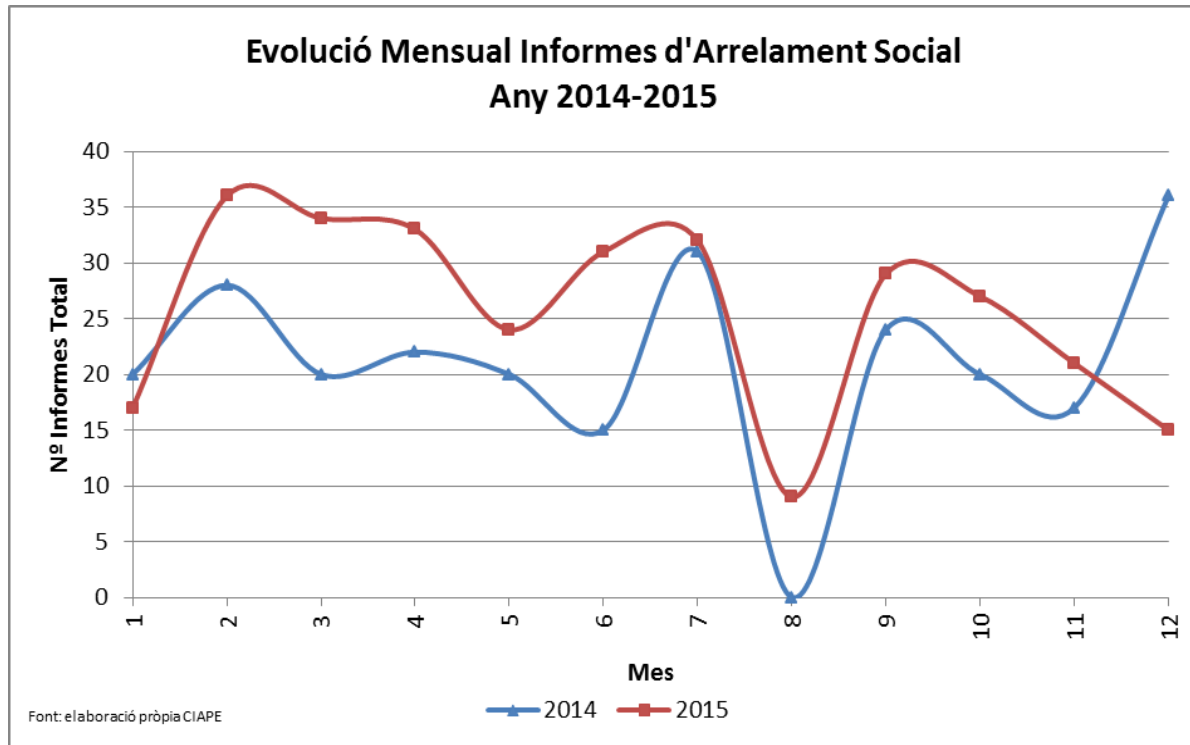

En el gràfic anterior veiem la diferència acumulada entre el nombre de sol·licituds d'informes d'arrelament registrades mensualment, i el nombre d'informes que tramitem mensualment des del CIAPE. La diferència a final d'any, corresponen als 7 expedients pendents de resoldre perquè van entrar als darrers dies de 2015.

2.1.3. COMPARATIVA EVOLUCIÓ INFORMES D'ARRELAMENT SOCIAL 2014-2015.

Com podem veure al següent gràfic (31) durant tot l'any 2015 excepte els mesos de Gener i Desembre, es van tramitar mensualment més informes que el mateix mes de l'any anterior.

Gràfic 32

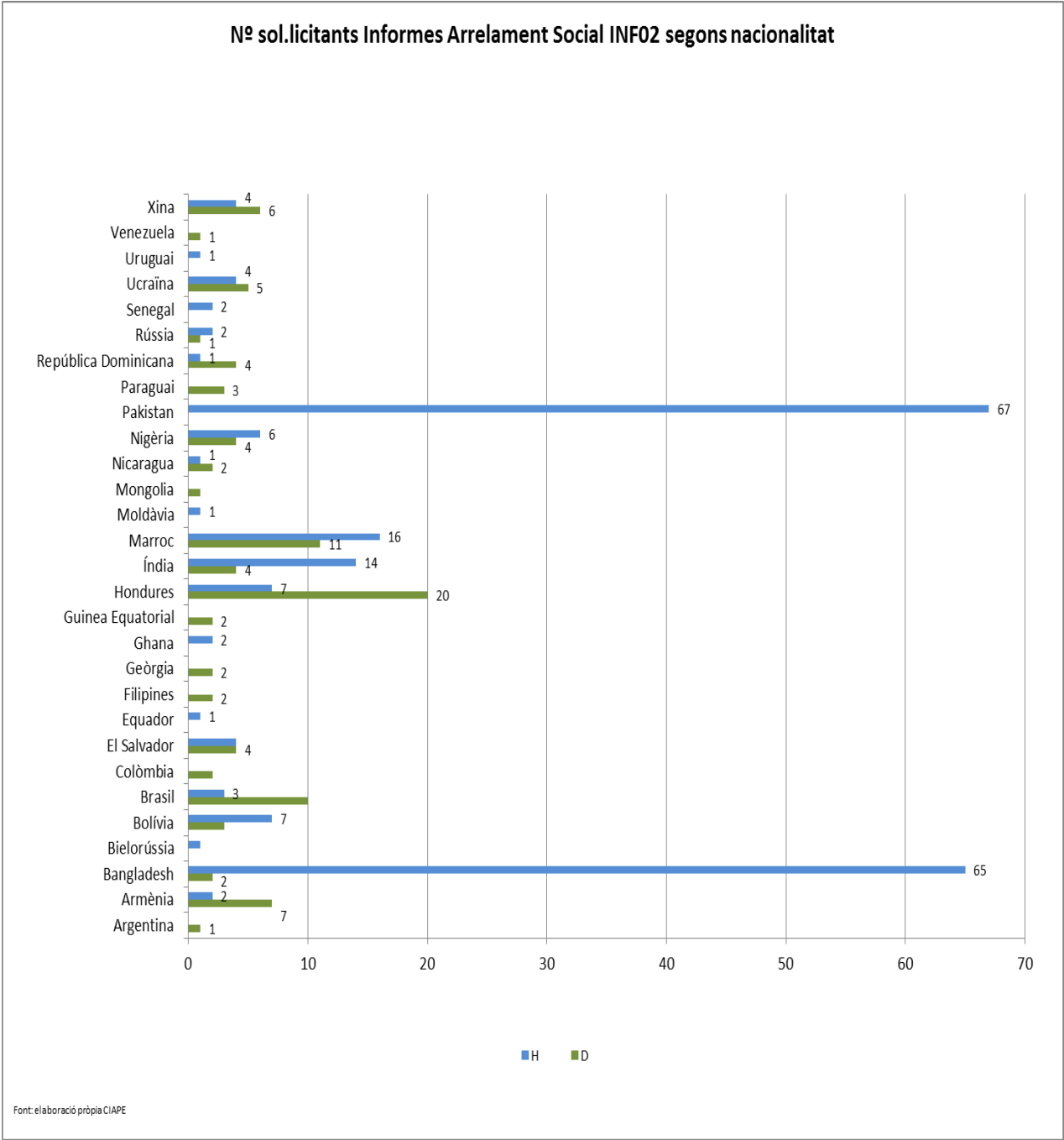
2.2 INFORMES ANUALS SEGONS NACIONALITAT. ANY 2015.

El perfil majoritari de persona que tramita un arrelament social a Santa Coloma de Gramenet és, el d'un home entre 30 i 39 anys de nacionalitat bengalí o pakistanesa. Aquestes dues comunitats han registrat el 43,50% del total d'expedients tramitats l'any 2015. Només en dos casos (d'aquestes dues nacionalitats asiàtiques) els expedients han estat tramitats per dones. La comunitat marroquina i hondurenya han tramitat –lluny de les dues anteriors- 27 expedients cadascuna, amb majoria d'homes però una proporció relativament equilibrada en el primer cas, i amb majoria de dones en el cas del país llatinoamericà. La comunitat Índia ha tramitat 18 arrelaments, en la seva major part sol·licitats per homes. Nigèria, Bolívia, Xina i Brasil han comptabilitat 10 o més expedients al llarg de 2015. Les comunitats armènia, salvadorenca i ucraïnesa han tramitat entre 8 i 9 expedients anuals.

NACIONALITAT	D	H	Total	%
Argentina	1		1	0,32%
Armènia	7	2	9	2,92%
Bangladesh	2	65	67	21,75%
Bielorússia		1	1	0,32%
Bolívia	3	7	10	3,25%
Brasil	10	3	13	4,22%
Colòmbia	2		2	0,65%
El Salvador	4	4	8	2,60%
Equador		1	1	0,32%
Filipines	2		2	0,65%
Geòrgia	2		2	0,65%
Ghana		2	2	0,65%
Guinea Equatorial	2		2	0,65%
Hondures	20	7	27	8,77%
Índia	4	14	18	5,84%
Marroc	11	16	27	8,77%
Moldàvia		1	1	0,32%
Mongolia	1		1	0,32%
Nicaragua	2	1	3	0,97%
Nigèria	4	6	10	3,25%
Pakistan		67	67	21,75%
Paraguai	3		3	0,97%
República Dominicana	4	1	5	1,62%
Rússia	1	2	3	0,97%
Senegal		2	2	0,65%
Ucraïna	5	4	9	2,92%
Uruguai		1	1	0,32%
Veneçuela	1		1	0,32%
Xina	6	4	10	3,25%
Total	97	211	308	100,00%

Si ens fixem en el canvis que hi hagut de l'any 2014 al 2015 veurem que a més de produir-se un increment del nombre d'informes tramitats, també hi hagut canvis en el perfil dels sol·licitants. Si al 2014 la comunitat marroquina va ser la principal sol·licitants d'informes d'arrelament amb un percentatge del 16,40% sobre el total d'arrelaments sol·licitats, al 2015 han reduït a la meitat el percentatge de sol·licituds passant de la primera a la tercera posició en nombre d'informes tramitats. Les comunitats de Pakistan i Bangladesh ocupen el primer lloc amb el mateix nombre de sol·licituds (67) i idèntic percentatge (21,75%) que incrementen respecte l'any anterior. Entre una i altre comunitat sumen el 43% del total d'arrelaments tramitats l'any 2015, i augmenten un 13 % el percentatge global del pes conjunt el 2014. La comunitat hondurenya, una comunitat creixent i predominantment femenina manté la quarta posició, i si creuem les dades amb el nombre de residents empadronats d'aquesta nacionalitat arribem fàcilment a la conclusió que es tracta d'una comunitat amb alts índex d'irregularitat. L'Índia ha baixat el seu percentatge i el seu nombre de sol·licituds durant l'any 2015 respecte al 2014 i Brasil baixa lleugerament el percentatge però augmenta en nombres absoluts les sol·licituds. Nigèria, Xina, Ucraïna i Armènia han tramitat entre 9 i 10 informes durant el 2015.

Gràfic 33

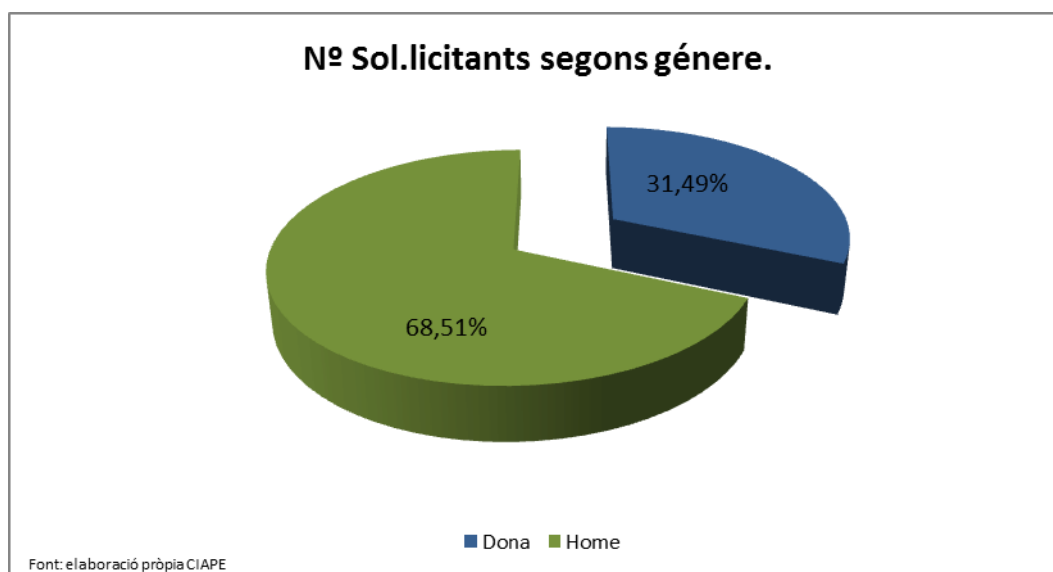

2.3 INFORMES SEGONS GÈNERE.

Dels 308 informes emesos l'any 2015, un 68,5% van ser tramitats per homes, i un 31,49% per dones, la qual cosa significa que hi ha molta distància pel que fa aquest tipus de demanda en quant a gènere. **El percentatge de dones baixa respecte l'any 2014 del 32,40% al 31,49%.** Si bé és cert que les dues comunitats que sol·liciten el tràmit estan clarament masculinitzades pel que fa a la seva composició per sexes, la diferència segueix sent tant gran, que podria apuntar-se la hipòtesi d'algun tipus de discriminació de gènere en les famílies estrangeres, en el sentit que de prioritzar en primer lloc la figura masculina alhora d'accedir a la legalitat. D'altra banda, també podria tractar-se d'un efecte derivat d'una major facilitat per part dels homes d'accedir a una oferta en les condicions que explicita el reglament. En aquest cas, l'explicació vindria determinada per les característiques dels nínxols laborals als quals accedeixen homes i dones, i el tipus de durada i sou que impliquen els diferents sectors laborals. En tot cas, la realitat del mercat de treball a on s'insereixen les persones ens diu el contrari. Que les dones estrangeres estan en major disposició que els homes estrangers alhora de buscar feina

Gènere	N	%
Dona	97	31,49%
Home	211	68,51%
Total	308	100%

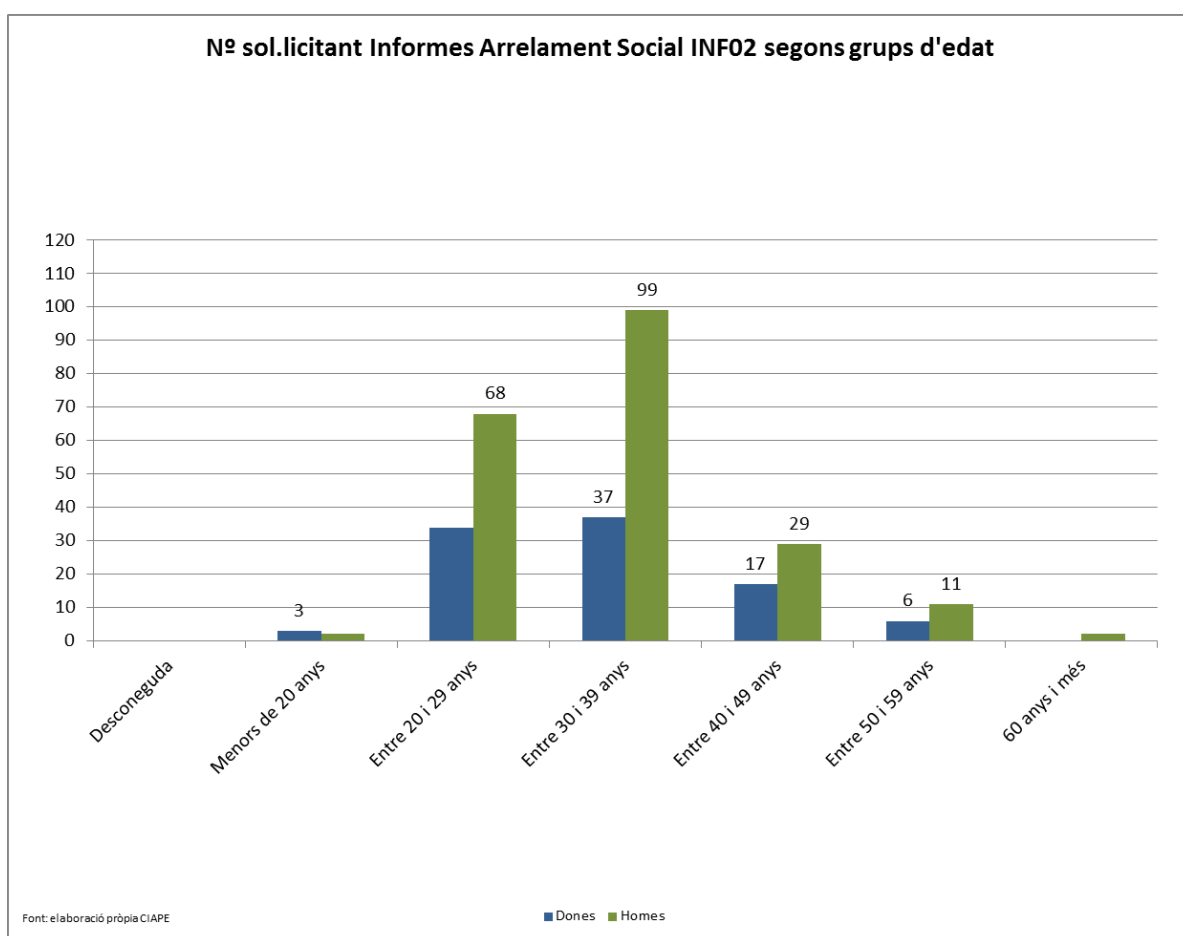
Gràfic 34

2.4 INFORMES SEGONS SEXE I EDAT.

	Desconeguda	Menors de 20 anys	Entre 20 i 29 anys	Entre 30 i 39 anys	Entre 40 i 49 anys	Entre 50 i 59 anys	60 anys i més	Total
Dones	0	3	34	37	17	6	0	97
Homes	0	2	68	99	29	11	2	211
Total	0	5	102	136	46	17	2	308

Gràfic 35

La majoria de persones que han sol·licitat l'arrelament es troben en la franja d'edat activa, la qual cosa resulta lògica si tenim en compte que cap aportar una oferta de treball com a requisit indispensable. Les dues franges d'edat més representades pels sol·licitants d'arrelament són la que va dels 20 als 29 anys, i dels 30 als 39 anys. Per la mateixa raó hi ha poques sol·licituds de menors de 20 anys (no es pot demanar el tràmit fins els 18 anys) i majors de 60.

2.5 INFORMES SEGONS SEXE I NACIONALITAT.

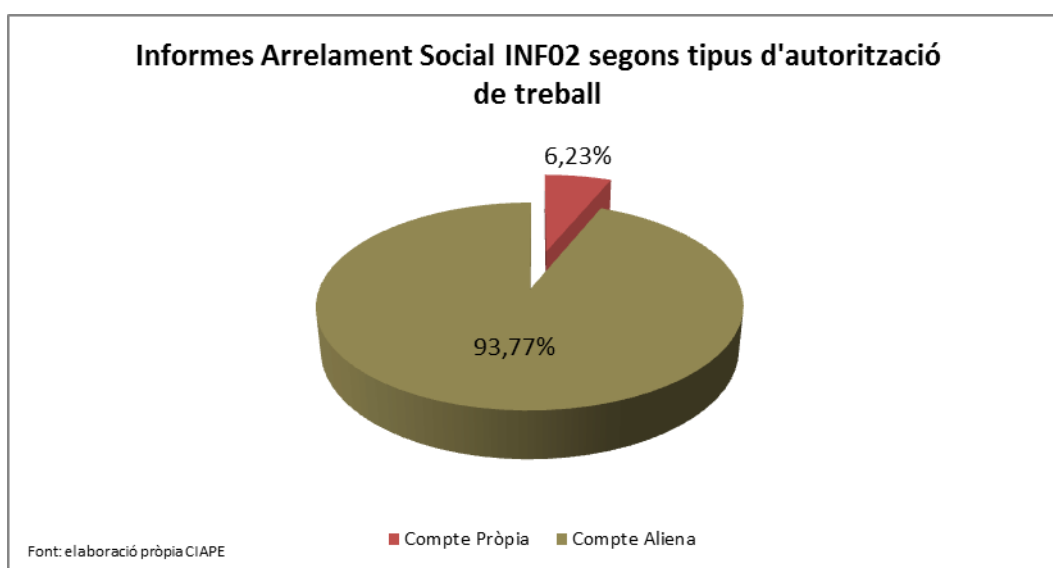
Hi ha una clara prevalença d'homes en les sol·licituds tramitades per persones del Pakistan i Bangladesh. En menor mesura en nombres absoluts però també amb majoria d'homes, trobem el cas de l'Índia, En general quan es tracta de les comunitats brasilera, hondurenya, armènia i xinesa, prevalen els sol·licituds tramitades per dones. Hi ha nacionalitats on la tramitació dels arrelaments reflexa una proporció més equilibrada per sexes, com en el cas de les comunitats marroquina, nigeriana, salvadorenca, o ucraïnesa. A grans trets podem dir que (referint-nos específicament a la tramitació d'arrelaments) les comunitats originàries de l'Hindustan estan clarament masculinitzades i gairebé no hi ha dones que hagin tramitat arrelaments. Les comunitats de l'Amèrica Llatina tenen una prevalença de dones per sobre dels homes (Brasil, Hondures, Colòmbia, República Dominicana, Nicaragua o Paraguai). En el cas de les dues comunitats estrangeres amb major nombre de residents al municipi la xinesa i la marroquina, en la primera van tramitar més dones i en la segona més homes.

NACIONALITAT	D	H	Total	%
Argentina	1		1	0,32%
Armènia	7	2	9	2,92%
Bangladesh	2	65	67	21,75%
Bielorússia		1	1	0,32%
Bolívia	3	7	10	3,25%
Brasil	10	3	13	4,22%
Colòmbia	2		2	0,65%
El Salvador	4	4	8	2,60%
Equador		1	1	0,32%
Filipines	2		2	0,65%
Geòrgia	2		2	0,65%
Ghana		2	2	0,65%
Guinea Equatorial	2		2	0,65%
Hondures	20	7	27	8,77%
Índia	4	14	18	5,84%
Marroc	11	16	27	8,77%
Moldàvia		1	1	0,32%
Mongolia	1		1	0,32%
Nicaragua	2	1	3	0,97%
Nigèria	4	6	10	3,25%
Pakistan		67	67	21,75%
Paraguai	3		3	0,97%
República Dominicana	4	1	5	1,62%
Rússia	1	2	3	0,97%
Senegal		2	2	0,65%
Ucraïna	5	4	9	2,92%
Uruguai		1	1	0,32%
Venezuela	1		1	0,32%
Xina	6	4	10	3,25%
Total	97	211	308	100,00%

2.6 INFORMES SEGONS TIPUS DE CONTRACTE

Del total d'expedients que s'han tramitat amb medis de vida propis (289 d'un total de 308), un poc més del 6% (18 expedients) s'han tramitat amb projectes laborals per compte pròpia. Majoritàriament però, la gent va aportar ofertes de treball per compte aliena (271 expedients que signifiquen el 93,7% d'expedients tramitats amb medis de vida del/de la propi/a sol·licitant). Més de la meitat dels expedients (11) amb projecte laboral per compte propi han estat impulsats per homes de Bangladesh.

Gràfic 36

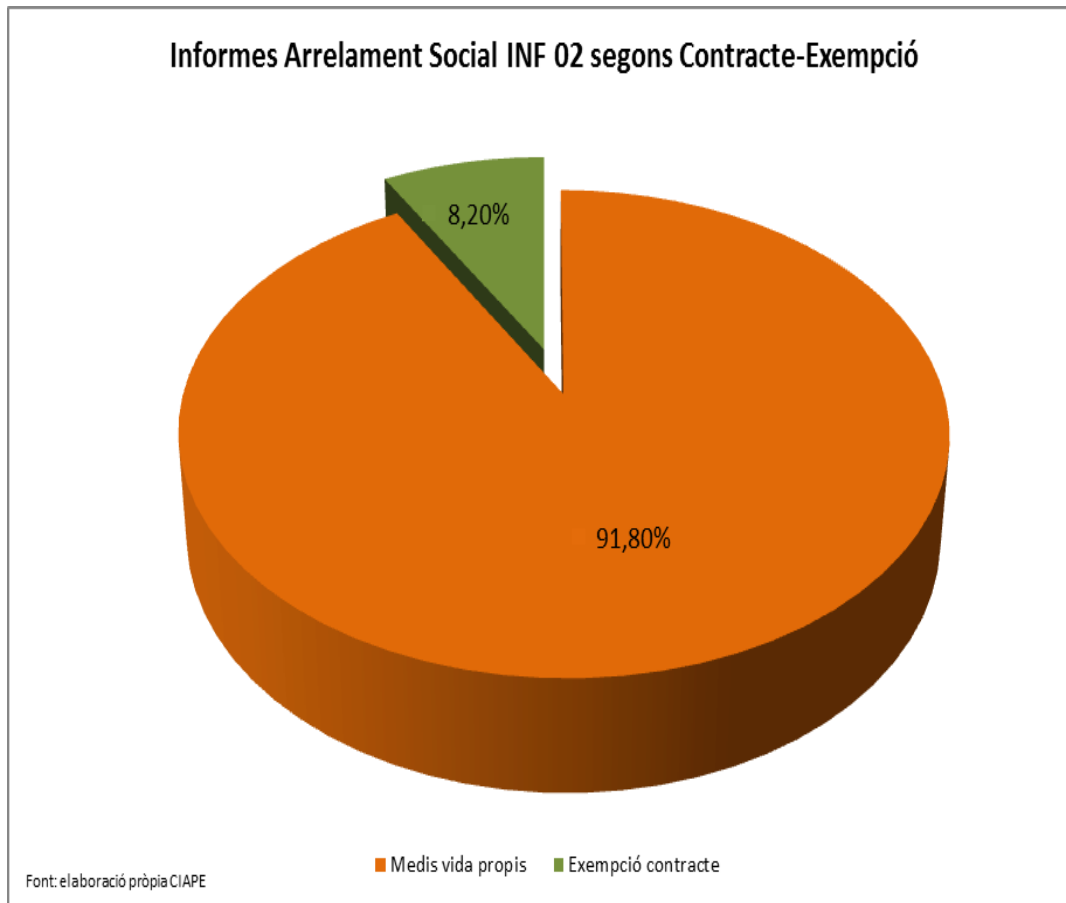

	Compte Pròpia	Compte Aliena
Gener	2	13
Febrer	0	30
Març	0	32
Abril	4	29
Maig	1	22
Juny	0	31
Juliol	3	29
Agost	1	9
Setembre	2	24
Octubre	3	21
Novembre	1	19
Desembre	1	12
Total	18	271

2.7 INFORMES SEGONS MEDIS DE VIDA PROPIS /EXEMPCIÓ CONTRACTE

Dels 308 expedients tramitats l'any 2015, en 25 casos es va sol·licitar l'exempció del contracte de treball que permet a la persona aportar medis de vida que no siguin fruit d'una oferta laboral pròpia.

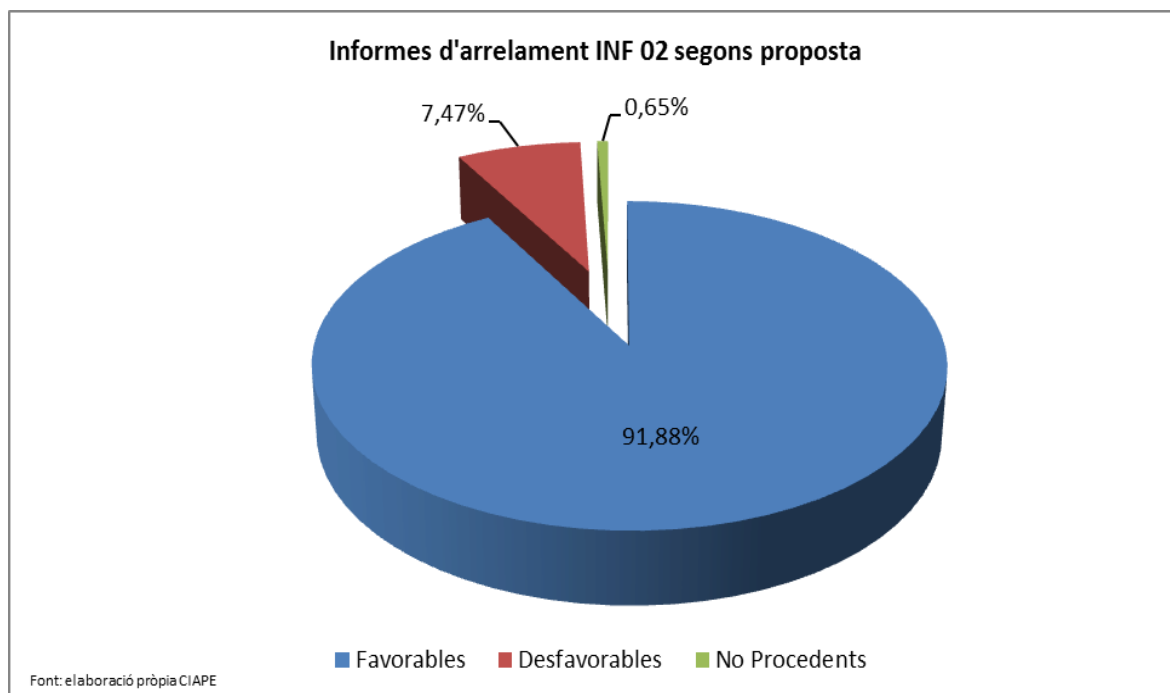
Gràfic 37

2.8 INFORMES SEGONS RESOLUCIÓ

Considerant que hi hagut dues renunciacions, sobre 306 expedients emesos, s'han resolt favorablement prop d'un 92% dels expedients per un 8% que o bé no complien els requeriments o bé no han pogut acreditar les competències lingüístiques exigides per a la tramitació d'aquest informe.

Gràfic 38

Favorables	Desfavorables	No Procedents
283	23	2

INFORME ANUAL 2015

INFORMES D'ESFORÇ D'INTEGRACIÓ SOCIAL. INF 03

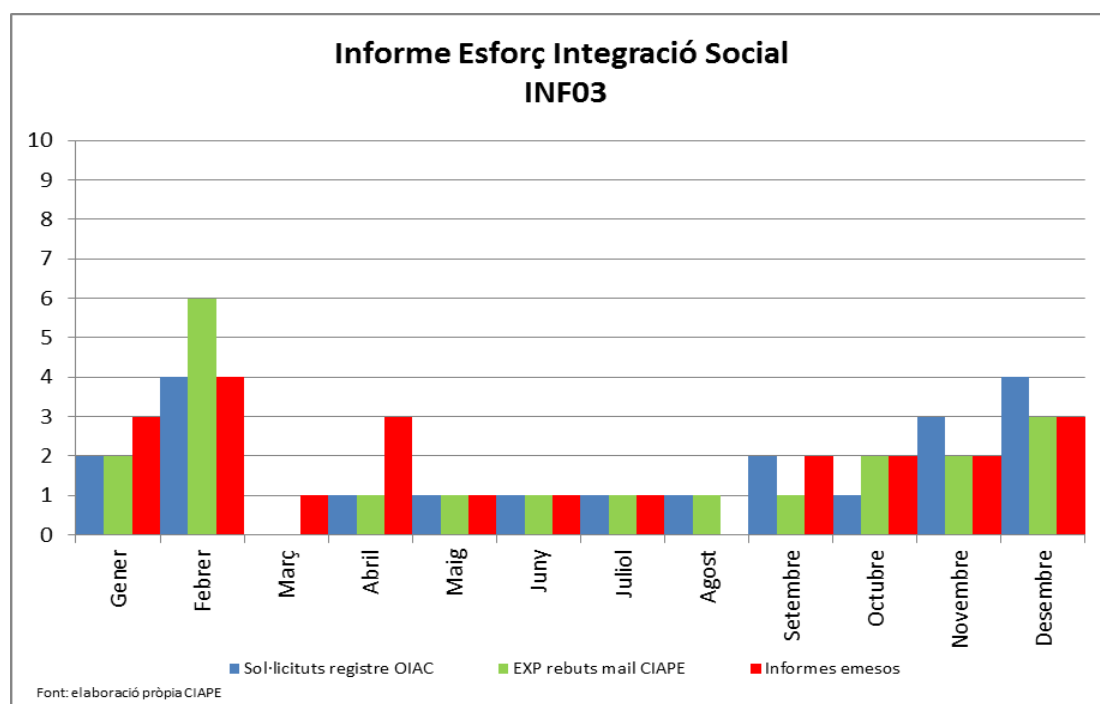
2.9 EVOLUCIÓ INFORMES D'ESFORÇ D'INTEGRACIÓ SOCIAL.

L'any 2015 es van tramitar 23 informes d'inserció social, el doble dels tramitats l'any anterior. Aquest informe es pot presentar durant els procediments de renovacions de les autoritzacions de residència i treball, de les autoritzacions de residència no lucratives, de les reiteracions de permisos per arrelament familiar i de les reiteracions de permisos per menors estrangers fills de residents legals, en determinades circumstàncies.

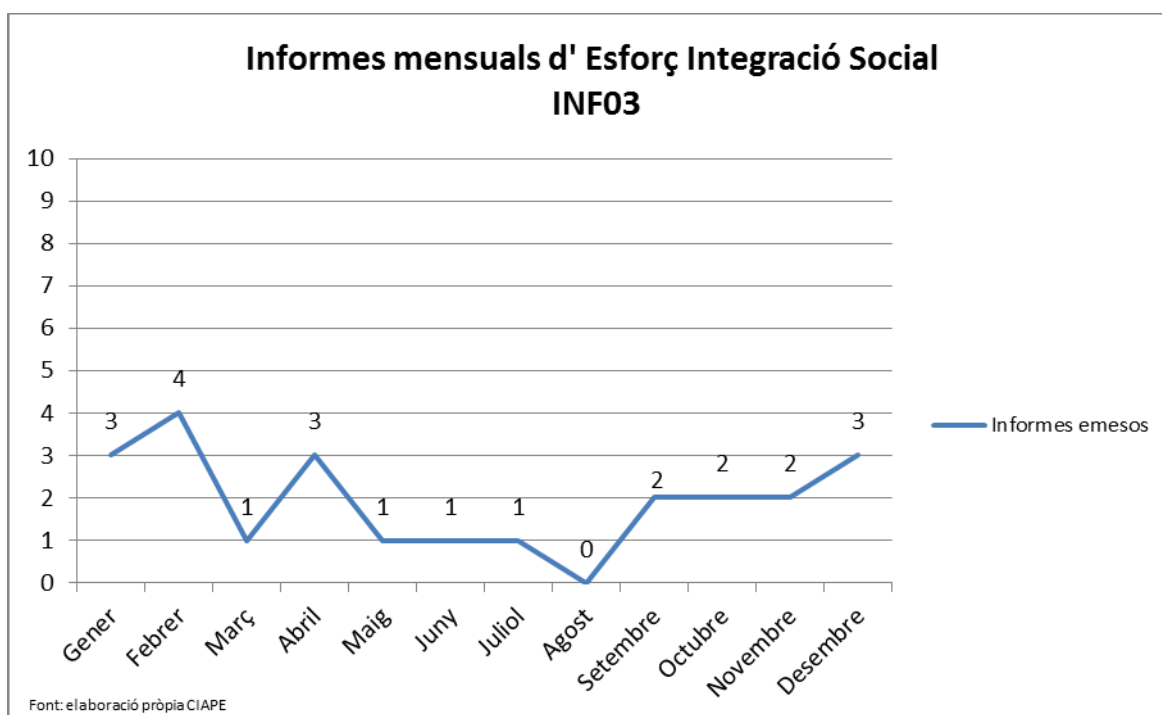
	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Total
Sol·licituts registre OIAC	2	4	0	1	1	1	1	1	2	1	3	4	21
EXP rebuts mail CIAPE	2	6	0	1	1	1	1	1	1	2	2	3	21
Informes emesos	3	4	1	3	1	1	1	0	2	2	2	3	23

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Total
Sol·licituts registre OIAC	2	6	6	7	8	9	10	11	13	14	17	21	21
EXP rebuts mail CIAPE	2	8	8	9	10	11	13	14	15	16	18	21	21
Informes emesos	3	7	8	11	12	13	14	14	16	18	20	23	23

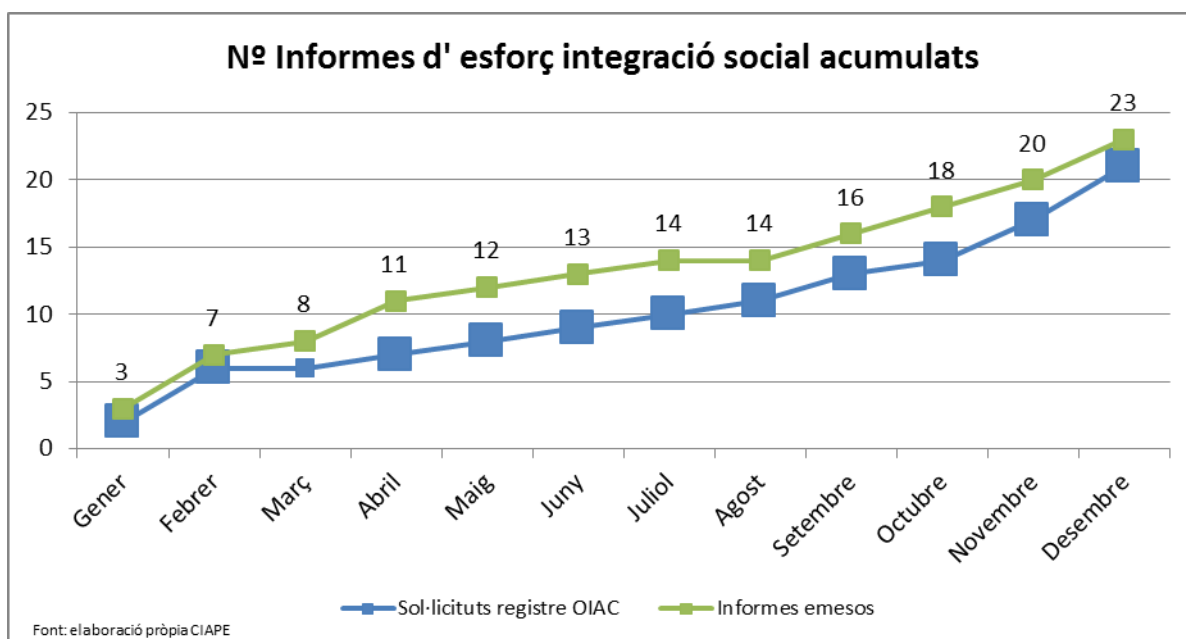
Gràfic 39

Gràfic 40

Gràfic 41

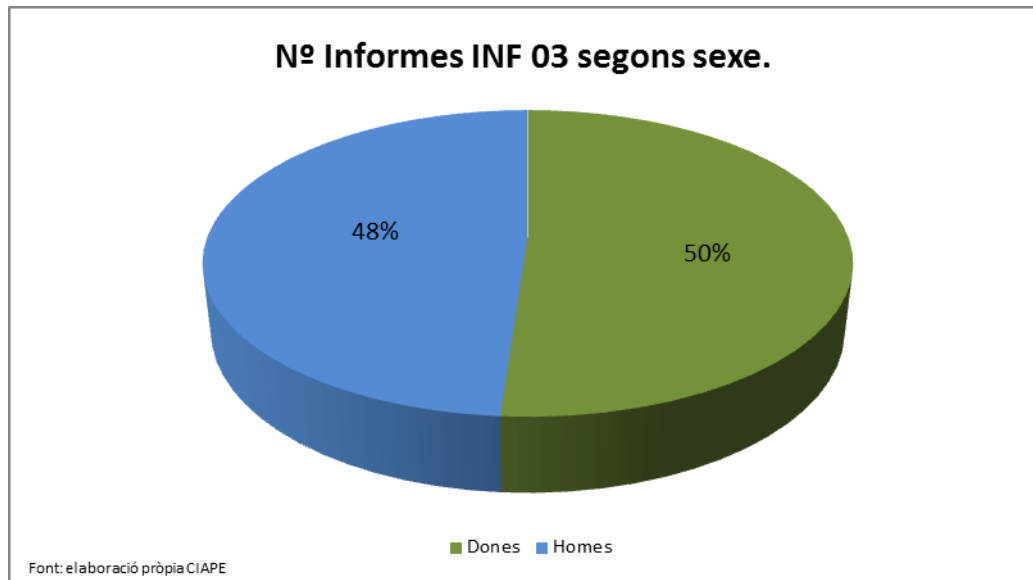

Com es pot apreciar no es tracta ni de lluny d'un volum similar als informes d'arrelament, però cada vegada es tracta d'informes més sol·licitats per la Subdelegació del Govern. Per la seva naturalesa, són de resolució més urgents per part de les administracions implicades.

2.9.1 INFORMES D'ESFORÇ D'INTEGRACIÓ SOCIAL SEGONS GÈNERE.

Per sexes, s'adverteix una proporció equilibrada en funció del sexe dels/de les demandants d'aquesta tipologia d'informe. Molts més equitativa que no pas la proporció per sexes en els informes d'arrelament social.

Gràfic 42

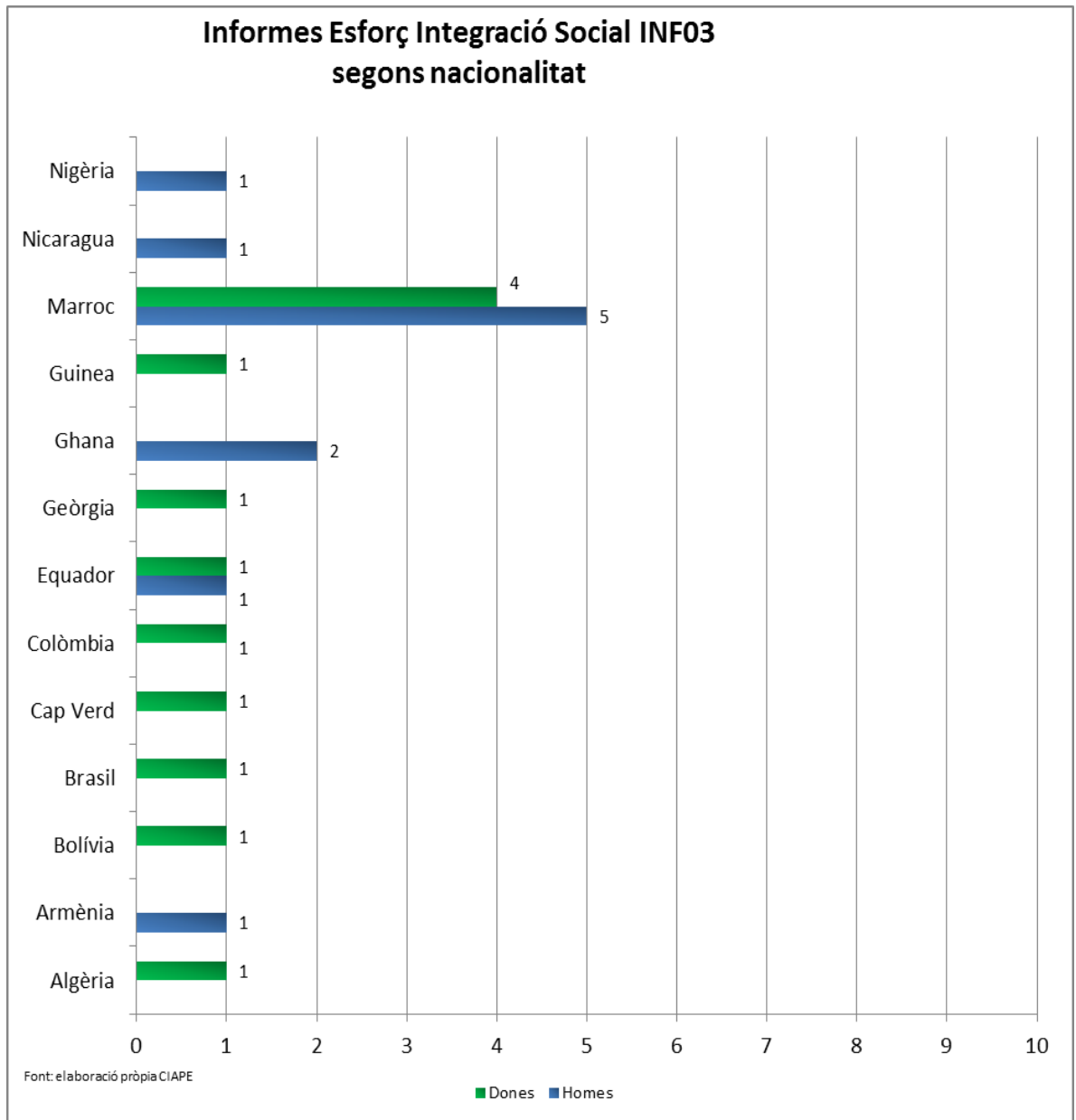
	Nº sol·licitants	%
Dones	12	50%
Homes	11	48%
Total	23	100%

2.9.2 INFORMES D'ESFORÇ D'INTEGRACIÓ SOCIAL SEGONS NACIONALITAT.

La comunitat marroquina ha estat la que ha tramitat més informes d'integració al llarg d'aquest any 2015, molt per sobre de qualsevol altre comunitat.

País	Homes	Dones	Total	%
Algèria	0	1	1	4,35%
Armènia	1	0	1	4,35%
Bolívia	0	1	1	4,35%
Brasil	0	1	1	4,35%
Cap Verd	0	1	1	4,35%
Colòmbia	0	1	1	4,35%
Equador	1	1	2	8,70%
Geòrgia	0	1	1	4,35%
Ghana	2	0	2	8,70%
Guinea	0	1	1	4,35%
Marroc	5	4	9	39,13%
Nicaragua	1	0	1	4,35%
Nigèria	1	0	1	4,35%
TOTAL	11	12	23	100,00%

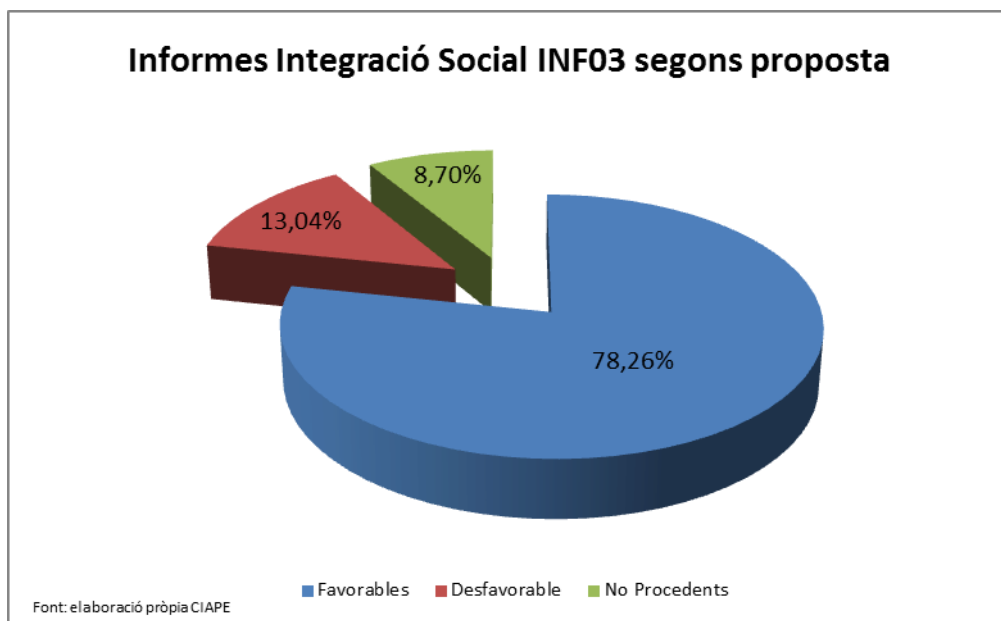
Gràfic 43

2.9.3 INFORMES D'ESFORÇ D'INTEGRACIÓ SOCIAL SEGONS RESOLUCIÓ

Dels 18 informes INF 03 emesos al llarg del 2015 tres foren desfavorables per no complir els requeriments del tràmit . Tanmateix es van tramitar dos informes no procedents –seguint les indicacions de la DGI- per tractar-se d'informes de segon nivell relacionats amb temes mèdics que generalment es resolen a la DGI.

Gràfic 44

Favorables	Desfavorable	No Procedents
18	3	2

3.ATENCIIONS CIAPE: Informació, Assessorament, Suport i Tramitació en matèria d'estrangeria.

3.1 DADES GENERALS.

- 3.1.1 Atencions Anuals
- 3.1.2 Atencions presencials per nacionalitat
- 3.1.3 Atencions presencials per nacionalitat i sexe.
- 3.1.4 Atencions segons accés al servei.
- 3.1.5 Atencions segons tipus de documentació.
- 3.1.6 Atenció segons règim d'estrangeria.
 - 3.1.6.1 Regim comunitari
 - 3.1.6.2 Regim general
- 3.1.7. Atencions per Barri.

3.2 ATENCIONS SEGONS DEMANDES.

- 3.2.1 Atencions per tipus de demanda.
- 3.2.2 Atencions segons tipus d'informació general demandada.
- 3.2.3 Demandes segons tipus d'informació d'estrangeria sol·licitada.
- 3.2.4 Demandes de permisos inicials.
- 3.2.5 Demandes de Permisos Inicials: circumstàncies excepcionals.
- 3.2.6 Demandes per renovacions.

3.3 ATENCIONS SEGONS INTERVENCIÓ EQUIP CIAPE.

- 3.3.1 Atencions per tipus d'intervenció.
- 3.3.2 Atencions segons tipus d'intervenció facilitada.
- 3.3.3 Atencions segons tipus d'informació d'estrangeria facilitada.
- 3.3.4 Atencions per tipus de Tramitació efectuada.
- 3.3.5 Derivacions

3.4 CONSULTES

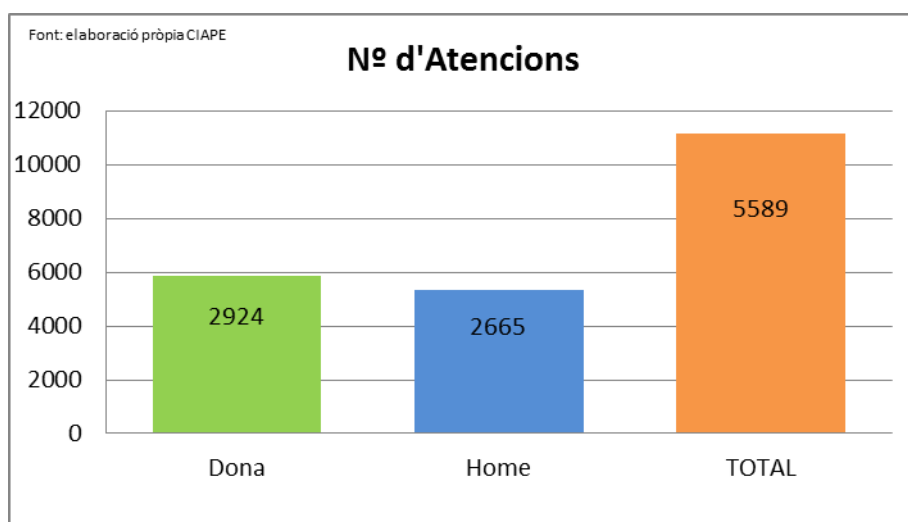
3.5 COL·LABORACIONS

3.1 DADES GENERALS.

3.1.1 ATENCIONS ANUALS. ANY 2015

L'any 2015 es van realitzar al CIAPE 5589 atencions presencials de les quals, un 52,3% van ser protagonitzades per dones, i el 47,7% restant per homes. El nombre total d'atencions anuals dona una mitjana mensual de 465 atencions, i 116 a la setmana. A nivell general, s'han realitzat més de 200 atencions respecte l'any 2014, però cada vegada més és necessari posar el focus no tant en la quantitat com en la qualitat de les atencions.

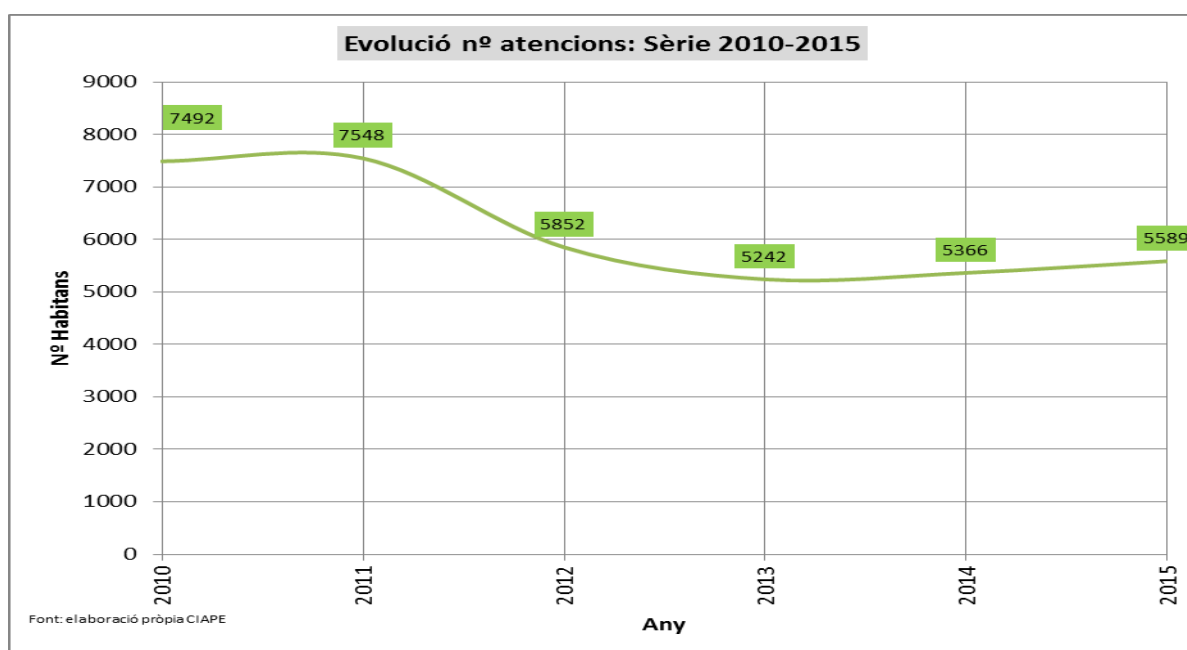
Gràfic 45

3.1.1.2. EVOLUCIÓ NOMBRE ATENCIONS AL CIAPE. PERÍODE 2010-2015

El quadre següent reflexa l'evolució de les atencions però l'experiència del treball diari demostra que quan més temps dediquem a cada procediment d'estrangeria més possibilitats que aquesta resulti favorable. Ens referim al fet que la complexitat dels procediments d'estrangeria demanden cada vegada més intervencions tècniques que precisen de més temps per cada atenció presencial, i de més d'una visita en alguns dels casos. A més a més, aquest fet implica una formació continua de l'equip i una supervisió periòdica dels casos més complicats.

Gràfic 46

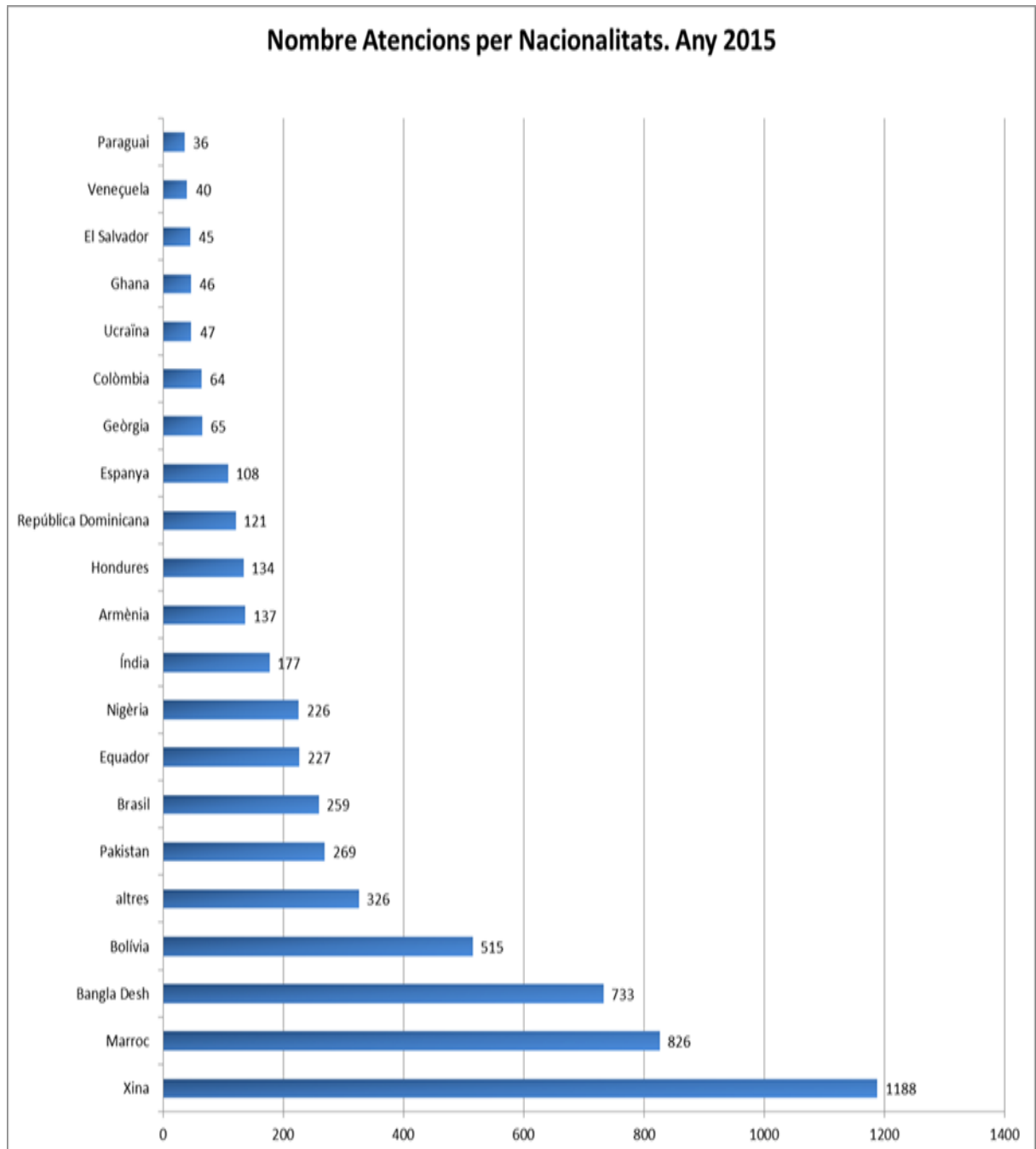

3.1.2 ATENCIONS PER NACIONALITAT.

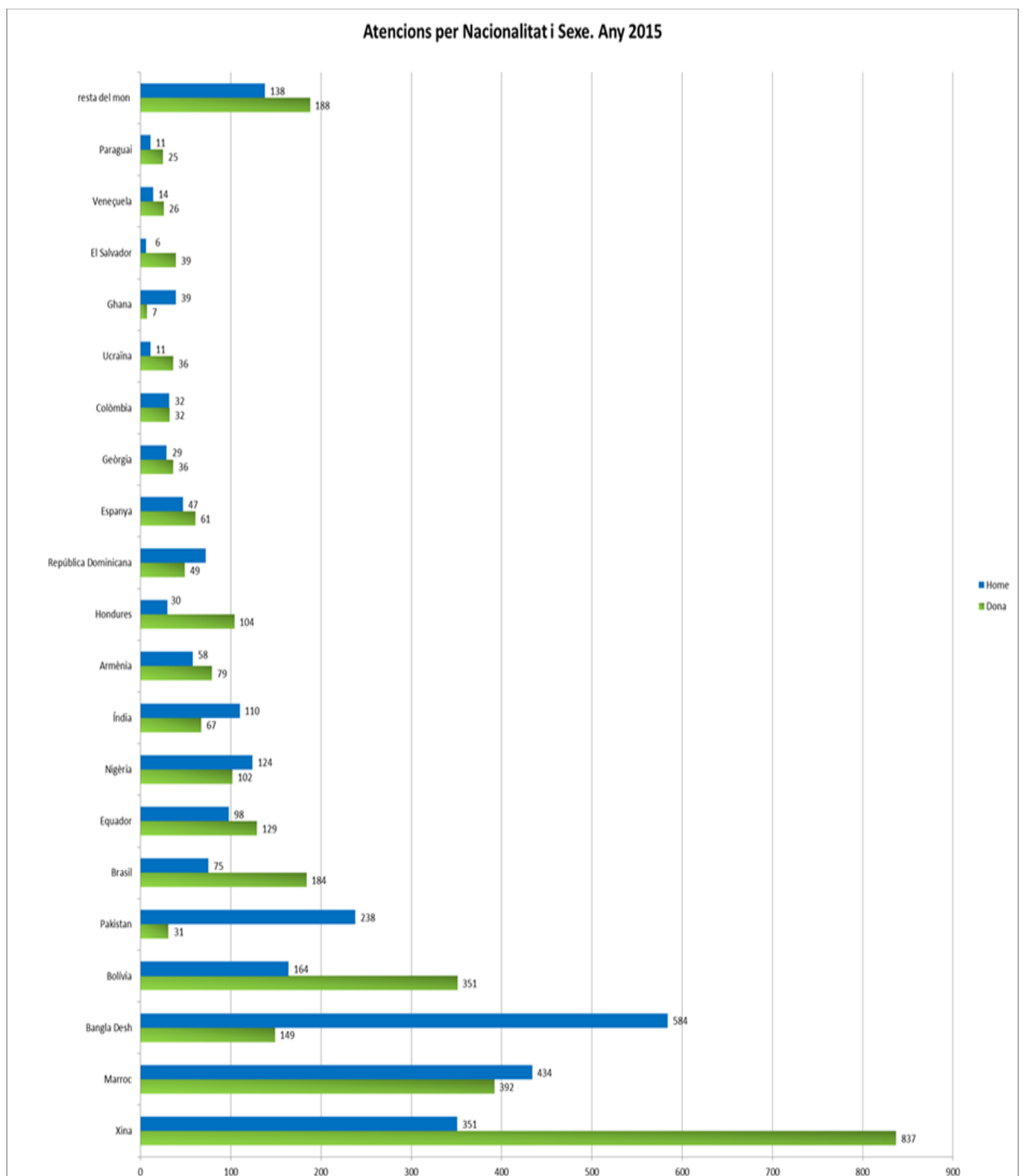
Prenent com a referencia les vint primeres nacionalitats amb un major nombre d'atencions l'any 2015 en el següent gràfic podem observar com destaca en primer lloc la comunitat xinesa, seguida de la comunitat marroquina. En tots dos casos es tracta de les dues nacionalitats amb més persones estrangeres empadronades. En el cas xinès, l'any 2015 han disminuït lleugerament les atencions respecte l'any anterior, i en el cas marroquí, han augmentat considerablement. La comunitat bengalí, la segona en nombre d'atencions l'any 2014 baixa un esglaó en la llista d'atencions del 2015, però no tant per una gran minva de les seves atencions (-22) com per l'important augment de la comunitat marroquina, tercera l'any 2014 i segona al 2015. Les persones de Bolívia suposen la quarta nacionalitat més atesa, però ha baixat considerablement el seu nombre d'atencions. El mateix passa amb les persones

d'Equador. Respecte l'any anterior augmenten el nombre d'atencions dels nacionals de Pakistan i Brasil, que se situen en la cinquena i sisena posició de nacionalitats més ateses, superant les 250 atencions anuals. La comunitat nigeriana es manté si fa no fa en un nombre semblant d'atencions (226) i es dupliquen el nombre d'atencions de la comunitat Índia. En conjunt, hi ha tretze nacionalitats que superen el centenar d'atencions registrades al llarg de l'any 2015.

Gràfic 47

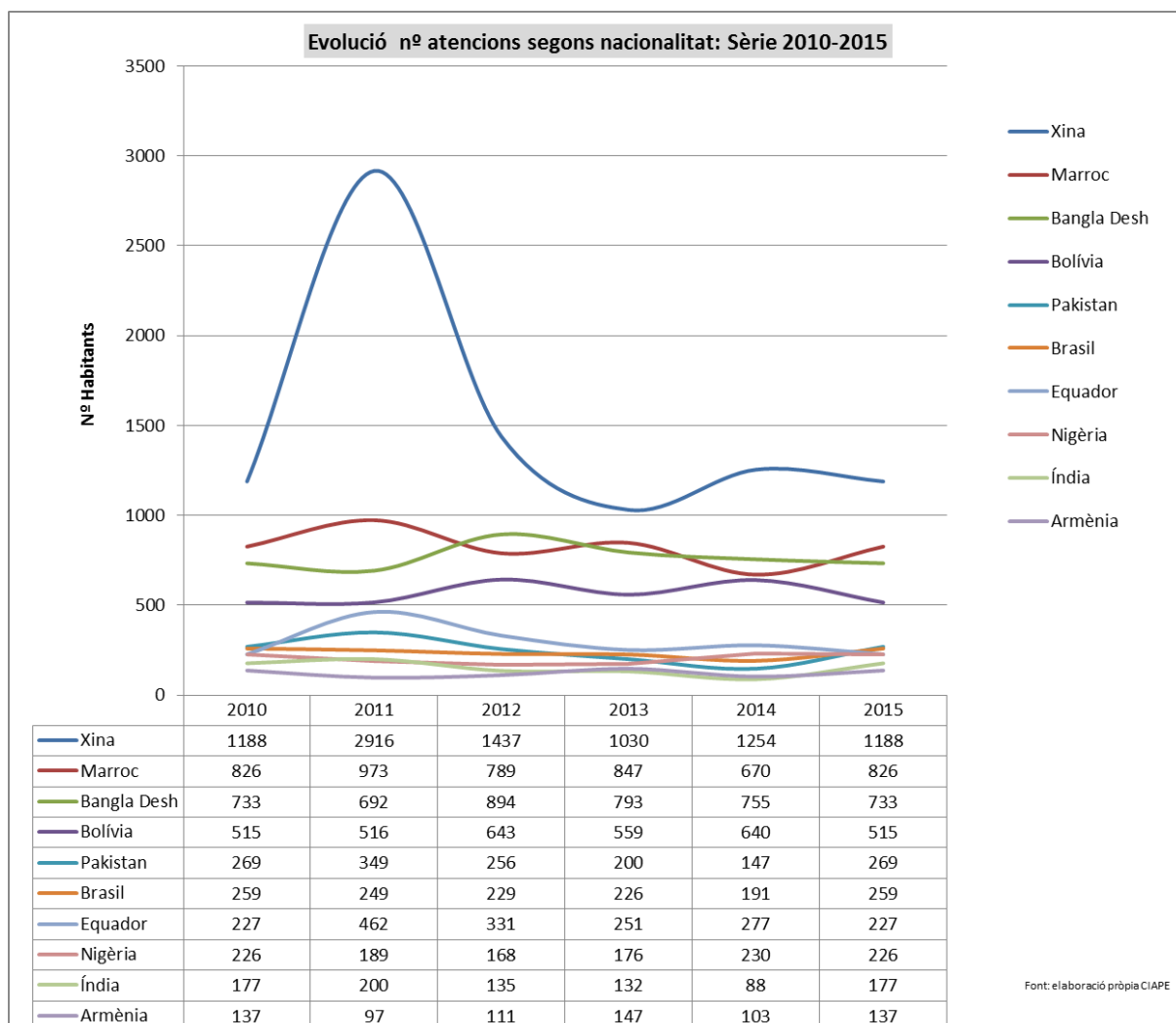
Gràfic 48

3.1.2.1. EVOLUCIÓ ATENCIONS PRESENCIALS PER NACIONALITAT

Excepte el pic d'atencions de la població xinesa i marroquina l'any 2011, potser el que més sobte és la baixa atenció presencial de nacionalitats com la paquistanesa i la Índia tenint en compte la proporció de residents establerts a la ciutat. O dit d'un altre forma, poblacions amb molt menys residents al municipi com Bolívia, Armènia, Nigèria o Brasil acudeixen amb molta més freqüència al servei que no pas les anteriorment esmentades si prenem com a referència el nombre total de persones empadronades de cada nacionalitat.

Gràfic 49

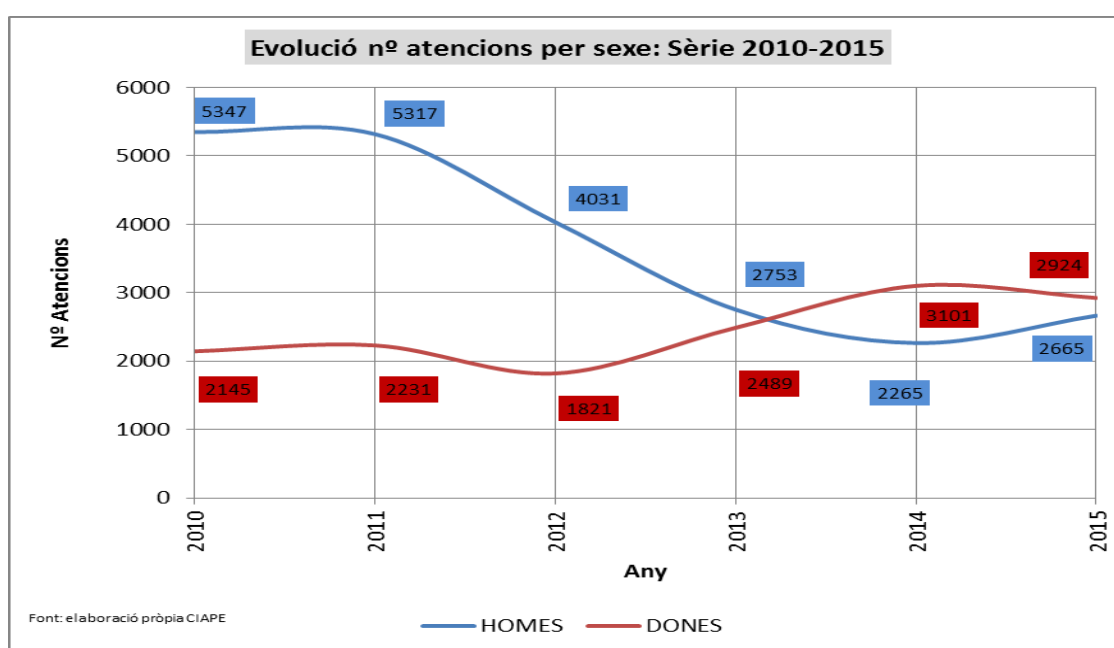
3.1.3 ATENCIONS PER NACIONALITAT I GÈNERE.

Es mantenen les proporcions per sexe respecte al nombre d'atencions amb comunitats clarament masculinitzades i d'altres, on són majoritàriament les dones les que accedeixen al servei. D'altres, poques, mantenen una proporció relativament equilibrada pel que fa a la relació entre atencions i gènere. Hi ha una forta prevalença femenina en les atencions, en les comunitats de la Xina, Bolívia, Brasil, Hondures, el Salvador o Paraguai. Contràriament, són comunitats fortament masculinitzades (si més no en l'accés al servei) la pakistanesa i la bengalí, i en menor mesura, la comunitat marroquina, Índia, Nigeriana, Ghanesa i Dominicana. Hi hauria encara un tercer grup amb un pes més repartit entre sexes, seria el cas de les comunitats colombiana, georgiana i d'altres minoritàries on les diferències per sexes no són rellevants.

3.1.3.1. EVOLUCIÓ ATENCIONS PRESENCIALS PER SEXE. PERÍODE 2010-2015.

Al següent gràfic podem veure com a partir de l'any 2014 s'inverteix la tendència pel que fa a la predominança per sexe en les atencions presencials. Es tracta d'una dada molt il·lustrativa que vindria a corroborar les tesi que d'ençà que va començar a crisi s'ha produït una re-feminització global dels fluxos migratoris. L'any 2010 eren els homes els que accedien al CIAPE en una proporció dues vegades superiors respecte les dones. A partir d'aquell any comença a baixar el nombre d'atencions masculines fins l'any 2014. Al mateix temps, excepte l'any 2012, el nombre de dones que accedeixen al servei experimenta un creixement sostingut fins l'any 2014 en que superen per primera vegada en nombre d'atencions presencials als homes.

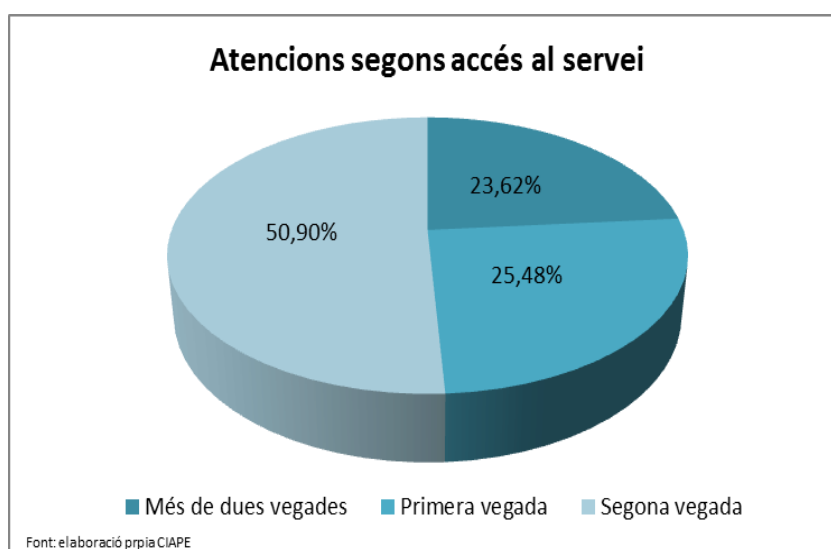
Gràfic 5

3.1.4 ATENCIONS 2015 SEGONS L'ACCÈS AL SERVEI.

Una de cada quatre persones que van accedir al servei l'any 2015 era la primera vegada que ho feien (25,48%). La majoria de les atencions van ser protagonitzades per persones que, com a mínim, ja havien vingut al servei almenys una vegada anteriorment (50,90%). I gairebé, també una de cada quatre persones té el CIAPE, ha vingut més de dues vegades, i té el servei com a referència quan té la necessitat de rebre assessorament i suport en algun procediment d'estrangeria.

Gràfic 51

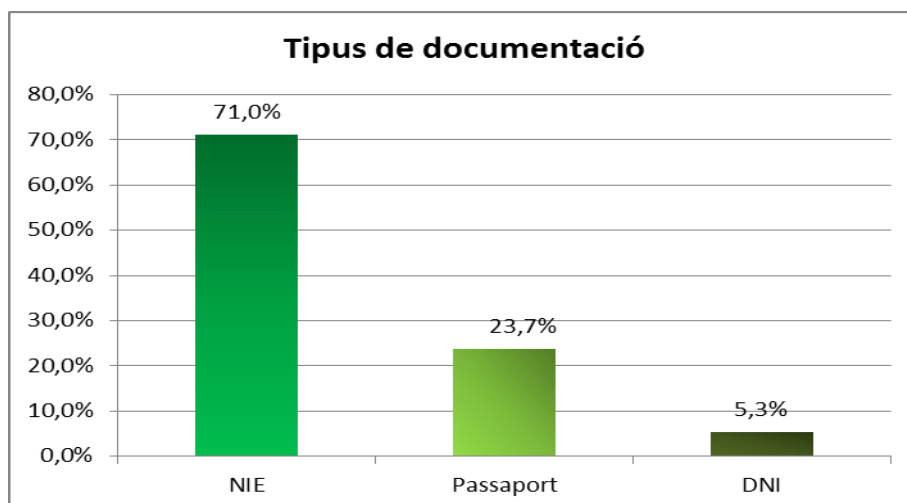

3.1.5. ATENCIONS SEGONS TIPUS DE DOCUMENTACIÓ

La majoria d'atencions que es van realitzar al CIAPE l'any 2015 van ser a persones que disposaven d'algun tipus de permís de residència i/o treball (3950). Aproximadament un 24% de les atencions van ser a persones que només disposaven de passaport. Aquesta dada és important perquè ens dona una xifra estimativa del grau d'irregularitat administrativa de les persones ateses, i per extensió general, del percentatge de població en situació administrativa irregular que hi pot haver entre la població estrangera resident al municipi en aquest

moment⁸. Fent una interpretació àmplia de les dades recollides al CIAPE, podem dir que entre el 23% i 29% de les persones que utilitzen el CIAPE estan en situació administrativa irregular, la qual cosa suposaria gairebé una de quatre persones estrangeres extracomunitàries residents a Santa Coloma de Gramenet.

Gràfic 52

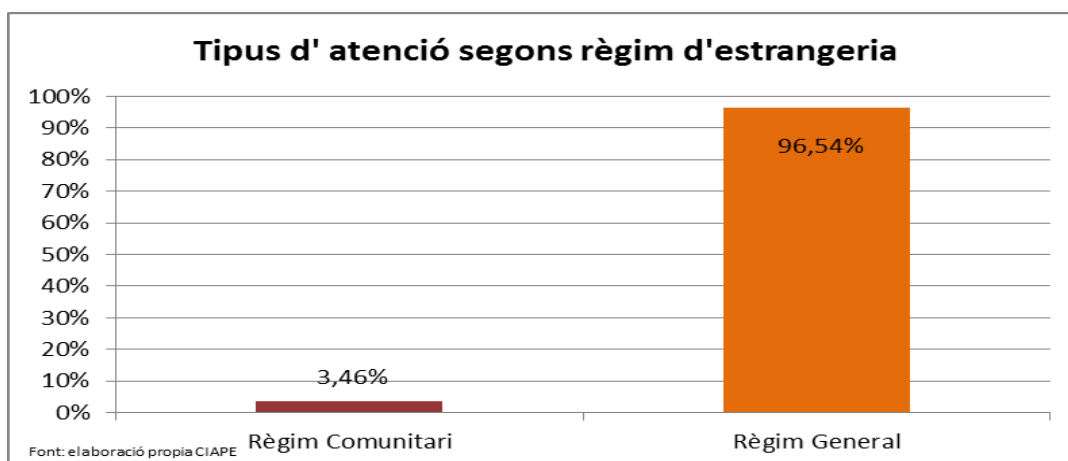

⁸ L'índex d'irregularitat administrativa no és una dada fàcil d'obtenir, i en aquest cas, es tracta d'una xifra orientativa que presenta alguns biaixos que cal tenir en compte. El primer, és el factor de repetició. Podríem pensar que les atencions de persones que repeteixen visita al servei són amb major probabilitat de persones que resideixen de manera irregular al territori, i que la pròpia naturalesa de la situació les porti a un percentatge superior de visites al servei, però si ens fixem només en aquelles persones que accedeixen al CIAPE per primera vegada observem que el percentatge d'irregularitat administrativa en les persones que es visiten per primera vegada al servei és superior (28,96%) al índex que comptabilitza el nombre total d'atencions anuals i que comptabilitza aquelles persones que han vingut més d'una vegada al servei i la documentació amb la qual s'han identificat. (23,7%).

3.1.6 ATENCIÓ SEGONS EL RÈGIM ESTRANGERIA DELS USUARIS/ES.

La majoria de persones estrangeres que es varen atendre al servei durant l'any 2015, s'emmarquen dins el règim general d'estrangeria, però és creixent tot i estar encara molt lluny del primer, el nombre de persones ateses que pertanyen al règim comunitari. Hi ha un increment de les casuístiques que suposen el canvi de règim general a règim comunitari.

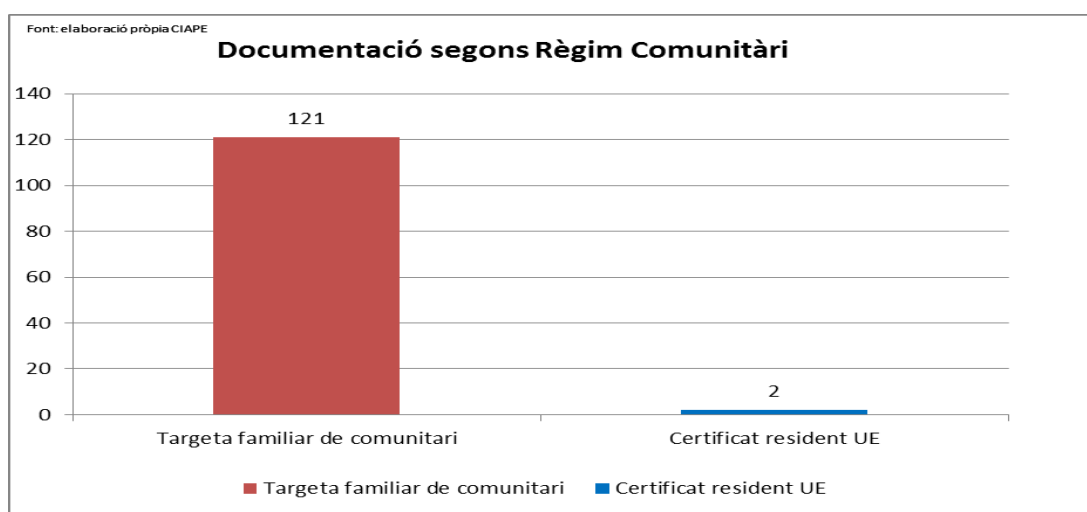
Gràfic 53

3.1.6.1 TIPUS DE DOCUMENTACIÓ SEGONS RÈGIM COMUNITARI.

La major part de les atencions en règim comunitari van correspondre en quasi tots els casos a persones que disposaven de targeta de familiar de comunitari. Tan sols en dos dels casos, el/la ciutadà/ana disposava de certificat de registre comunitari. La previsió és que en els propers anys creixeran encara més les residències en regim comunitari.

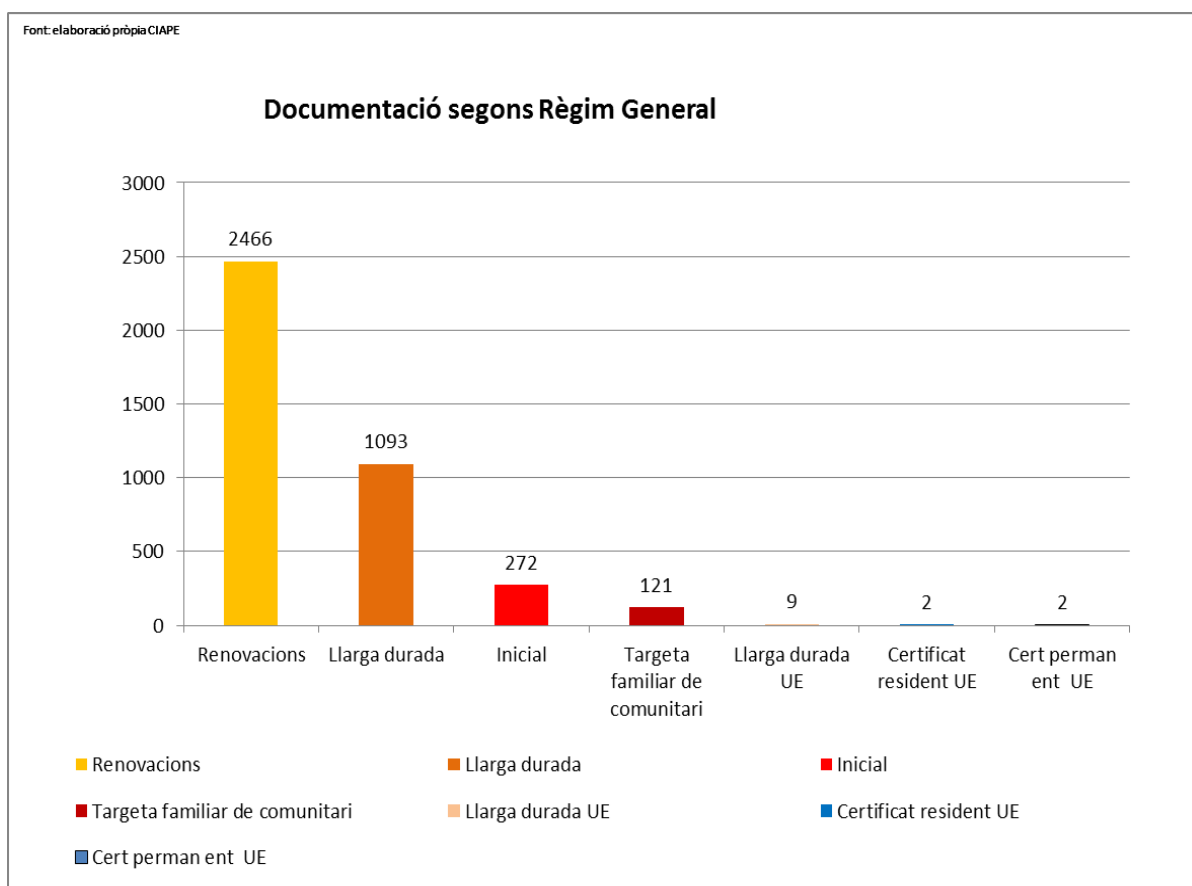
Gràfic 54

3.1.6.2 TIPUS DE DOCUMENTACIÓ SEGONS RÈGIM GENERAL.

Un 62% (2466) de les atencions que van tenir lloc l'any 2015 foren a persones que disposaven d'un permís de residència i/o treball renovat com a mínim, una vegada. Aproximadament un terç del total d'atencions van ser a persones que disposaven d'un permís de llarga durada (28%). I amb percentatges molt menors, un 7% de les atencions van ser a persones que disposaven d'una autorització inicial, i en un 3% de persones que disposaven d'una targeta de familiar de comunitari. Aquesta dada ens dona una idea estimativa del grau de permanència de la persona al territori. Així, una de quatre persones que es van atendre al CIAPE, portava com a mínim més de cinc anys de residència a Espanya. **La majoria de persones que accedeixen al servei disposa de permís de residència i treball, i un 28% disposa de residència permanent.**

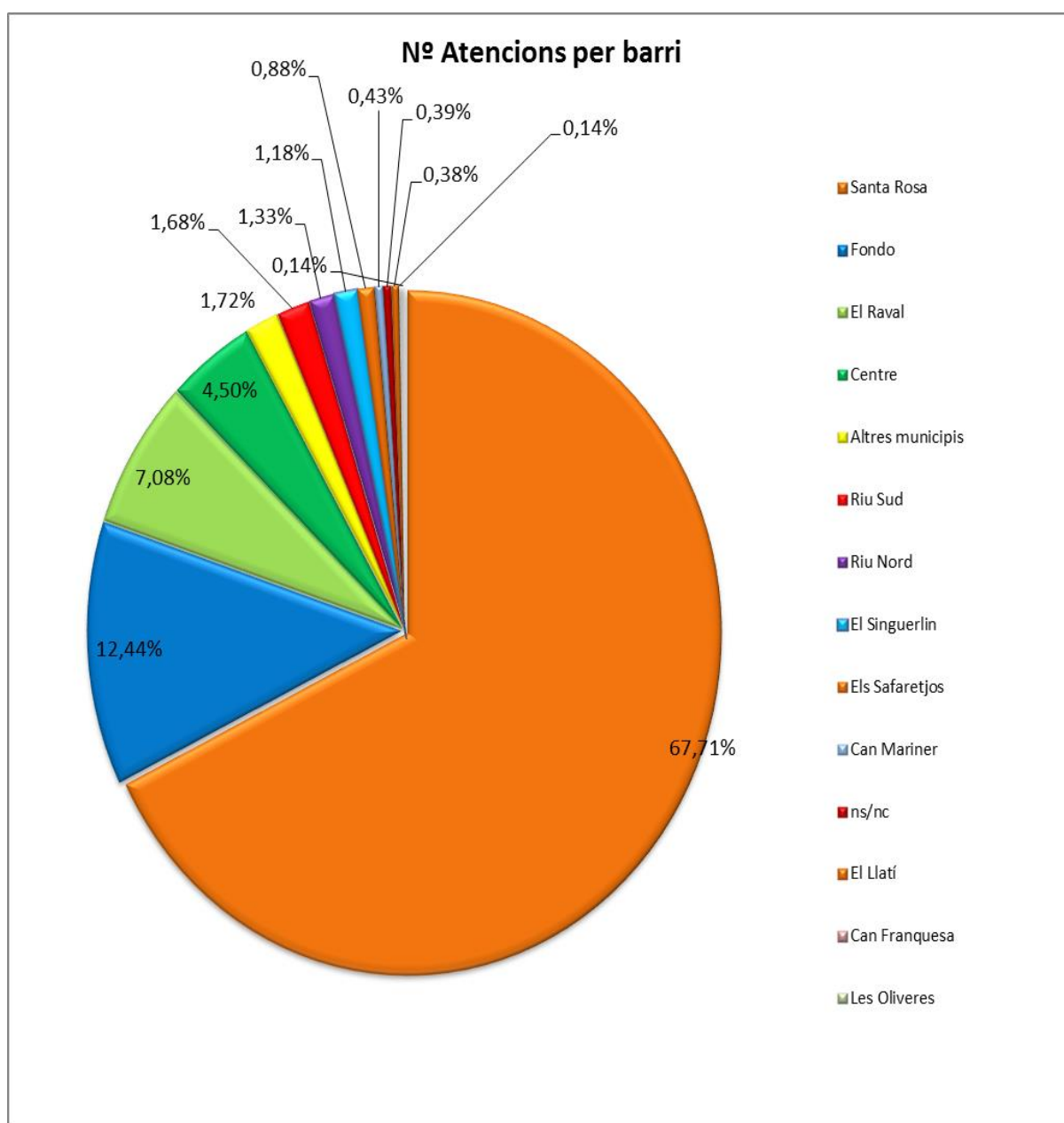
Gràfic 55

3.7 ATENCIONS PER BARRI.

La majoria de persones que van accedir al servei l'any 2015 residien al barri de Santa Rosa. La diferència respecte altres barris de la ciutat és important, però tampoc sorprèn tant, si es té en compte que el servei està ubicat al cor d'aquest barri, i que **aquest registra el percentatge de població estrangera resident més elevat de la ciutat conjuntament amb el barri del Fondo**. Precisament aquest segon barri, és el segon més representat en les atencions al servei tot i que molt lluny del primer. Els barris del Raval i Centre registren percentatges inferior al 10% i al 5% respectivament, però mantenen un nombre constant de persones que es desplacen fins al CIAPE per fer consultes. La representació de la resta de barris de la ciutat en els usuaris/es del servei és comparativament molt menor en relació al total.

Gràfic 56

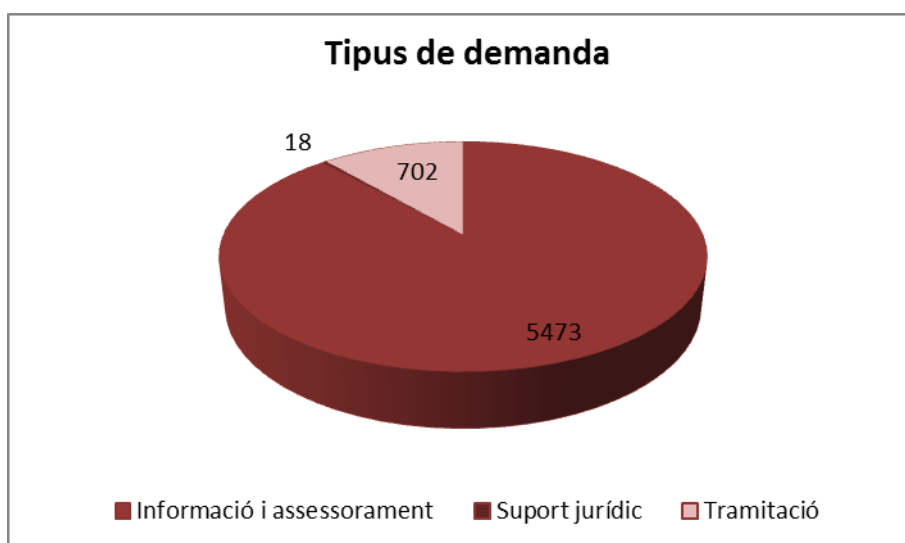

3.2 ATENCIONS PER DEMANDES.

3.2.1 ATENCIONS SEGONS TIPUS DEMANDA.

Quasi totes les atencions que es van realitzar l'any passat van implicar informació i/o assessorament sobre la consulta demandada, la qual suposa un 88% del total d'atencions. En nombres absoluts es van realitzar **702 tramitacions d'algun tipus relacionades amb algun procediment d'estrangeria (un 11,34%)** i un percentatge molt menor de casos es va demanar directament suport jurídic.

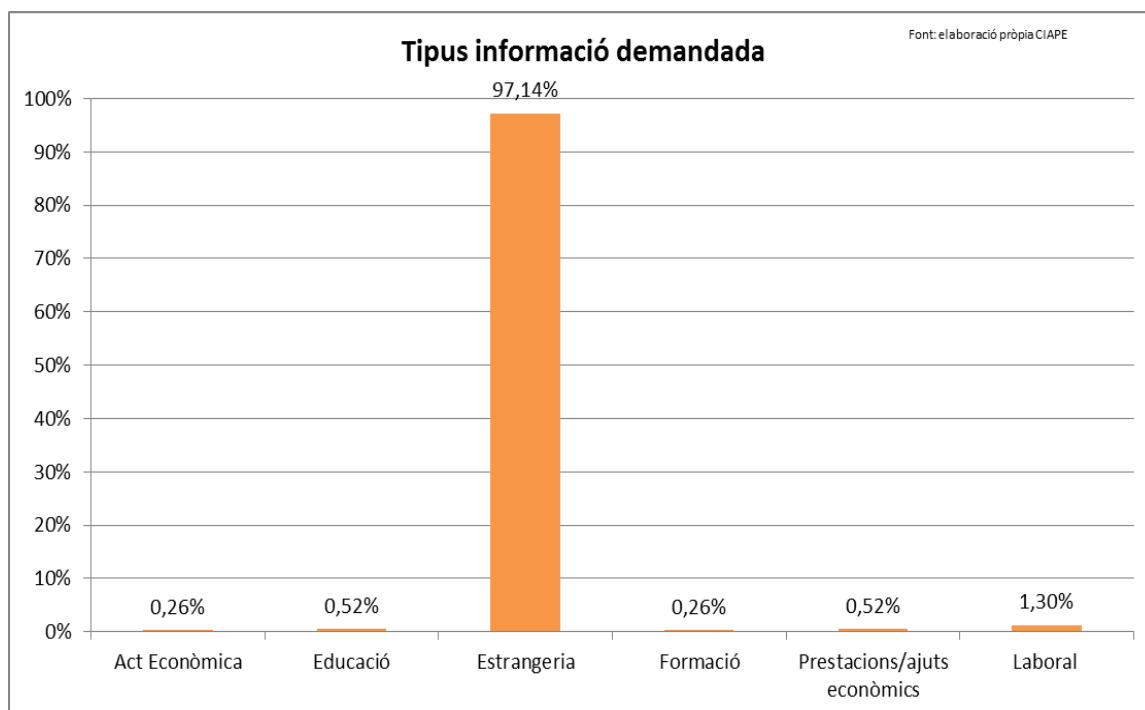
Gràfic 57

3.2.2 ATENCIONS PER TIPUS INFORMACIÓ DEMANDADA.

Lògicament, la majoria de consultes i demandes tenien relació amb l'àmbit de l'estrangeria. La segona qüestió més sol·licitada és informació sobre temes laborals, especialment aquells que tenen a veure amb la seguretat social, les cotitzacions i règims laborals específics com els autònoms o les treballadores de la llar. En aquests casos, em derivat al recurs corresponent.

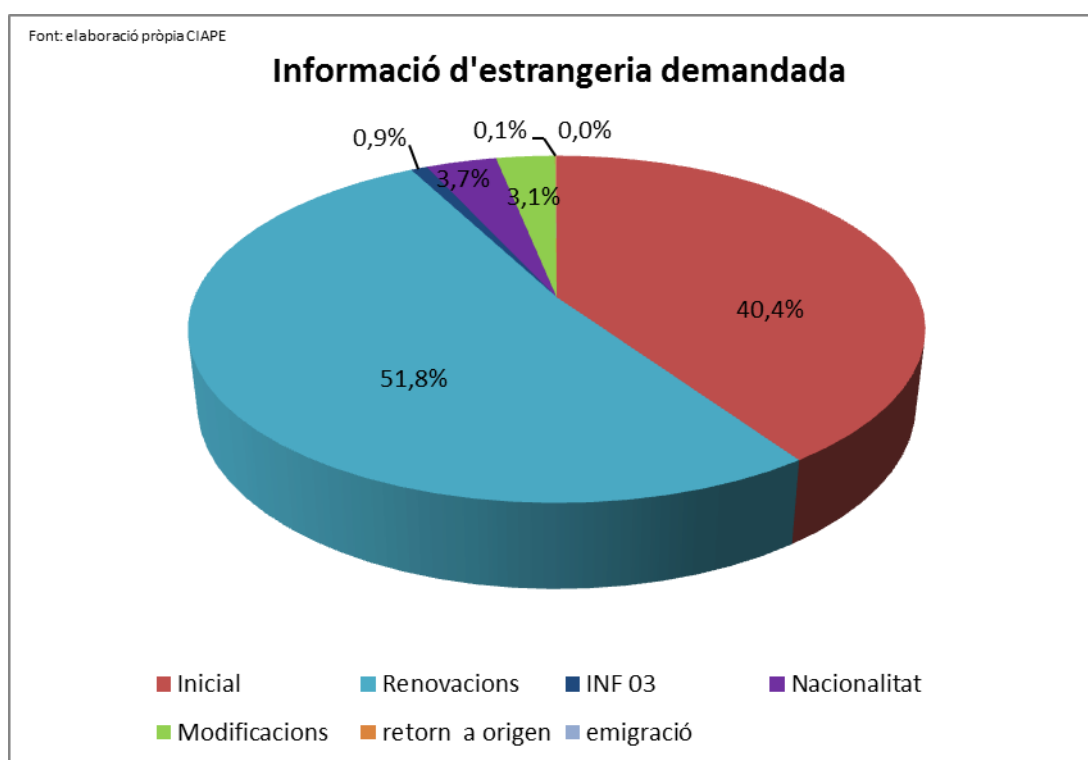
Gràfic 58

3.2.3 DEMANDES PER TIPUS D'INFORMACIÓ D'ESTRANGERIA SOL·LICITADA.

Més de la meitat de totes les atencions del 2015 van sol·licitar informació sobre com tramitar la renovació del permís de residència i treball del què disposava la persona en el moment de vincular-se al servei. En xifres absolutes, això vol dir que 2612 atencions l'any 2015 van tenir a veure en com renovar l'autorització de residència i treball que la persona posseïa. L'altra gran demanda que va centrar el 40% del total d'atencions va ser els requeriments sobre com obtenir un permís inicial de residència i treball. Les modificacions de targetes inicials (un tipus específic de renovació) i les consultes sobre com adquirir la nacionalitat espanyola també van ser algunes altres de les consultes que van generar un cert nombre de demandes entre la població atesa. Amb percentatges menors, la resta de demandes van ser sobre altres procediments d'estrangeria de menor incidència global però no menys importància per qui els ha de tramitar.

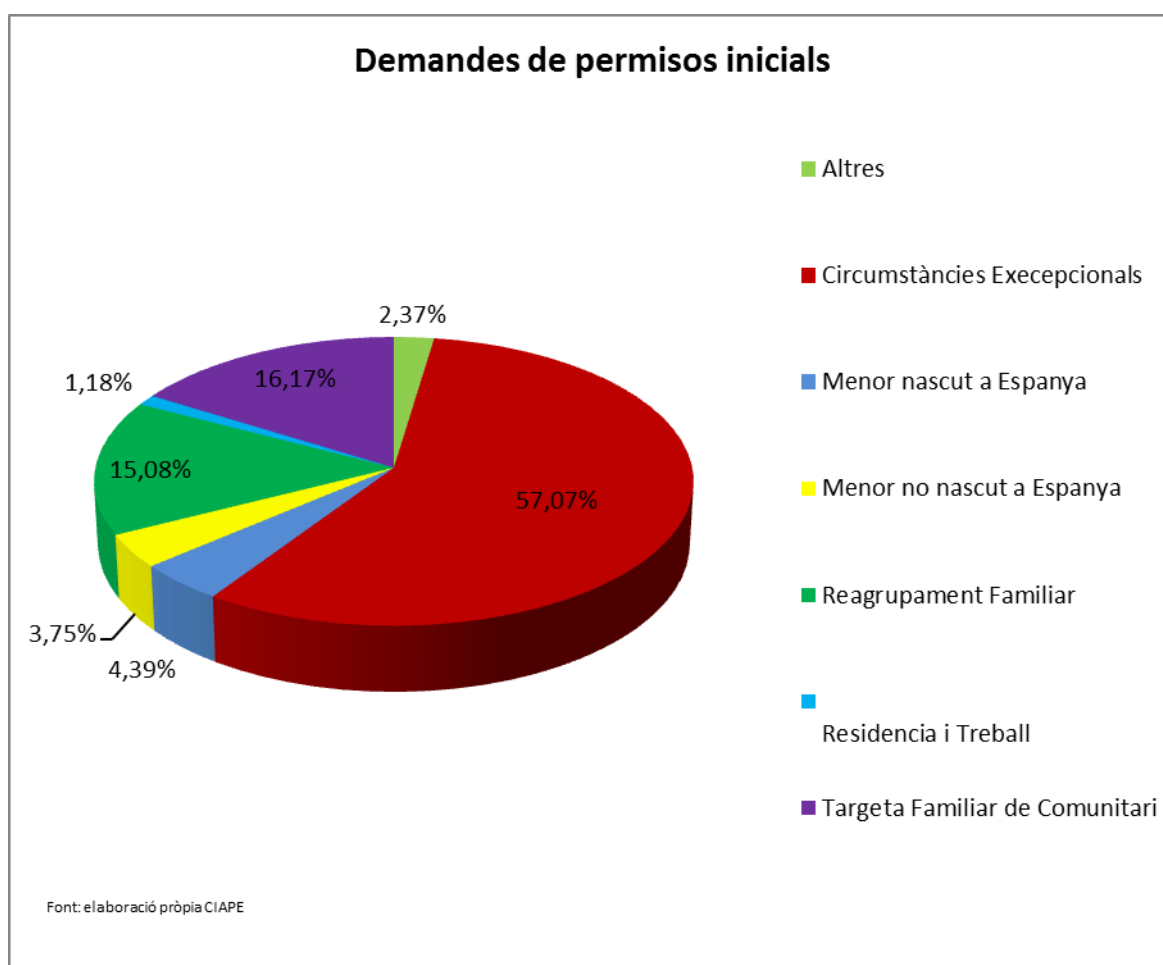
Gràfic 59

3.2.4 DEMANDES DE PERMISOS INICIALS.

Si ens fixem en el 40% de les demandes d'informació sobre permisos inicials que van tenir lloc l'any 2015, en un percentatge superior al 50% es van referir a com tramitar un permís inicial per circumstàncies excepcionals. Van generar força demandes la tramitació inicial de targetes de familiars de comunitaris i de permisos per reagrupament familiar. La documentació de menors (nascuts i no nascuts a Espanya) va implicar el 8% del total de demandes de permisos inicials.

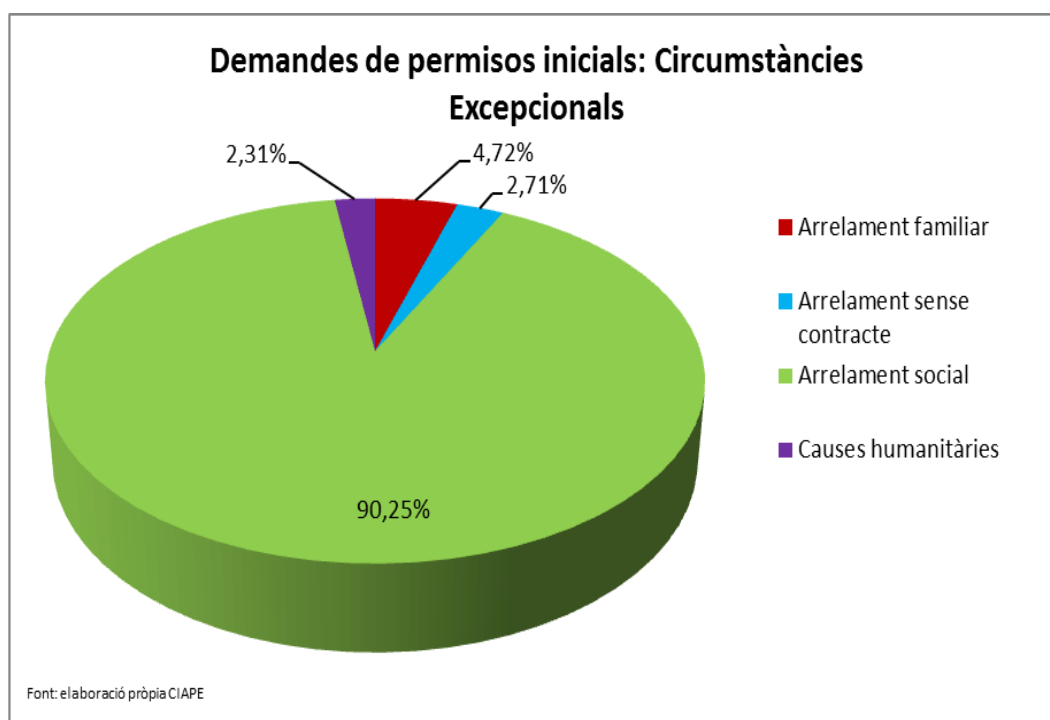
Gràfic 60

3. 2.5 DEMANDES DE PERMISOS INICIALS: CIRCUMSTÀNCIES EXCEPCIONALS.

Nou de cada deu consultes (898) sobre permisos inicials per circumstàncies excepcionals van ser sobre l'arrelament social. Molt lluny, hi van haver al 2015, 47 consultes sobre com tramitar un arrelament familiar, i 23 sobre com tramitar un permís per causes humanitàries. Al mes d'Abril de 2015 arrel d'una moció presentada en diversos plens municipals es va generar una casuística específica pel qual un cert nombre de persones van presentar sol·licituds d'informes d'arrelament sense un dels requeriments imprescindibles, com és el contracte de treball. Després d'informar a tots els sol·licitants, aquests expedients es van enviar directament a la DGI sense ser resolts pel CIAPE. Son els que hem codificat amb el nom d'ASC (arrelament sense contracte) i els hem reflectit perquè van alterar durant ben bé dos mesos la dinàmica del servei, davant els dubtes, interrogants i necessitat d'informació que requeria la població estrangera resident, al veure la possibilitat de poder regularitzar la seva situació administrativa.

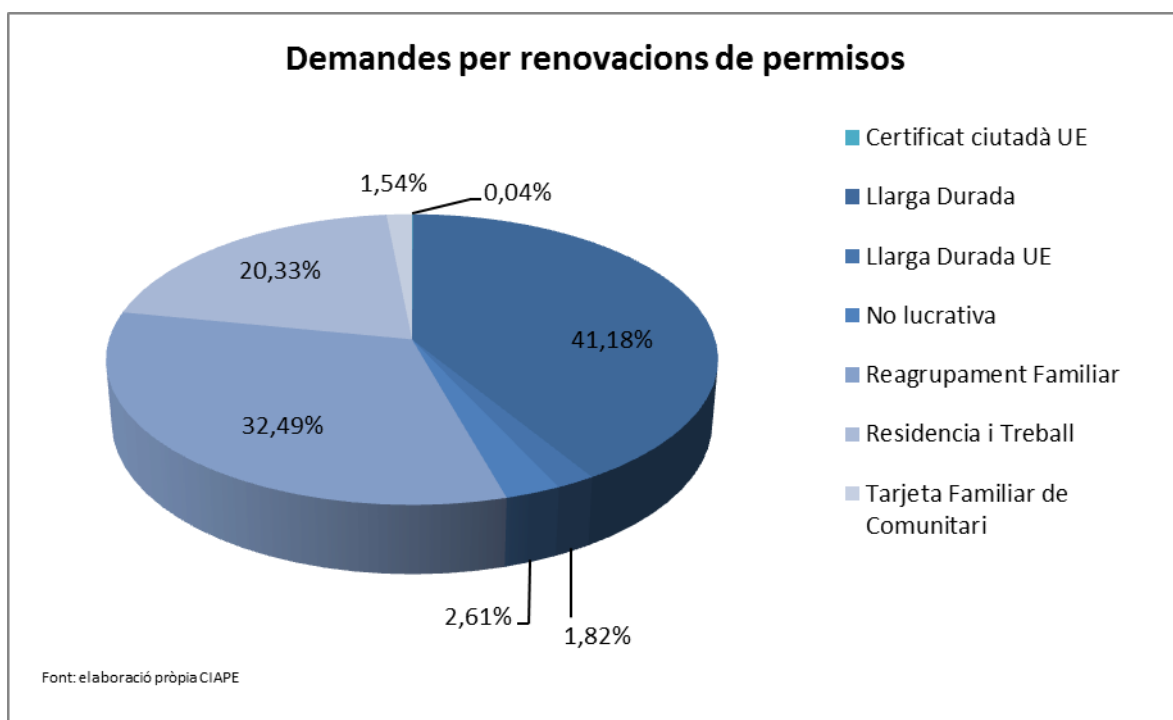
Gràfic 61

3.2.6 DEMANDES PER RENOVACIONS

El gruix de les atencions a persones que volien renovar el seu permís ha estat referent majoritàriament (41,18%) a permisos de persones que accedien a la llarga durada. En segon lloc les demandes de renovació feien referència a autoritzacions de residència per reagrupament familiar (32,49%) i en tercer lloc a la renovació de permisos de residència i treball (20,33%). Finalment, hi ha hagut demandes de renovació d'autoritzacions menys comunes però no per això menys importants per a la persona, com és el cas de les autoritzacions no lucratives o de permisos de familiars de comunitaris.

Gràfic 62

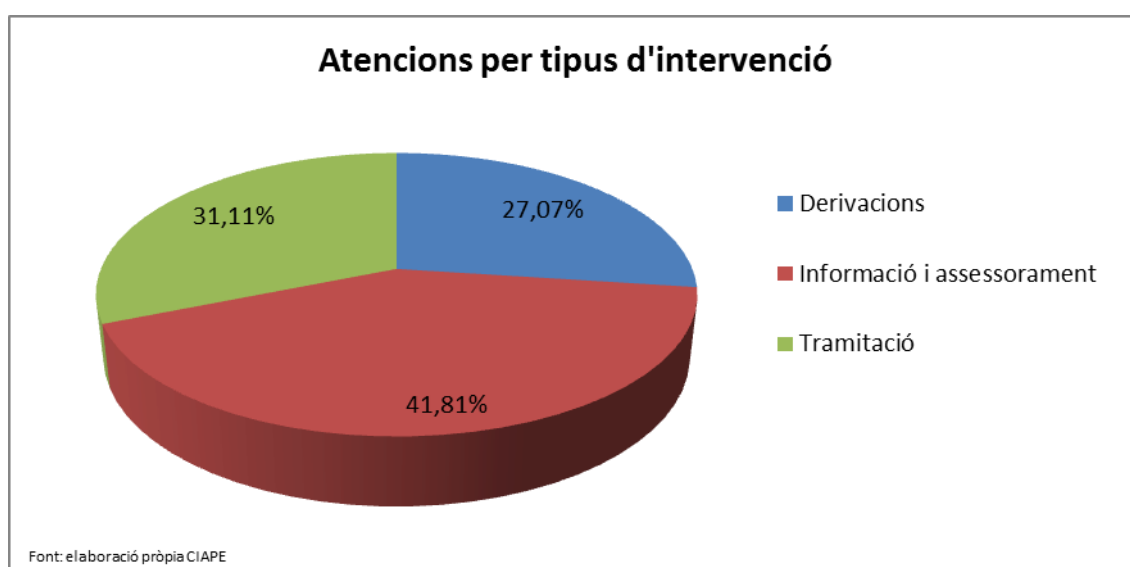

3.3 ATENCIONS SEGONS INTERVENCIÓ.

3.3.1 ATENCIONS PER TIPUS D'INTERVENCIÓ.

La diferència entre intervenció i demanda respon a la necessitat de discriminar entre allò que creu necessitar la persona i per això en fa una demanda, i entre el que realment necessita, i acaba sent la intervenció tècnica. Quasi en la totalitat de les intervencions presencials hi ha una acció informativa o assessorament, que a vegades es complementa –o no– amb una acció de tramitació. Aquestes darreres, les diferenciem de la informació perquè impliquen algun procediment administratiu més costós i més càrrega de treball, i en alguns casos, ens convé citar a la persona per no interferir en la dinàmica d'atenció immediata que fins ara ha vingut caracteritzant al CIAPE. **Quasi una de cada 3 atencions al CIAPE requereix, a més d'informació, el suport d'algun tipus de tràmit o més d'un.** I aquesta és una necessitat creixent, que ens obliga a reflexionar sobre la dinàmica del propi servei, en relació a les càrregues de treball i serveis que es presten.

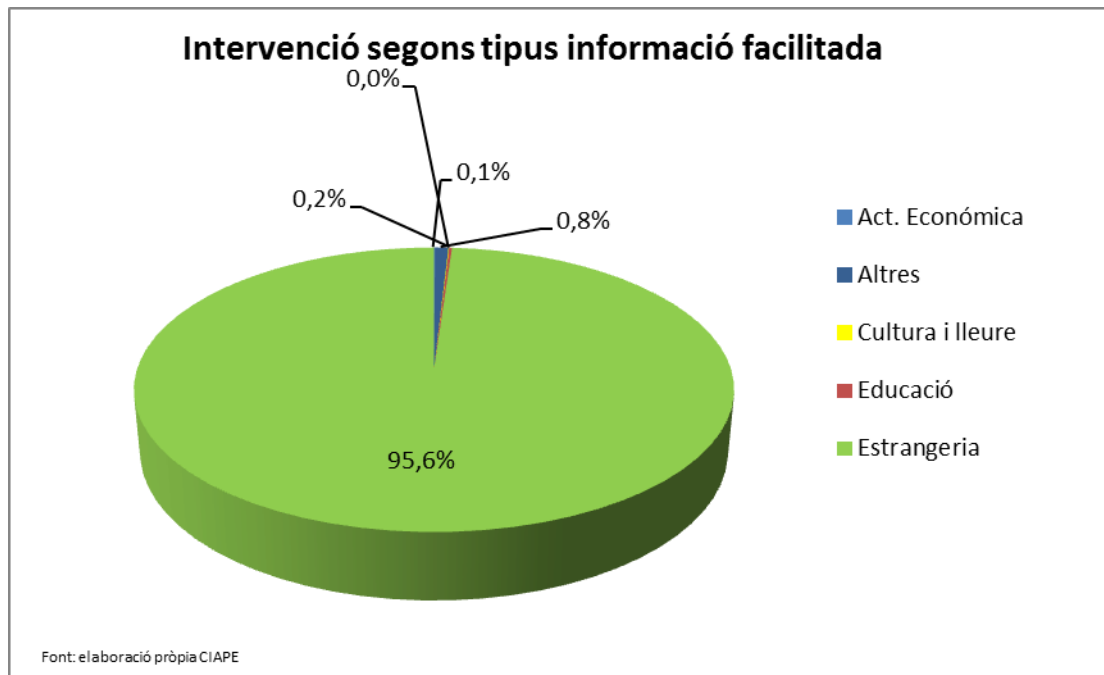
Gràfic 63

INTERVENCIÓ	Dona	Home	Total	%
Derivacions	1526	1548	3074	27,07%
Informació i assessorament	2518	2230	4748	41,81%
Tramitació	1919	1614	3533	31,11%
TOTAL			11355	100,00%

3.3.2. ATENCIONS SEGONS TIPUS INFORMACIÓ FACILITADA (GENERAL)

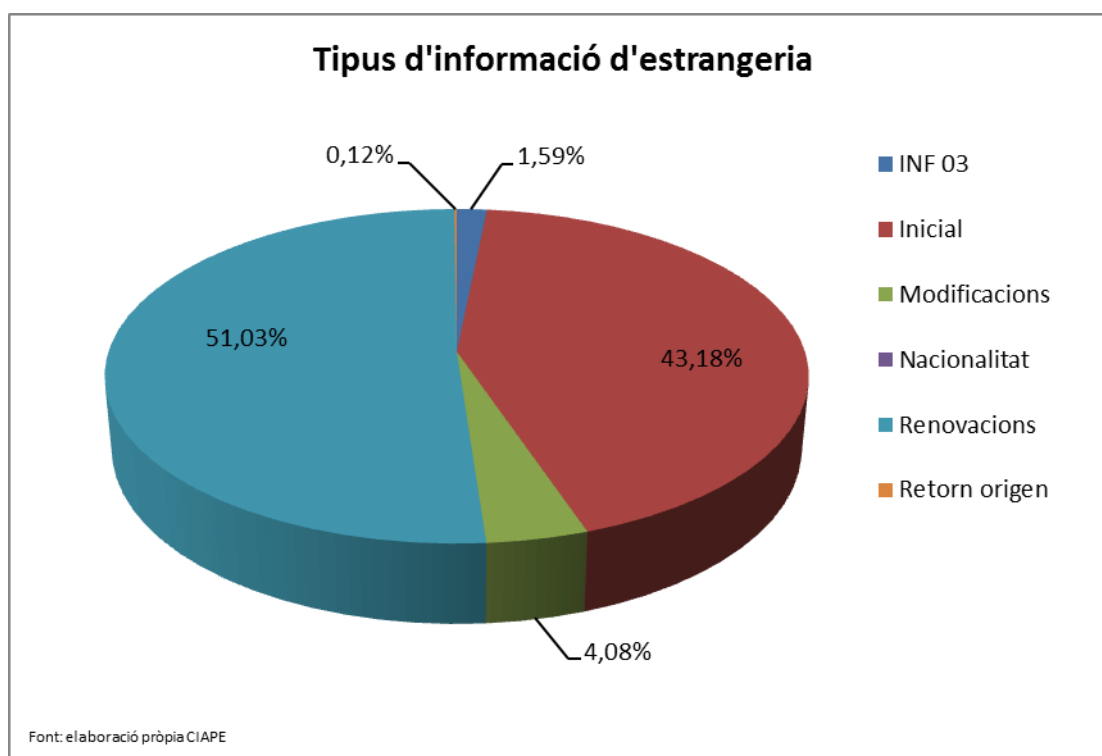
Gràfic 64

3.3.3. ATENCIONS SEGONS TIPUS D'INFORMACIÓ D'ESTRANGERIA FACILITADA.

Renovacions i permisos inicials sumen el gruix d'informacions que més es faciliten des del CIAPE. Evidentment, dins d'aquests conceptes es produeixen la majoria d'interaccions i serveis que defineixen el servei. Tot i així, hi ha temes més específics dins l'àmbit de l'estrangeria, sobre els quals cada vegada es demana més informació com pot ser l'accés a la nacionalitat espanyola, o les modificacions d'un permís inicial, que no deixa de ser un tipus de renovació específic. De la mateixa manera, en els permisos inicials s'inclouen les demandes d'informació sobre l'arrelament i els informes d'estrangeria que es gestionen des del mateix servei. Els INF 03 són un tipus d'informe d'estrangeria que serveixen específicament per alguns procediments de renovació dels permisos de residències i treball, i cada vegada són més sol·licitats per l'Oficina d'Estrangeria, i per extensió, tenen més presència en els temes sobre els quals la població usuària del servei demanda informació.

Gràfic 65

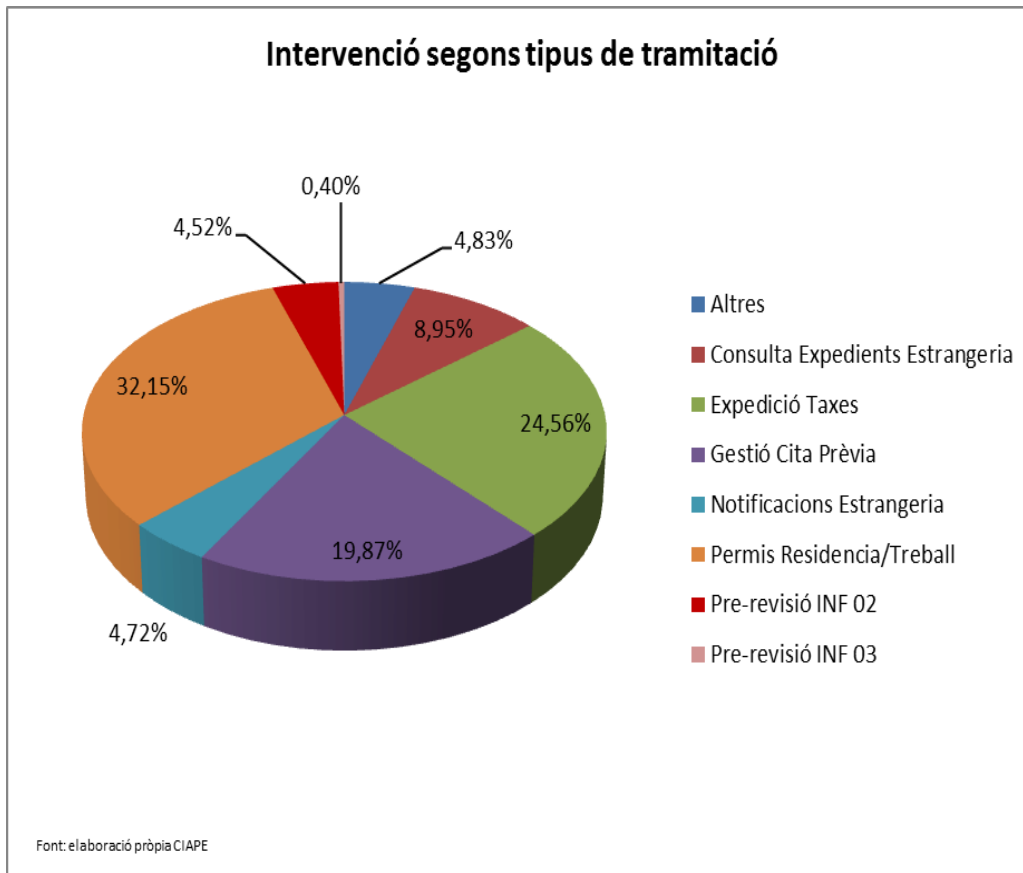
3.3.4. ATENCIONS SEGONS TIPUS DE TRAMITACIÓ EFECTUADA

La major part dels procediments d'estrangeria estan associats a tràmits diversos que a vegades tenen lloc en el marc d'una seqüència cronològica, i d'altres es poden realitzar de manera aïllada. El suport que des del CIAPE es presta a les persones nouvingudes inclou les següents tramitacions:

- ☐ **Consulta Expedients d'estrangeria:** S'accedeix amb el NIE de la persona a l'aplicatiu de l'Oficina d'Estrangers, per revisar quin tipus de permís ha de tramitar.
- ☐ **Informar i revisar la documentació** de la que disposa la persona i veure si s'ajusta als requeriments i si manca algun document.
- ☐ **Emplenar sol·licituds** d'autoritzacions de residència: per duplicat.
- ☐ **Muntatge d'expedients.**
- ☐ **Expedició de les taxes** d'estrangeria: emplenar sol·licituds de taxa.
- ☐ **Pre-revisió INF 02/INF 03:** revisar la documentació d'aquelles persones que volen sol·licitar un informe d'arrelament social o d'integració a l'ajuntament.
- ☐ **Consultes notificacions d'estrangeria:** llegir, interpretar i explicar les resolucions i requeriments que envia l'Oficina d'estrangers a les persones estrangeres. Valorar si cal fer o no algun tipus de recurs i explicar-l'hi a la persona.
- ☐ **Redacció d'EXPOSICIÓ DE MOTIUS:** que acompanyen la presentació de documentació a l'Oficina d'Estrangers.
- ☐ **Sol·licitud de cita prèvia a l'oficina d'estrangers.**

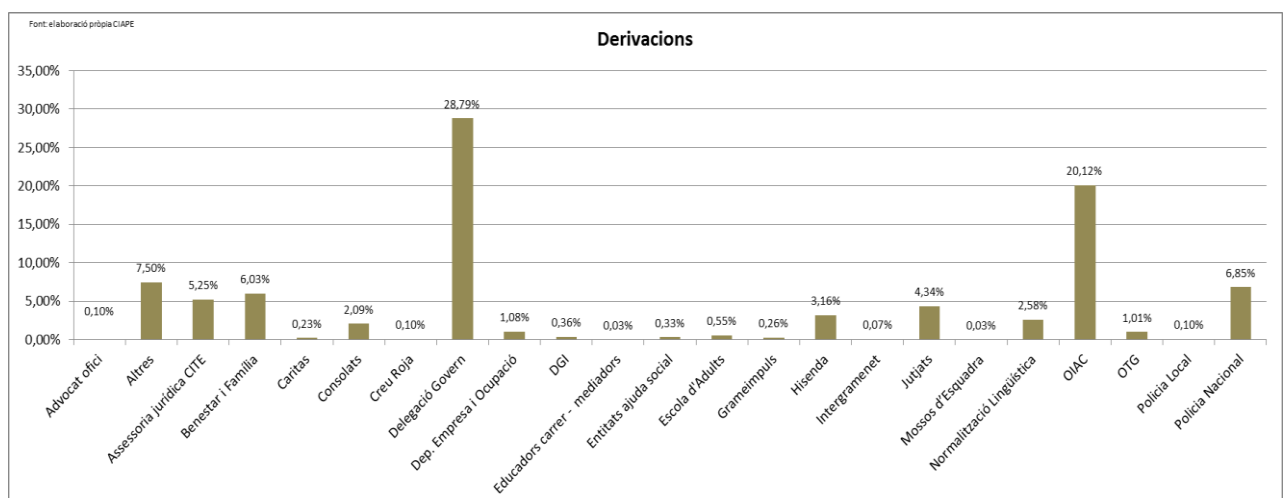
Emplenar sol·licituds, expedir taxes i demanar cita prèvia per a la presentació d'expedients són els tràmits que més realitzem dels del servei. En casos de reagrupaments familiars on tot un nucli familiar ha de renovar els seus permisos, procurem utilitzar la cita prèvia per no col·lapsar l'atenció habitual del servei.

Gràfic 66

3.3.5.DERIVACIONS

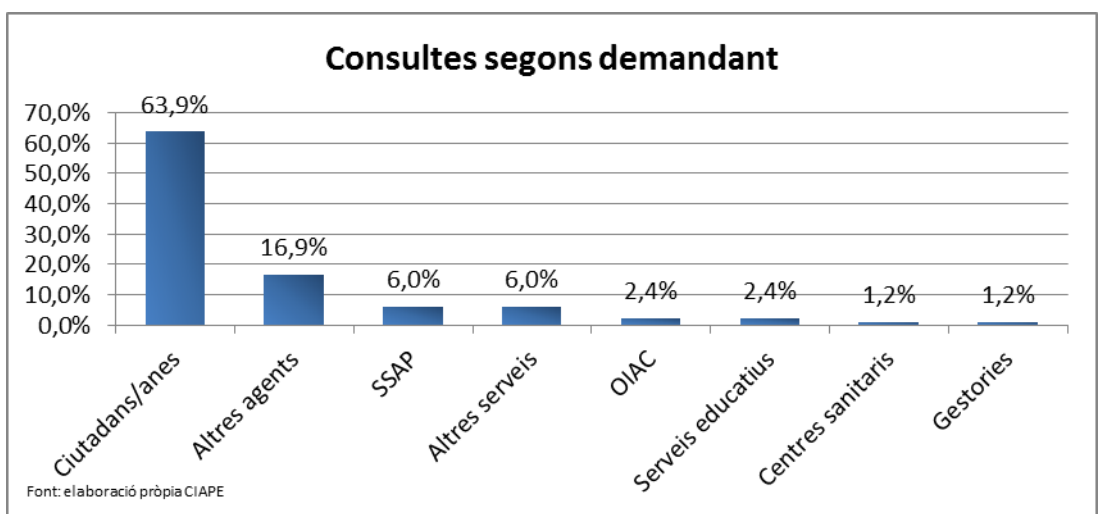
Gràfic 67

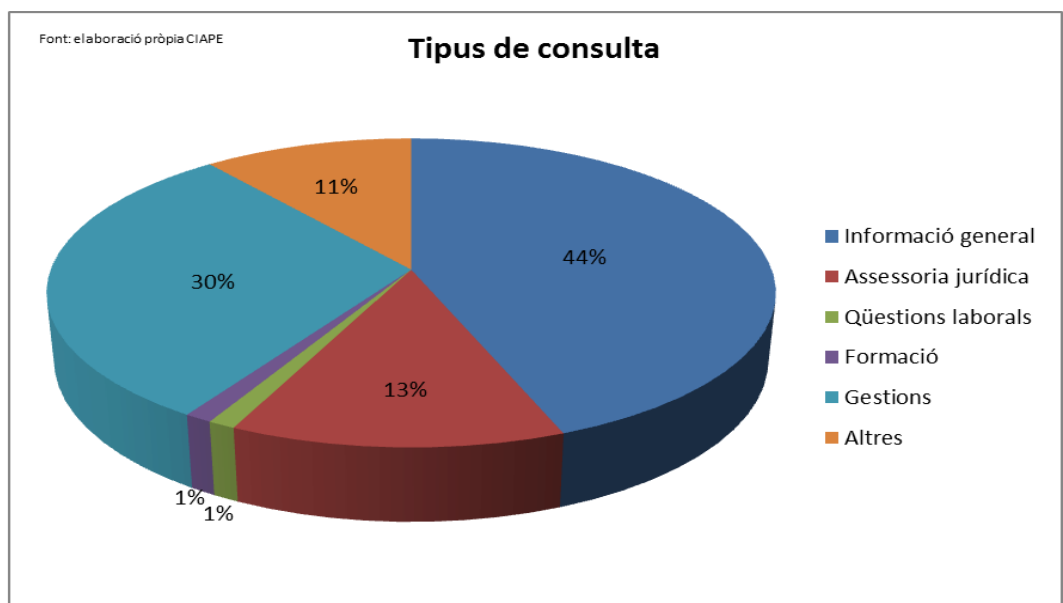
3.4 CONSULTES

Les consultes fan referència a les demandes d'informació per telèfon. Quan es tracta d'informació general, recomanem que tothom passi pel CIAPE, ja que per l'equip tècnic és important veure bé quin tipus de permís de residència i treball disposa la persona que fa la consulta. Per aquest motiu, són poques les consultes que resollem per telèfon, ja que ens cal veure in situ el permís de la persona.

Gràfic 68

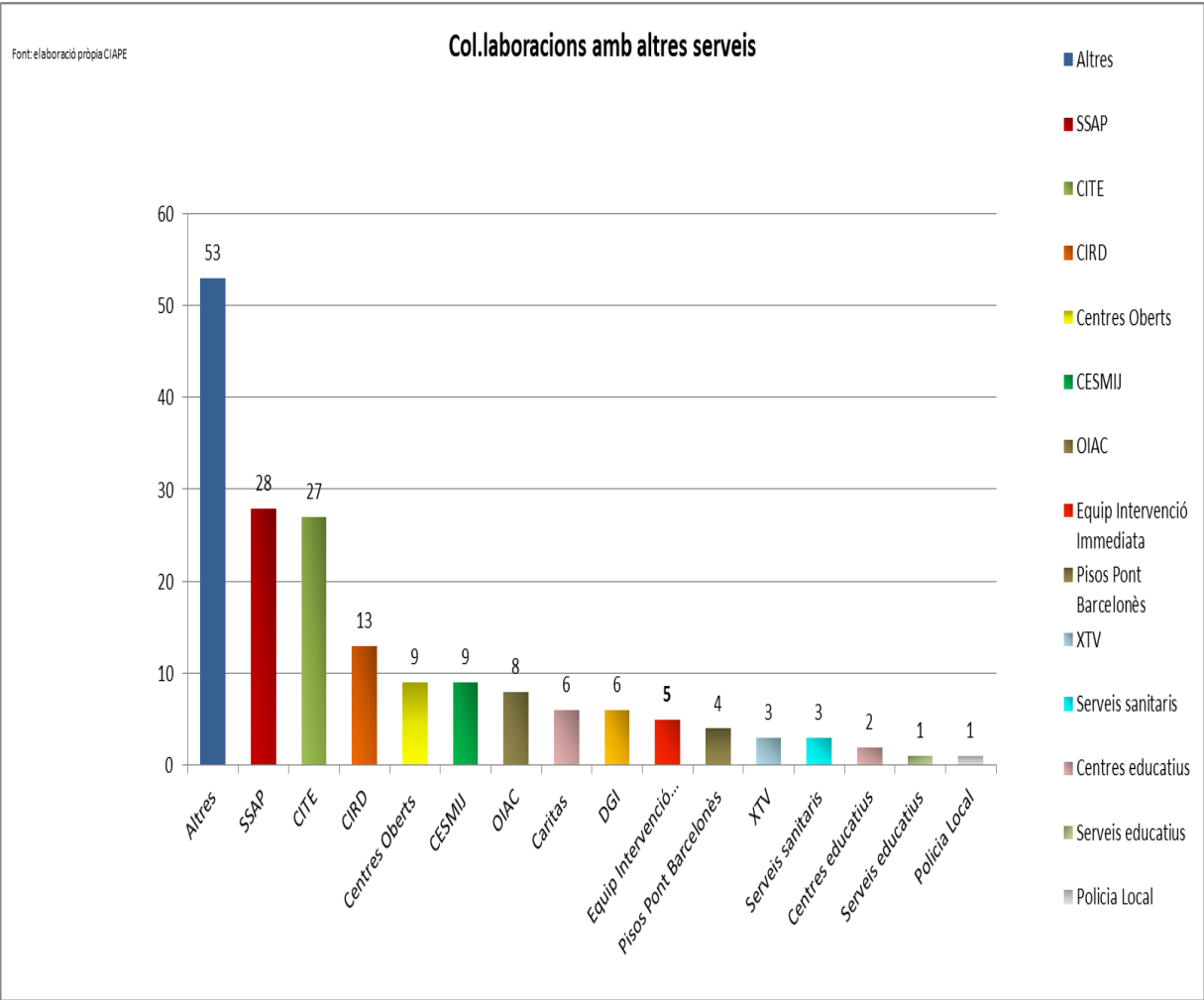
Gràfic 69

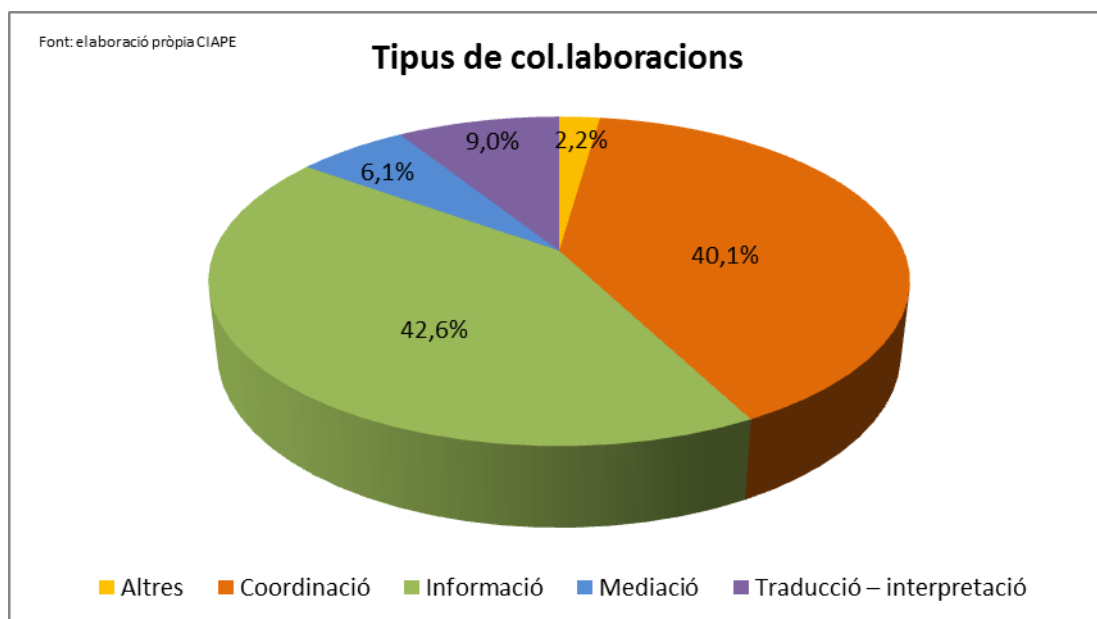
3.5 COL·LABORACIONS

Entenem per col·laboracions aquell treball conjunt del servei amb d’altres agents, ja sigui per col·laboracions o per casos que es treballen conjuntament des de diferents serveis, o perquè se’ns sol·licita la nostra intervenció en un cas des d’un altre servei o recurs municipal.

Gràfic 70

Gràfic 71

4. SERVEI DE PRIMERA ACOLLIDA.

4.1 PRIMERA ACOLLIDA. NOU SERVEI D'ACOLLIDA.

L'any 2014 va entrar en vigor el Decret 150/2014 de 18 de Novembre, dels serveis d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, amb el qual s'encetava el desplegament del servei de primera acollida en els termes que estableix la Llei 10/2010 de 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya. En aquesta direcció, al llarg de l'any 2015 hem seguit treballant des del CIAPE en l'estructura que ha de possibilitar la prestació del Servei de Primera Acollida, obligatòria pels ajuntaments de més de vint mil habitants.

L'obtenció del certificat de primera acollida abasta quatre fases: entrevista, sessió de benvinguda, 120 hores de formació lingüística, socio-laboral i de coneixement de la societat catalana i d'acollida, i sol·licitud del certificat. Hem definit els protocols específics i accions necessàries per donar resposta a cadascuna d'aquestes fases, i poder començar a principis de 2016 a tramitar les primeres sol·licituds d'alta.

SOL·LICITUDS D'ACCÉS AL SERVEI DE PRIMERA ACOLLIDA I REGISTRE D'ENTRADA.

- Pre-revisió de sol·licituds al CIAPE.
- Entrada de sol·licituds per registre OIAC
- Hem definit el circuit intern de tramitació i els procediments associats.
- Registre Sol·licituds i gestió posterior a través de plataforma EACAT.

MÒDULS DE FORMACIÓ B I C.

- Ampliació del nombre edicions anuals.
- Adaptació dels continguts a la nova llei d'acollida.

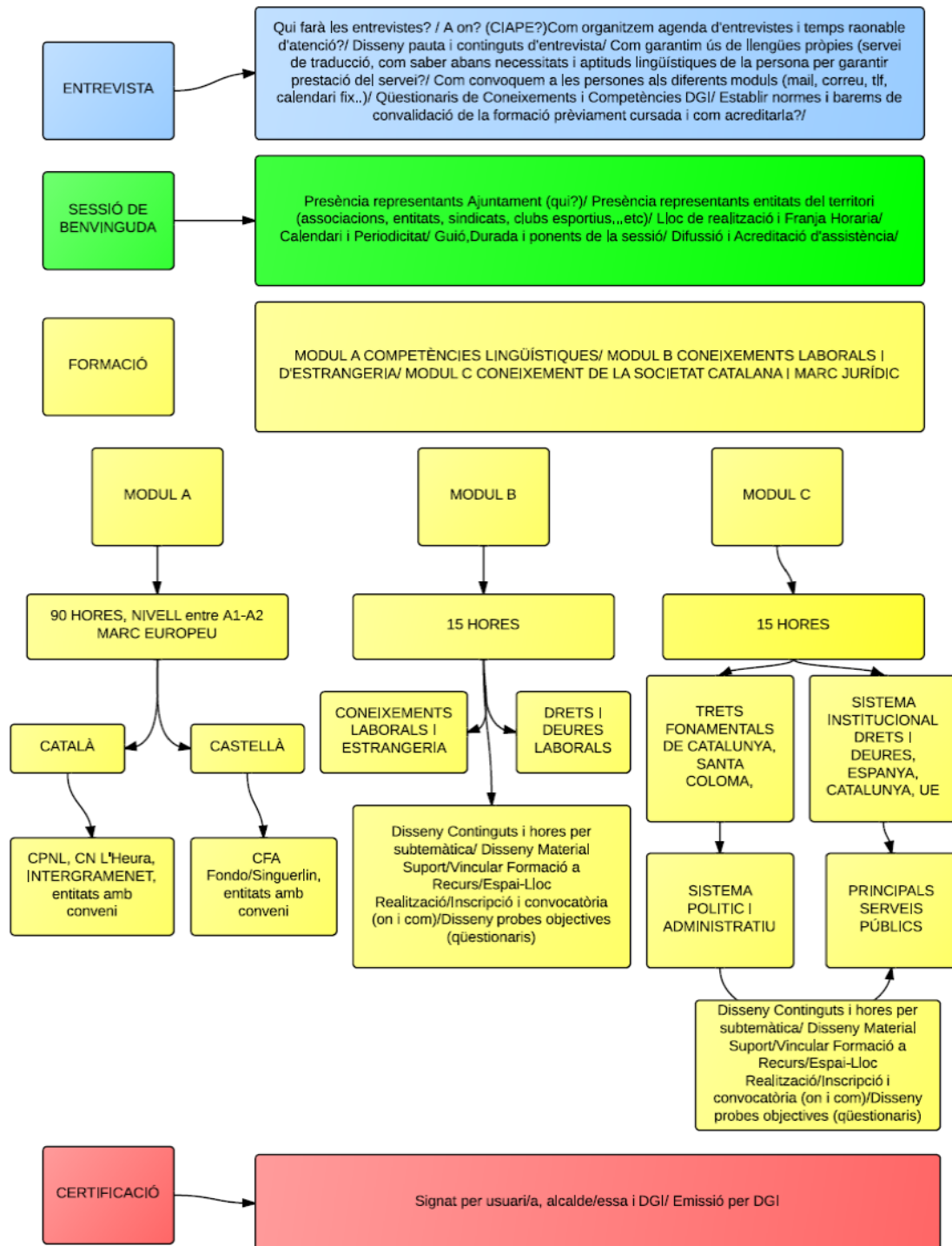
GESTIÓ I SEGUIMENT EXPEDIENTS DEL SERVEI DE PRIMERA ACOLLIDA.

- Desenvolupament diferents aplicatius informàtics per a la gestió dels expedients i les dades que es generen.
- Base dades altes padronals per a sessions de benvinguda.
- Aplicatiu gestió de entre vistes de serveis d'acollida, pla de treball i seguiment de casos.

SESSIONS DE BENVINGUDA.

- Vinculació altes padronals persones estrangeres i convocatòria sessions de benvinguda.
- Definició d'estratègies de comunicació: Gestió de dades, tramesa postal i contacte telefònic amb usuaris/es potencials.
- Disseny de Continguts i adaptació a grups diversos.

SERVEI DE PRIMERA ACOLLIDA: DOCUMENT DE TREBALL Nº 1: ASPECTES A TREBALLAR PER FASES.

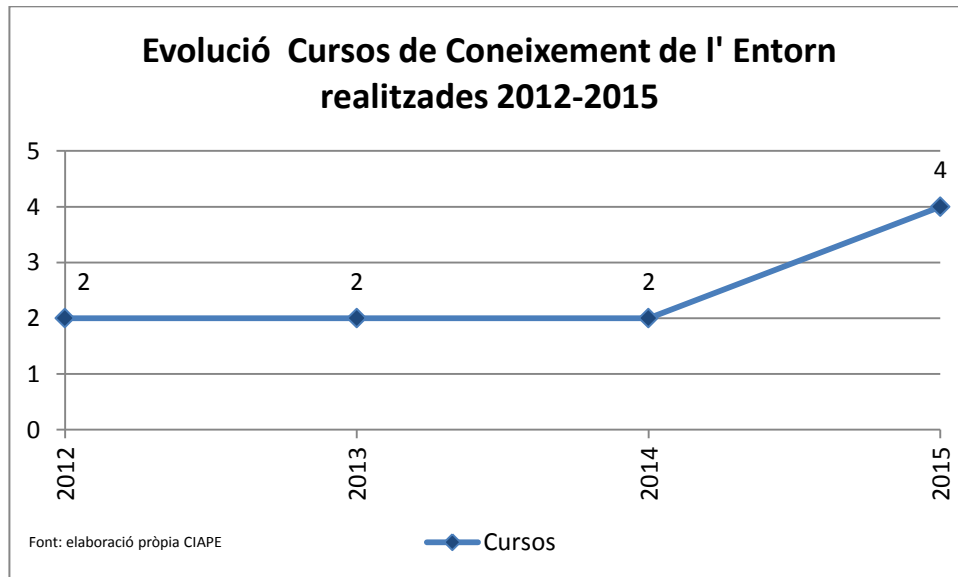
4.2 CURSOS D'ENTORN.

D'ençà l'any 2012, des del CIAPE es van començar a organitzar els que llavors vam anomenar Cursos d'Entorn, amb la voluntat de reforçar els processos d'acollida i facilitar informacions sobre recursos i serveis municipals a les persones nouvingudes. Al mateix temps, aquests cursos tenien especial valor en els procediments d'arrelaments social i de renovacions dels permisos de residència i treball, sobretot en aquest darrer cas, ja que permetien la sol·licitud d'un INF 03 Informe d'Integració Social, que substitueix la manca de cotitzacions com a requeriment.

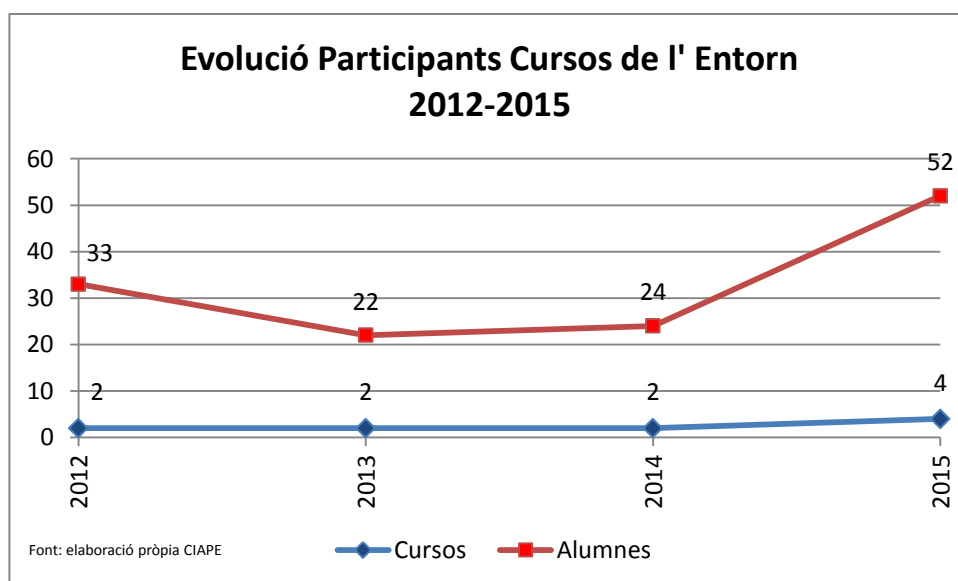
Del 2012 al 2014 es van fer sis cursos d'entorn –dos per any- fins l'any passat. És durant aquest 2015, que s'amplia el nombre de cursos oferts i s'adapten els continguts als requeriments establerts en el decret 150/2014 que regula els serveis d'acollida, i especialment els continguts formatius dels mòduls B i C. L'augment de la oferta de cursos –que ja anomenem d'acollida- respon al doble objectiu d'adaptar-nos a les exigències de la Llei d'Acollida, i a al mateix temps, ampliar l'oferta d'accés a cursos que serviran més tard, per tramitar informes 03 d'integració social, cada vegada més sol·licitats per l'Oficina d'Estrangers en tràmits diferents de les renovacions (reiteracions d'arrelaments familiar, residències no lucratives o renovacions o reiteracions de menors nascuts o no al territori).

En el següent gràfic podem veure l'evolució dels “cursos d'entorn i acollida” des dels seus inicis fins a l'actualitat.

Gràfic 72

Gràfic 73

Organització i Estructura.

Durant l'any 2015 des del CIAPE hem adaptat els curs d'entorn que es venien fent fins aleshores, en els mòduls corresponents als quals el decret 150/2014 dels serveis d'acollida identifica com a Mòdul B i C, de 15 hores de durada cadascun i amb uns continguts formatius mínims que s'han d'impartir. L'estructura del Curs respon al següent esquema:

	CONTINGUTS
MODUL B CONEIXEMENTS LABORALS I D'ESTRANGERIA RÈGIM JURÍDIC D'ESTRANGERIA	PRESENTACIÓ CURS Continguts Col·laboradors/es Horaris Certificats • Drets i Deures Fonamentals. Llei Estrangeria i Regim Sancionador. • Règim General i Règim Comunitari. • Permisos de Residència i Treball • Renovacions de Permisos de Residència.
MODUL B CONEIXEMENTS LABORALS I D'ESTRANGERIA RÈGIM JURÍDIC D'ESTRANGERIA	• Empadronament (on i com empadronar-se, renovació padronal) • INF 02 Informes Arrelament Social. • INF 03 Informes Integració Social. • Documentació Menors Estrangers • Llei D'acollida. Certificat de Primera Acollida.
MODUL B CONEIXEMENTS LABORALS I D'ESTRANGERIA MERCAT DE TREBALL I PROCÉS DE RECERCA DE FEINA	• Característiques Mercat Treball Actual i Societat del Coneixement • Projecte Professional • Eines i Vies de Recerca de Feina (CV i carta de presentació) • Procés de Selecció per Competències i Entrevista de Selecció.

MODUL B CONEXEMENTS LABORALS I D'ESTRANGERIA DRETS I DEURES LABORALS INFORMACIÓ BÀSICA SINDICAL RÈGIM JURÍDIC LABORAL	• Estatut Treballadors. Convenis Col·lectius. • Drets i Deures Laborals. • Sindicats. • Contractes Laborals i Nomines.
MODUL B CONEXEMENTS LABORALS I D'ESTRANGERIA ACCÈS AL MERCAT DE TREBALL. REGIM LABORAL	• SOC. Presentació Recurs. Inscripcions, Altes, Renovacions. • Formació Ocupacional. • Formació Continua. • Grameimpuls: servei local ocupació.
MODUL C CONEXEMENT SOCIETAT CATALANA I EL SEU MARC JURÍDIC EQUIPAMENTS PÚBLICS, RECURSOS I SERVEIS MUNICIPALS	• Educació (etapes, obligatorietat, AMPAS) • Homologació Títols • Certificats de Professionalitat. • Sanitat (targeta sanitària, ús recursos sanitaris, demanar visita..etc)
MODUL C CONEXEMENT SOCIETAT CATALANA I EL SEU MARC JURÍDIC EQUIPAMENTS PÚBLICS, RECURSOS I SERVEIS MUNICIPALS	• Serveis Socials (Atenció a les Famílies, Urgències Socials, Ajudes). Accés als serveis municipals. • Servei de Mediació i Suport a les Comunitats de Veïns. Llei de Propietat Horitzontal. • Comunitats de veïns. Civisme.

MODUL C CONEIXEMENT SOCIETAT CATALANA I EL SEU MARC JURÍDIC EQUIPAMENTS PÚBLICS, RECURSOS I SERVEIS MUNICIPALS	• Xarxa de Valors. Taller de Prejudicis i Rumors. Foment de la convivència.
MODUL C CONEIXEMENT SOCIETAT CATALANA I EL SEU MARC JURÍDIC EQUIPAMENTS PÚBLICS, RECURSOS I SERVEIS MUNICIPAL	• Organització Politico-Administrativa UE, ESP, CAT i SANTA COLOMA • Valors: Pluralisme. Llibertat de culte. Igualtat home-dona. Dret a vot. • Aprenentatge del Català. L'Heura. • Importància de la llengua.Cultura Popular.
MODUL C CONEIXEMENT SOCIETAT CATALANA I EL SEU MARC JURÍDIC EQUIPAMENTS PÚBLICS, RECURSOS I SERVEIS MUNICIPALS	• Ruta Urbana pels principals serveis públics i recursos de la ciutat.

La implementació d'aquests mòduls està pensada com una tasca transversal on hi ha implicats diferents serveis municipals, els quals, es volen donar a conèixer entre la població nouvinguda, que és la que finalment acabarà accedint als seus recursos. Així col·laboren de manera fixe impartint diferents sessions del curs els següents serveis municipals:

- Serveis Socials
- Grameimpuls
- Equip de Mediació i Suport a les Comunitats de Veïns i Veïnes.
- Centre Normalització Lingüística L'Heura
- Xarxa de Valors

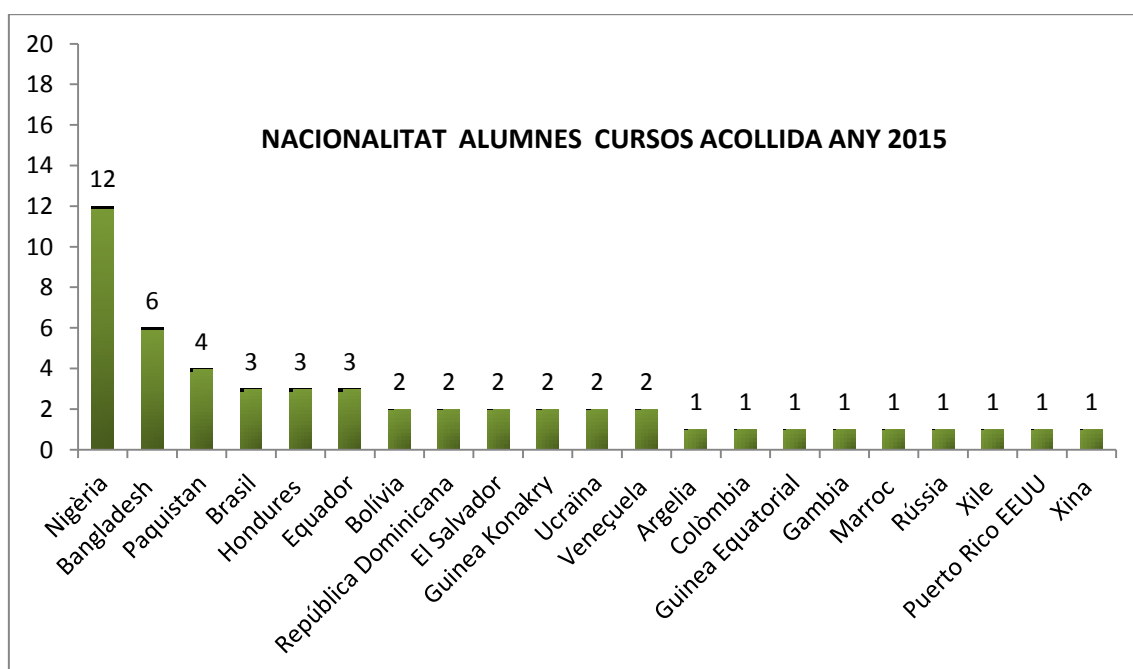
- Equip CIAPE.

A més a més, col·laboren en la docència tècniques externes que imparteixen continguts sobre educació, sanitat, mercat de treball, organització administrativa de Santa Coloma de Gramenet, Catalunya, Espanya i UE.

4.3 CURSOS D'ACOLLIDA. ANY 2015

Al llarg de l'any 2015 s'han dut a terme quatre edicions d'aquest Curs d'Accollida (4 mòduls B i 4 mòduls C). Als mesos de Febrer-Març/Abril-Juny/Setembre-Octubre/Novembre Desembre. Pràcticament cada dos mesos hem engegat un nou curs. La durada del curs és de 30 hores al llarg de cinc setmanes, amb un total de 10 sessions de 3 hores cadascuna. Finalment, cada participant obté dos certificats corresponent a cadascun dels mòduls, però també pot optar per cursar un únic mòdul de manera separada. **Dels quatre cursos organitzats l'any 2015, han obtingut el certificats del mòdul C i B, 52 persones, 26 homes i 26 dones.** Tot seguit adjuntem uns gràfics que ens permeten veure algunes dades sobre el perfil de les persones que han realitzat els cursos al llarg de l'any 2015.

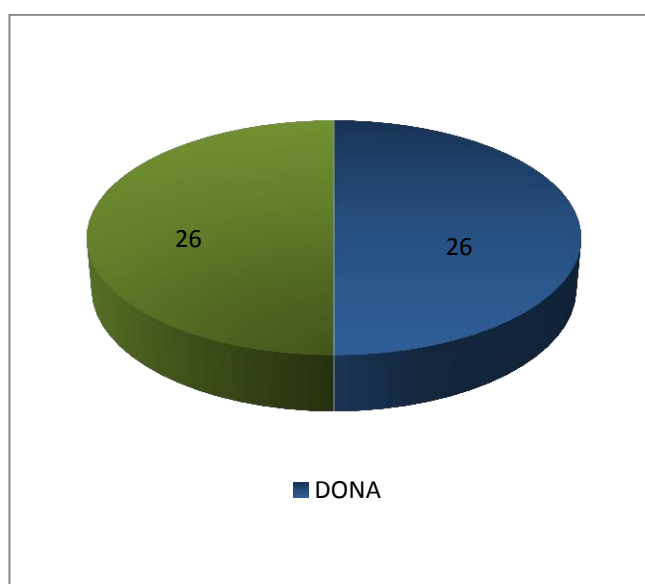
Gràfic 74

Per nacionalitats, de les 52 persones que han obtingut certificats dels mòduls B i C dels Cursos de Primera Acollida, han destacat les persones d'origen nigerià, seguides pels bengalís i paquistanesos. De manera general, podem dir que les nacionalitats de l'alumnat que ha realitzat els cursos coincideix amb les comunitats estrangeres amb més volum de població resident a Santa Coloma de Gramenet, amb dues excepcions importants, que són el Marroc i la Xina. Dins de la llista de les comunitats més nombroses que tampoc està representada als cursos d'acollida hi ha la comunitat romanesa, que d'altra banda, tampoc accedeix al CIAPE en la proporció que correspondria al seu assentament al territori, tot i que en aquest cas, el fet de tractar-se d'un col·lectiu comunitari és el motiu que explica aquesta absència.

La proporció per gènere en l'accés als cursos ha estat exacte del 50%.

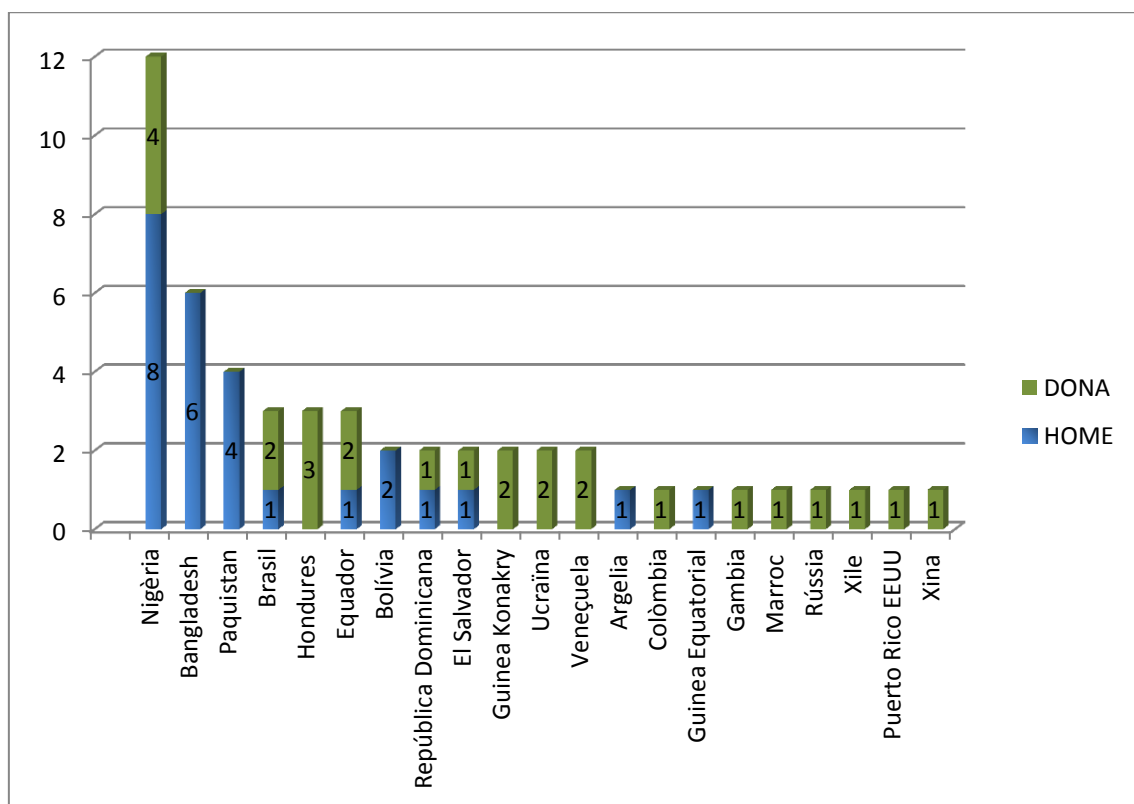
Gràfic 75

PARTICIPANTS PER GÈNERE I NACIONALITAT ALS CURSOS D'ACOLLIDA.ANY 2015

Globalment, les dades d'accés per gènere als cursos d'acollida, coincideix amb altres dades recollides al CIAPE sobre la prevalença per gènere de les diferents comunitats estrangeres residents a la ciutat. Els nacionals de Bangladesh i Pakistan són bàsicament homes, i hi ha majoria de dones en les comunitat de Llatinoamèrica.

Gràfic 75

5. ATENCIÓ i SUPORT JURÍDIC. CITE 2015

2.1 ATENCIONS CITE 2015

El CITE (Centre d'Informació per a Treballadors Estrangers) és un organisme depenent del sindicat CCOO, que mitjançant una xarxa d'assessors desplegats al territori, fa tasques d'informació i assessorament a persones estrangeres. Ja fa anys que està vinculat al CIAPE mitjançant un conveni subscrit entre l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i la Diputació de Barcelona, pel qual atén a usuaris/es del CIAPE, un matí a la setmana, amb cita prèvia.

Històricament la presència del CITE al CIAPE sempre s'havia caracteritzat per una certa autonomia de funcionament. En d'altres recursos això pot tenir raó de ser ja que els assessors/es del CIE treballen sols o per derivació externa de casos. No és el cas del CIAPE, i ens vam adonar que era necessària una major coordinació ja que la majoria dels casos entre CITE i CIAPE són abordats de manera simultània. **Per això enguany, hem establert de manera interna, mecanismes de coordinació setmanal entre l'equip del CIAPE i l'assessor/aa del CITE. Fins ara, des del CIAPE es derivava un cas al CITE per algun aspecte en concret, però no es tenia en compte la globalitat de la intervenció.** Ara, amb la reunió de casos i la coordinació setmanal, tant l'assessora del CITE com els/les tècniques del l'equip del CIAPE comparteixen la informació sobre el cas des d'ambdues bandes, la qual cosa facilita la intervenció.

La funció del CITE és important en la dinàmica del servei en la mesura en que ens dona cobertura jurídica que requereixen d'un tipus de tramitació més especialitzada. La seva tasca és un complement essencial i necessari per a la intervenció global que realitzem des del CIAPE. Derivem especialment aquells casos els quals veiem possibilitats de tramitació de recursos administratiu o directament de reposició si ja ha s'ha superat el termini per presentar el primer, al·legacions i/o escrits d'exposició sobre tramitacions i expedients particularment complexos.

A més, l'assessor del CITE participa de l'equip docent que imparteix la formació del Mòdul B en la prestació del Servei de Primera Acollida, i específicament organitza una de les sessions on s'expliquen qüestions bàsiques de l'àmbit laboral, com què son els sindicats i les seves funcions, què és un contracte de treball i quins tipus hi ha, què és una nòmina, què és la cotització, i quins són els drets i els deures dels treballadors i treballadores, entre d'altres.

ATENCIIONS ANY 2015.

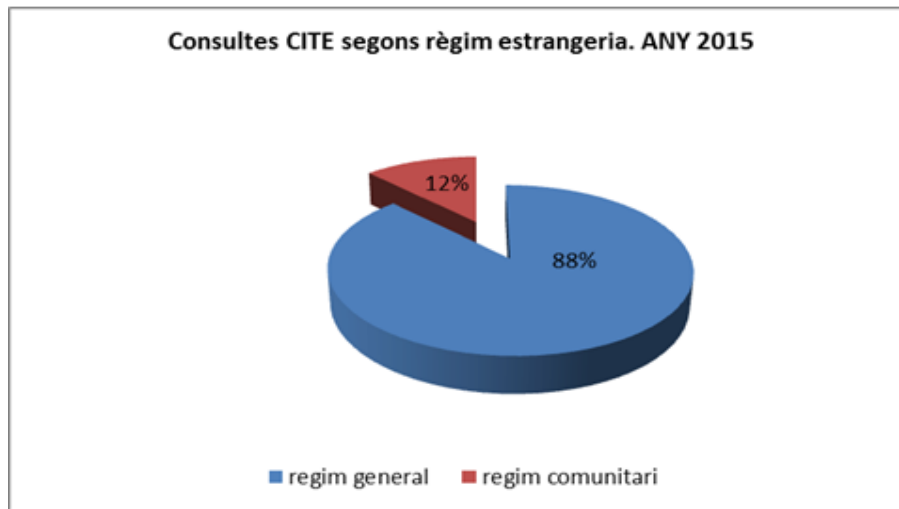
Al llarg de l'any 2015 –exceptuant el mes d'Agost)- han estat ateses pel CITE 165 persones.

Mes	Nº Atencions presencials
Gener	9
Febrer	12
Març	14
Abril	14
Maig	19
Juny	23
Juliol	14
Setembre	12
Octubre	16
Novembre	17
Desembre	15
Total	165

Font: Dades CIAPE, 2015.

La majoria d'aquestes consultes (145) feien referència al règim general d'estrangeria. Per contra, en 20 ocasions es va tractar de qüestions relatives al règim comunitari.

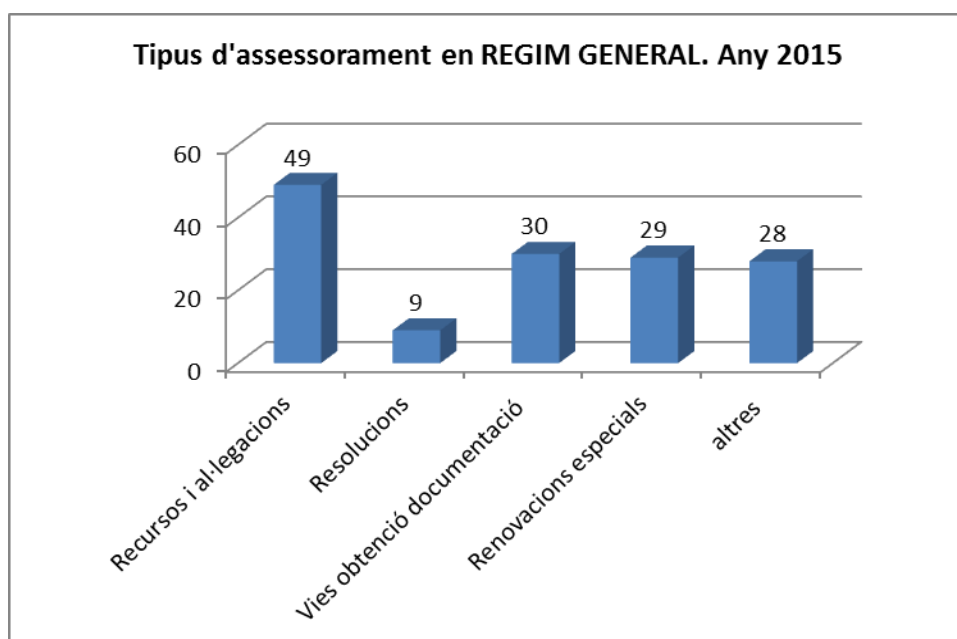
Gràfic 72

CONSULTES DEL RÈGIM GENERAL. CITE 2015.

En el marc de les consultes del règim general, destaquen aquelles relatives a recursos i al·legacions a resolucions emeses per la Oficina d'Estrangers de la Subdelegació del Govern que sumen quasi una tercera part (49) del total de consultes d'aquest règim. En segon lloc trobem les consultes relatives a com obtenir la documentació en casos especialment complexos (30) i en tercer lloc, sobre com fer la renovació de permisos de residència amb particularitats o que no compleixen d'entrada els requisits exigits per la renovació. Altres consultes, i com afrontar segons quin tipus de resolució, han suposat 28 i 9 consultes més respectivament. Un motiu important en la categoria altres té a veure amb la forma de cancel·lar algun tipus d'antecedents penals o sancions administratives que impedeixen la normal obtenció dels permisos i/o la seva renovació.

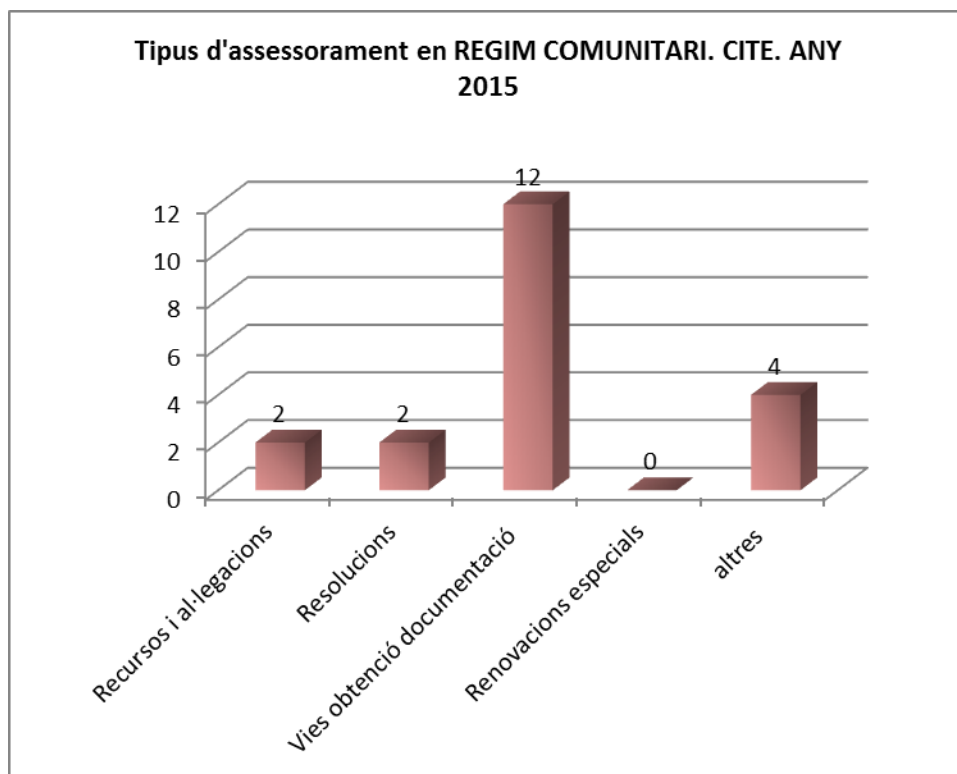
Gràfic 73

CONSULTES DEL REGIM COMUNITARI. CITE. ANY 2015

Més de la meitat (12) de les consultes realitzades derivades al CITE en el marc del règim comunitari feien referència a la possibilitat d'obtenir la documentació per la via del reglament comunitari, per disposar de vincles amb residents comunitaris o per cessat aquests vincles i haver de modificar-se l'autorització vigent. S'han derivat dos casos per valorar si calia fer recurs, i dos més per assessorar sobre les resolucions preses per l'Oficina d'Estrangers. En altres quatre ocasions s'ha tractat d'altre tipus de casuística.

Gràfic 74

ATENCIIONS PER NACIONALITAT

Pel que fa a la nacionalitat de les persones ateses al servei, s'han atès persones de fins a 23 nacionalitats diferents, amb predomini clar de la comunitat del Marroc, que han registrat atencions en 27 ocasions. Els homes i dones de l'Equador han estat la segona comunitat (18) més nombrosa en utilitzar els serveis del CITE (prèvia derivació de l'equip tècnic del servei). Bolívia (16) Nigèria (14) Espanya (bona part persones nacionalitzades), Bangladesh (13) i Xina (10) han estat els països d'origen que han superat al llarg de l'any, les deu atencions al assessor del CITE.

Nacionalitats	Nº Atencions Presencials
Marroc	27
Equador	18
Bolívia	16
Nigèria	14
Espanya	13
Bangladesh	13
Xina	10
Pakistan	9
Brasil	7
Armènia	4
El Salvador	4
Algèria	3
Guinea Equatorial	3
Hondures	3

Perú	3
Romania	3
República Dominicana	2
Geòrgia	2
Índia	2
Argentina	1
Ghana	1
Paraguai	1
Rússia	1
Total	165

6. PROGRAMA SUPORT CENTRES OBERTS

PROGRAMA ESPECÍFIC DE SUPORT ALS JOVES ESTRANGERS EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT BENEFICIARIS DELS CENTRES OBERTS DE LA CIUTAT.

Al mes de Setembre de 2015 vam encetar una nova acció des del CIAPE per millorar de manera específica els processos d'inclusió del joves d'origen estranger vinculats als centres oberts de la ciutat. A grans trets, es tracta de treballar de manera conjunta amb els professionals dels centres oberts de la ciutat, per intentar donar resposta a un dels àmbits d'intervenció que afecta a una part importants dels joves que accedeix aquests recursos, i que té a veure amb la seva situació jurídic-administrativa.

L'objectiu principal del projecte és acompanyar als joves i les joves donant-los suport específic en la gestió dels procediments d'estrangeria que puguin necessitar, entenent que l'accés a la residència legal és per si mateix, un element d'integració i inclusió fonamental. A vegades però, accedir a la residència legal no sempre és possible, i en aquests casos procurem analitzar cada cas de manera específica, i definir quina o quines estratègies són les més convenients per tal que la persona pugui obtenir el seu permís de residència i/o treball a mig termini.

Però hi ha tot un seguit d'objectius secundaris que atorguen un sentit específic a l'acció, i que té a veure amb el desenvolupament i l'empoderament d'aquest joves en la seva pròpia pressa de decisions, conseqüència dels seus processos personals. Així que, paral·lelament a la resolució de la situació legal de/de la jove, s'aprofita per treballar l'autonomia i els recursos personals així com la seva responsabilitat en els itineraris individuals. Posteriorment, el compromís del CIAPE és garantir un retorn personalitzat de la intervenció realitzada al referent educatiu responsable de cada jove.

Tot i que els destinataris del projecte són tots els i les joves estrangers/eres de 16 a 21 anys vinculats als Centres Oberts, Rialles, Casal dels Infants, Germina i Centre Obert Moisès, **en una primera fase hem començat a col·laborar amb El Centre Obert Germina i el seu programa GR de formació i inserció socio-laboral per a joves, i hem explicat el projecte i assentat les bases d'una futura col·laboració amb el centre veí del Casal d'Infants del Raval.**

Dins d'aquesta col·laboració, tant en el cas de Germina com en el cas del Casal d'Infants des del CIAPE hem impartit dues sessions informatives sobre el Servei de Primera Acollida, i alguns dels procediments associats, com l'arrelament social i l'informe d'integració social.

Fins ara hem treballat en el cas de quatre nois, tres del Marroc (dos d'ells germans) i un de l'Equador, i una noia del Marroc, que han suposat 12 intervencions presencials i el corresponent retorn als seus referents educatius. En dos dels casos, també hem treballat amb la família per optimitzar les possibilitats de la intervenció i avaluar la conveniència o no que formés part del procés de documentació de la persona. En aquest sentit, pensem que és també una bona oportunitat de vincular als joves i a les seves famílies amb els equipaments de la ciutat.

- En dos dels casos s'ha treballat des de la perspectiva de sol·licitar un permís de residència per circumstàncies excepcionals per arrelament social.
- En un altre cas es va informar dels passos a seguir per obtenir la nacionalitat espanyola, i els requeriments necessaris.
- En un altre cas es va informar a la persona del procediment i els requeriments per renovar la targeta per reagrupament familiar.
- Un dels casos tenia diferents alternatives per obtenir el permís de residència. Es van analitzar les tres i se li van plantejar a la persona per tal que pogués decidir.

A més dels corresponents informes posteriors a cada atenció, que hem elaborat pel referent educatiu de Germina, hem dut a terme 27 coordinacions entre aquest i l'equip del CIAPE al llarg d'aquest 2015. La idea seria ampliar aquesta acció a la resta de Centres Oberts (Rialles, Casal Infants i Moisès) en la mesura de les nostres possibilitats. En la darrera reunió amb el Casal Infants del raval es va parlar d'aprofitar com espai de coordinació la comissió a on estan adscrits els quatre centres oberts de la ciutat.

Amb el Casal d'Infants del Raval ja ens hem trobat un parell de vegades i hem començat a explorar sobre formes de treballar junts. En tots els casos, des del CIAPE estem oberts a impartir formació en estrangeria als equips educatius dels Centres Oberts, quan valorin que els pot ser una bona eina de treball.

De la mateixa manera que des del CIAPE hem obert la possibilitat a que des dels centres oberts se'ns facin derivacions de casos, el mateix passa en sentit contrari. Al llarg d'aquests mesos hem derivat dues persones al Projecte GR i una al Programa Vincles del Casal d'Infants.

7. ALTRES ACCIONS A ON HI HA PARTICIPAT EL CIAPE

7.1 PARTICIPACIÓ EN EL GRUP MOTOR PER IMPULSAR EL PROGRAMA DE PREVENCIÓ I ATENCIÓ DE LA MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA A SANTA COLOMA DE GRAMENET. (MGF)

Al llarg del 2015 el CIAPE va ser convidat a formar part del Grup Motor que té com a objectiu impulsar el Programa de Prevenció i Atenció de la Mutilació Genital Femenina a Santa Coloma de Gramenet. En primer lloc vam participar de la formació específica de deu hores impartida per les tècniques de la Fundació WASSU UAB adreçada als i les professionals del territori integrants d'aquest grup motor.

En el decurs de l'any 2015, s'han dut a terme cinc sessions de treball del grup motor, de les qual el CIAPE n'ha participat a quatre. A més de formar part del grup motor, una de les tècniques s'està formant en l'actualitat per formar part del grup pilot que ha d'impulsar aquesta programa al llarg de 2016.

7.2 SESSIÓ BENVINGUDA PELS ALUMNES XINESOS DEL CURS DE CATALÀ DE NIVELL BÀSIC IMPARTIT PEL CNL L'HEURA.

El dia 20 de Novembre, a petició de l'Heura, vam organitzar una sessió de benvinguda al CIAPE pels alumnes xinesos del curs inicial de català que s'imparteix al CNL L'Heura. Al llarg de dues hores, 13 persones van assistir a una sessió de benvinguda en xinès-català preparada pels tècnics del servei, en el decurs de la qual es van presentar els diferents recursos i serveis municipals. Amb l'objectiu que l'alumnat es pogués familiaritzar amb la llengua catalana però alhora entendre la informació que s'impartia, es va optar per fer una traducció simultània xinès-català per part de l'equip tècnic del CIAPE.

7.3 SESSIÓ DE COORDINACIÓ I TREBALL AMB LA COORDINADORA DE MOVIMENTS SOCIALS, ENTITATS, COOPERACIÓ I SOLIDARITAT, RESPONSABLE D'IMPLEMENTAR EL PLA PER ACOLLIR A SANTA COLOMA PERSONES REFUGIADES.

A petició dels responsables de l'acollida per a refugiats de Santa Coloma de Gramenet, es va fer una sessió de treball conjunta amb el CIAPE per explicar les accions i els protocols d'acollida que s'implementen des del CIAPE, i com es podrien adaptar en el cas que a la ciutat, arribessin famílies de refugiats i refugiades en els propers mesos en els propers mesos.

Tanmateix, es va acordar que tant les Sessions de Benvinguda a nivell grupal, els cursos del servei d'acollida amb les mínimes adaptacions possibles (lingüística) i el suport individual en la

tramitació i seguiment dels expedients d'asil i protecció internacional, serien les eines que des del CIAPE es podrien posar a disposició del citat pla.

7.4 PARTICIPACIÓ DEL CIAPE COM AGENT COL·LABORADOR DEL PROJECTE ICI SOBRE LA MONOGRAFIA COMUNITÀRIA DE LA SERRA D'EN MENA,